

KURUMSAL

NİSAN - HAZİRAN APRIL - JUNE 2021 ■ SAYI ISSUE 53

www.tkyd.org.tr

yatırımcı

TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

FON SEPETİ FONLARI

**FONLAR BORSADAKİ
PAYINI ARTIRDI**

**SEKTÖRDE BÜYÜME İLE ÜRÜN
ÇEŞİTLİLİĞİ ARTTI**

**DAVRANIŞSAL FİNANS
EĞİLİMLERİ İLE BİREYSEL
YATIRIM KARARLARI
ARASINDAKİ İLİŞKİ**

**ŞİRKETLERİN FİNANSMANINDA
GSYF'LERİN ROLÜ**

**KURUMSAL YATIRIMCILAR
İÇİN SORUMLU YATIRIM**

Yatırımın geleceğiyle tanışın

Ak Portföy
Alternatif Enerji
Yabancı Hisse Senedi
Fonu

Ak Portföy
Sağlık Sektörü
Yabancı Hisse Senedi
Fonu

Ak Portföy
Yeni Teknolojiler
Yabancı Hisse Senedi
Fonu

Ak Portföy
Teknoloji Şirketleri
Hisse Senedi Fonu
(Yerli Teknolojiler)

Yatırımın geleceği, geleceğin yatırımı Ak Portföy'de!

akportfoy.com.tr

AKPortföy

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan içerik, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu sebeple yatırım yapmadan önce ilgili fon izahnamesinin incelenmesi gereklidir.

infina
INNOVATION FOR FINANCE

25 YIL

A Piece of Cake*

Infina Yazılım, şimdi Londra'da.
Yakında EMEA ve CIS Bölgelerinde...**

25 yıllık deneyiminizle finans ve sermaye piyasalarındaki dijital dönüşüme öncülük ettiyseniz, küresel bir Fintech şirketi olmanız "çok kolay".

* İngilizcede "çok kolay" anlamında bir deyim.

** Avrupa, Orta Doğu, Afrika Bölgeleri ve Bağımsız Devletler Topluluğu

humanfocust

/company/infina

/InfinaYazilim

/InfinaYazilim

/infinaadahayat

/infinasoftware

www.infina.com.tr

Temiz Enerjiye Yatırım Yapan Yenilenebilir Enerji Karma Fon*

J.P. Morgan Asset Management danışmanlığında hayata geçirilen İş Portföy Yenilenebilir Enerji Karma Fon ile rüzgar ve güneş gibi temiz enerji alanında faaliyet gösteren yerli ve yabancı şirketlere yatırım yapmak artık çok kolay!

*Fon, TEFAS'a üye tüm banka ve aracı kurumlardan alınabilmektedir. (Fon kodu: IKP)

J.P.Morgan
Asset Management

İŞ PORTFÖY

Değerli okurlar,

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneğimizin XXI. Olağan Genel Kurul Toplantısında yapılan seçimlerde iki yıllık süre ile Yönetim Kurulu başkanlığı görevini üstlenmiş olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

TKYD, sektörümüzün gelişimine 22 yıldır çok değerli katkılar sağlayarak ve sermaye piyasalarının en önemli aktörlerinden biri olarak görevini kararlılıkla sürdürmektedir. Yeni yönetim kurulumuz ile birlikte, sektörde dönüşüme öncülük edip, onu sürdürülebilir kılmak hedefiyle çalışmalarımızı tüm hızıyla yürüteceğiz.

Son yıllarda, tasarruf eğiliminin yaygınlaşmaya başlaması ve özellikle yatırım fonları ve emeklilik fonlarında kazanılan ivme ile 380 milyar TL'lik varlık büyüklüğüne ulaşan Portföy Yönetimi Sektörü, ülkemizdeki toplam finansal varlıkların önemli bir kısmını oluşturuyor. Özellikle içinden geçtiğimiz küresel salgın döneminde, başta yatırım fonları olmak üzere sermaye piyasası araçlarına ilginin ve bu araçların da ülkemizin finansal sistemindeki ağırlığının her geçen gün arttığını gözlemliyoruz.

Sektörümüze yayınlarıyla çok önemli katkılar sağlayan ve 13. yılını dolduran Kurumsal Yatırımcı Dergimizin bu sayısında, yaşanan güncel gelişmeleri ve sektöre yön veren konuları ele almaya devam ediyoruz.

Dergimizde, emeklilik, yatırım fonları ve yatırım danışmanlığı konuları başta olmak üzere, fon sepeti fonları, girişim sermayesi yatırım fonları, kripto paralar gibi başlıkların kapsamlı ele alındığı makaleler ve röportajlara yer verdik. Yabancı konuk bölümünde ise Hollanda emeklilik fonlarına ilişkin bir söyleşi yer alıyor.

Davranışsal finans, sürdürülebilir yatırımlar, fintek ve eğitim köşelerimiz yine ilgi çekici içerikler sunuyor. Sektörümüzden yöneticilerin farklı alanlardaki deneyimlerini aktardıkları Finans&Yaşam sayfamız ve zengin içeriğiyle sanat köşemizi de keyifle okumanızı diliyorum.

Sağlıklı bir yıl dilerim.

Saygılarımla,
Mehmet Ali Ersarı
TKYD Başkanı

“TKYD, sektörümüzün gelişimine 22 yıldır çok değerli katkılar sağlayarak ve sermaye piyasalarının en önemli aktörlerinden biri olarak görevini kararlılıkla sürdürmektedir. Yeni yönetim kurulumuz ile birlikte, sektörde dönüşüme öncülük edip, onu sürdürülebilir kılmak hedefiyle çalışmalarımızı tüm hızıyla yürüteceğiz.”

içindekiler

4 SEKTÖRDEN HABERLER

7 TKYD'DEN

12 BES&OKS İnternet ve mobil kanallarının önemi daha da artacak
Yılmaz Ertürk / Genel Müdür / Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.

14 PORTFÖY YÖNETİMİ
Yatırımın Geleceği, Geleceğin Yatırımı Ak Portföy
Ali Emrah Ustacı / Yatırım Fonları, Pazarlama & İş Geliştirme Bölüm Başkanı / Ak Portföy

16 FON YÖNETİMİ
Yenilenebilir Enerji Karma Fon ile Temiz Enerjiye Yatırım İmkânı
Deniz Genç / Çoklu Varlık Portföy Yönetimi Müdürü / İş Portföy Yönetimi A.Ş.

18 FON SEPETİ FONLARI
Fonlar hem getiri hem para girişiyle büyüdü
Emre Şahin / İş Geliştirme ve Ürün Yönetimi Yöneticisi / Garanti Portföy Yönetimi A.Ş.

20 Fonlar dengeli risk dağılımı ile yatırım imkanı sağlıyor
Ümit Ersamut / Satış, Pazarlama ve Yatırım Danışmanlığı / Genel Müdür Yardımcısı
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

22 RİSK YÖNETİMİ
Fon Sepeti Fonu için Yatırım Fonu Seçiminde Makine Öğrenimi Tabanlı Fintek Uygulamaları
Prof. Dr. Yaman Ömer Erzurumlu / Risk Active
Dr. Özge Yürükoğlu, FRM / Risk Active
Dr. Barış Akçay / Risk Active

27 SEKTÖR ANALİZİ
Şirketlerin Finansmanında GSYF'lerin Rolü
Göktürk Işıkpınar / Genel Müdür Yardımcısı / Ak Portföy

28 HİSSE FONLARI Fonlar borsadaki payını artırdı
Zeynep Aktaş / Genel Müdür / FINNET

30 DAVRANIŞSAL FİNANS
Davranışsal Finans Eğilimleri ile Bireysel Yatırım Kararları Arasındaki İlişki
Emine Sever / Araştırmacı, Doktora Adayı / İstanbul Kültür Üniversitesi

34 FİNANS TARİHİ Heyecanlı Haziran
Ali Perşembe / Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı / SAHA Rating

36 PORTFÖY YÖNETİCİSİ GÖZÜYLE
Salgında aşılmanın hızı ekonomilerin geleceğinde belirleyici
Çağrı Özel / SGMK Direktörü / TEB Portföy Yönetimi A.Ş.

38 FINTECH
Başarı için Mükemmel Dönüşüm
İskender Ada / Satış, Pazarlama ve İş Geliştirme / Genel Müdür Yardımcısı / Infina Yazılım A.Ş.

28

30

36

42

NİSAN - MAYIS - HAZİRAN 2021

42 SEKTÖR ANALİZİ

Sektörde büyüme ile ürün çeşitliliği arttı

Nihan Özenç / Yatırım Danışmanlığı ve Yurt İçi Satış, Dağıtım Kanalı Yönetimi ve Operasyon
Genel Müdür Yardımcısı / İş Portföy Yönetimi A.Ş.

44 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kurumsal Yatırımcılar için Sorumlu Yatırım

Cenk Göksan / Bağımsız Sürdürülebilir Finans Danışmanı / Kurucu Ortak, EMRI

46 YABANCI KONUK

Emeklilik fonları sürdürülebilir bir dünyada iyi bir emeklilik için öncü rolde

Edith Maat / Managing Director / Federation of the Dutch Pension Funds

48 KRİPTOPARALAR

Geleceğin Finansal Dünyasında Kripto Para Piyasasına Genel Bir Bakış

Tuna Ercilli / Genel Müdür / BV Crypto

50 EĞİTİM

Nitelikli, eğitilmiş profesyonel finansal yönetici ve yönlendiricilere her alanda ihtiyaç var

Çetin Altay / İFE İstanbul Finans Enstitüsü / Kurucu / Founder / Yönetim Kurulu Başkanı

52 TÜRKİYE YATIRIM FONLARI PİYASASI

Yatırım Fonları ve Emeklilik Fonları 1. Çeyrek 2021 Analizi

Ceren Angılı / Bölüm Müdürü, Pazarlama ve Stratejik Planlama / Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

56 ALTERNATİF FONLAR ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜLTENİ - Mart 2021

RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş.

60 FON DÜNYASI

Derleyen: Halim Çun / Genel Müdür, Gedik Portföy Yönetimi A.Ş.

65 KONFERANS AJANDASI

66 FİNANS VE YAŞAM

Tesadüfle başlayan deneyim, merak ve keşif ile açılan besleyici yol:

Kendine iyi bakma sanatı yoga

Sengül Dağdeviren / Ekonomist, Yoga-Meditasyon Eğitmeni

68 YATIRIMCI KİTAPLIĞI

Derleyen: Levent Gürses

70 SANAT

British Council Türkiye Sanat Faaliyetleri

Esra A. Aysun / Türkiye Sanat Direktörü / WOW İstanbul Festivali Kiiratörü / British Council

EFAMA

72 Avrupa Yatırım Fonları Sektörü 2020 4.Çeyrek

76 Dünya Yatırım Fonları 2020 4.Çeyrek Verileri

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

78 FON TRENDLERİ 2021 1. ÇEYREK

82 YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2021 1. ÇEYREK

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
adına İmtiyaz Sahibi H. Halim Çun

Sorumlu Müdür

Dr. Cüneyt Demirkaya

Editör

Güzin Övünç
guzinovunc@tkyd.org.tr

Yayın Kurulu

H. Halim Çun
Burcu Tokar
Ceren Angılı
Erkan Ögeç
Hüseyin Akar
Murat İnce
Sedef Çiloğlu

Danışma Kurulu

Mehmet Ali Ersarı
Alim Telci
Bengi Subaşı Gerçek
Ceyhun Egemen Erden
Emrah Yücel
Fatih Arabacıoğlu
Mahmut Kaya
Müge Peker
Nilgün Şimşek Ata
Oğuz Kösebay
Okan Alpay
Tevfik Eraslan
Yağız Oral

Reklam Müdürü

Selin Sözer Kayar
selinkayar@kyd.com.tr

Yayın Türü

Yaygın, süreli. Kurumsal Yatırımcı TKYD'nin
üç ayda bir yayınlanan sektörel yayın organıdır.

Yönetim Adresi

KYD Bilgi Yönetimi ve İletişim A.Ş.

İş Kuleleri Kule:2 Kat:8, 34330 4.Levant

İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 279 03 99 Fax: +90 212 279 07 44

www.kyd.com.tr

İTALİK Ajans Yayıncılık Reklam ve Matbaa

Grafik Tasarım ve Baskıya hazırılık

Derya Bozkurt

Tel: 0212 321 2171

www.italikajans.com

Baskı

Şekil Ofset A.Ş.

Tel: 0212 565 77 01

TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi, TKYD tarafından yatırımcıları bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu dergide yer alan her türlü haber, bilgi ve yorumlar; güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar tarafından hazırlanmış araştırma raporları, değerlendirmeler, atıflar, çeviriler ve istatistik verilerden derlenmiştir. Dergide yer alan tüm yazılar ve içeriklerinden yazarları sorumludur. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TKYD Kurumsal Yatırımcı dergisi sorumlu değildir. Dergide yer alan yazılar izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden hiçbir şekilde kullanılamaz.

FON KURULUŞLARI, PİYŞ FAALİYET İZNI, SERMAYE ARTIŞI*

- 1. Letven Capital Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.**'nin, 5.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 2.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin 2.550.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.
- 2. Mükafat Portföy Yönetimi A.Ş.** Korumaya Amaçlı Şemsiye Fon'un kuruluşuna izin verildi.
- 3. Atlas Portföy Yönetimi A.Ş.** Esta Gayrimenkul Yatırım Fonu'nun katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesinin onaylanması talebi olumlu karşılandı.
- 4. Kalender Gayrimenkul Portföy Yönetimi A.Ş.**'nin portföy yöneticiliği faaliyetlerinin geçici olarak 06.02.2021 tarihine kadar durdurulmasına ilişkin sürenin bir yıl daha uzatılması talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.
- 5. Gedik Portföy Yönetimi A.Ş.** Fon Sepeti Şemsiye Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi talebinin olumlu karşılanmasına karar verildi.
- 6. Hedef Portföy Yönetimi A.Ş.** Değişken Şemsiye Fon kuruluşuna izin verildi.
- 7. İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş.** Para Piyasası Şemsiye Fonu ve İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş. Fon Sepeti Şemsiye Fonu kuruluşlarına izin verildi.
- 8. Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş.** Form Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Eksim Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşlarına izin verilmesi ve katılma paylarının ihra-

cına ilişkin ihraç belgelerinin onaylanması taleplerinin olumlu karşılanmasına karar verildi

9. Ziraat Portföy Yönetimi A.Ş. Üsküdar Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşuna izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgelerinin onaylanması talepleri olumlu karşılandı.

10. Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.'nin, 25.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde, 5.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin 8.000.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.

11. Mükafat Portföy Yönetimi A.Ş. Fon Sepeti Şemsiye Fonu, Karma Şemsiye Fon ve Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşuna izin verildi. Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgeleri onaylandı.

12. RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Atar Gayrimenkul Yatırım Fonu Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş. Levent Gayrimenkul Yatırım Fonu, Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş. Trakya Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş. Yıldız Gayrimenkul Yatırım Fonu Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş. Dicle Gayrimenkul Yatırım Fonu Re-Pie Portföy Yönetimi A.Ş. Fırat Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşlarına izin verilerek, katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgeleri onaylandı.

13. Atlas Portföy Yönetimi A.Ş. A&AK Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşuna izin verilerek, katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesi onaylandı.

14. Meksa Portföy Yönetimi A.Ş.'nin, 10.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde, 4.250.000 TL olan çıkarılmış sermaye-

yesinin 5.750.000 TL'ye artırılmasına izin verildi.

15. Kalkınma Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.'nin faaliyet izni ile portföy yöneticiliği yetki belgesi verilmesi talebi olumlu karşılandı.

16. Neo Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Gayrimenkul Yatırım Fonu, Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Gayrimenkul Yatırım Fonu, Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Dördüncü Gayrimenkul Yatırım Fonu, Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Beşinci Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşlarına izin verilmesi ve katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgelerinin onaylanması talepleri olumlu karşılandı.

17. Omurga Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.'nin, 15.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde, 5.500.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin 6.000.000 TL'ye artırılmasına izin verilmesi talebi olumlu karşılandı.

18. Gedik Portföy Yönetimi A.Ş.'nin unvanının Inveo Portföy Yönetimi A.Ş. olarak değiştirildi.

19. Azimut Portföy Yönetimi A.Ş.'nin "Dumlupınar Bulvarı Next Level A Blok 7. Kat No:28 Çankaya/ANKARA" adresinde irtibat bürosu açılması talebi kabul edildi.

20. Qinvest Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Gayrimenkul Yatırım Fonu kuruluşuna izin verilip, katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesi onaylandı, Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verildi.

21. Omurga Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Gayrimenkul Yatırım Fonu'nun

kuruluşuna izin verilerek, katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgesi onaylandı.

22. Fiba Emeklilik ve Hayat A.Ş. Galatasaray RE-PIE Portföy Değişken Emeklilik Yatırım Fonu'nun kuruluşuna izin verilmesi ve fonun paylarının Kurul kaydına alınması talebi olumlu karşılandı.

23. Nurol Portföy Yönetimi A.Ş.'ne faaliyet izni ile portföy yöneticiliği yetki belgesi verildi.

24. Maqasid Portföy Yönetimi A.Ş.'nin III-55.1 sayılı Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği'nin 4. maddesinin ikinci fıkrası ile 9. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi çerçevesinde faaliyet gösterebilmesini teminen ve unvanının "Maqasid Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş." olarak değiştirilmesi amacıyla esas sözleşmesinin tadil edilmesine izin verildi.

25. Aşağıda unvanları yer alan girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma paylarının ihracına ilişkin ihraç belgeleri onaylandı.

Fonun Ünvanı

Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Akıllı Şehirler Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Enerji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi A.Ş. Değer Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Hedef Portföy Yönetimi A.Ş. Birikim Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Aura Portföy Yönetimi A.Ş. B4YO Birinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Gedik Portföy Yönetimi A.Ş. Eksim Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. ARF Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Aura Portföy Yönetimi A.Ş. Yenilenebilir Enerji ve Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Deniz Portföy Yönetimi A.Ş. Deniz Ventures Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. F&B Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Savunma Sanayi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş. Yaşam Bilimleri ve Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
İstanbul Portföy Yönetimi A.Ş. Pre-Ipo Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

Fonun Ünvanı

Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Nurol Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. İkinci Nurol Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Üçüncü Nurol Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Dördüncü Nurol Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Tekstil Sanayi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Yaşam Teknolojileri Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Neo Portföy Yönetimi A.Ş. Birinci Yenilenebilir Enerji Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Oyak Portföy Yönetimi A.Ş. Beşinci Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. Atlas Büyüme Sermayesi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu

26. Aşağıda unvanları yer alan fonların katılma paylarının ihracına ilişkin izahnameler onaylandı.

Fonun Ünvanı

Neo Portföy Birinci Serbest Fon
İş Portföy Sağlık Şirketleri Karma Fon
Garanti Portföy ESG Sürdürülebilirlik Fon Sepeti Fonu
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Kırkaltıncı Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Kırkyedinci Fon
Azimet Portföy Myra Serbest (Döviz) Özel Fon
Ata Portföy Beşinci Serbest Fon
Global MD Portföy Dinamik Serbest Fon
Global MD Portföy Boğaziçi Serbest Fon
Neo Portföy Birinci Borçlanma Araçları Fonu
Neo Portföy PY Orta Vadeli Borçlanma Araçları Özel Fonu
Yapı Kredi Portföy Cihangir Serbest Fon
Garanti Portföy ÖPY İkinci Serbest Özel Fon
İş Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Garanti Portföy Kısa Vadeli Serbest Fon
Garanti Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Garanti Portföy İkinci Fon Sepeti Fonu
İş Portföy İş'te Kadın Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
İş Portföy Yenilenebilir Enerji Karma Fon
Ak Portföy Neta Serbest (Döviz) Özel Fon
Ak Portföy Yedinci Serbest (Döviz) Fon
Garanti Portföy Serbest (Döviz-Avro) Fon
KT Portföy Para Piyasası Katılım Fonu

Fonun Ünvanı

Tera Portföy Birinci Serbest Fon
QNB Finans Portföy Dördüncü Serbest (Döviz) Fon
İstanbul Portföy Sekizinci Serbest Fon
Marmara Capital Portföy Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Mükafat Portföy Birinci Serbest Fon
Osmanlı Portföy Atlantik Serbest (Döviz) Fon
Osmanlı Portföy Pasifik Serbest (Döviz) Fon
Yapı Kredi Portföy PY Levent Serbest Özel Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Kırksekinzi Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Kırkdokuzuncu Fon
Ata Portföy Altıncı Serbest Fon
Tacirler Portföy Odeabank Serbest Özel Fon
İstanbul Portföy Birinci Fon Sepeti Serbest Fon
RE-PIE Portföy Birinci Değişken Fon
Albaraka Portföy İkinci Kısa Vadeli Kira Sertifikaları Katılım Fonu
Yapı Kredi Portföy Teknoloji Şirketleri Hisse Senedi Fonu (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Yapı Kredi Portföy PY Para Piyasası Özel Fonu
Garanti Portföy Birinci Borçlanma Araçları Özel Fonu
Garanti Portföy ÖPY Para Piyasası Özel Fonu
ICBC Turkey Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu
Deniz Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %100 Anapara Koruma Amaçlı İkinci Fon
Ak Portföy Turizm ve Seyahat Sektörü Değişken Fon
Yapı Kredi Portföy PY Alsancak Serbest (Döviz) Özel Fon
İş Portföy Dijital Oyun Sektörü Karma Fon
İş Portföy Blockchain Teknolojileri Karma Fon
Tacirler Portföy Nar Serbest Fon
Tacirler Portföy Real Capital Serbest Özel Fon
Neo Portföy Birinci Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Neo Portföy Birinci Serbest (Döviz) Fon
Strateji Portföy İkinci Serbest (Döviz) Fon
Hedef Portföy Zen Hisse Senedi Serbest Fon (Hisse Senedi Yoğun Fon)
Hedef Portföy İdeal Serbest Fon
İstanbul Portföy Kerem Serbest (Döviz) Özel Fon
İstanbul Portföy Birinci Para Piyasası Fonu
Yapı Kredi Portföy Yeniköy Serbest (Döviz) Fon
Yapı Kredi Portföy Odeabank Üçüncü Serbest (Döviz) Özel Fon
QNB Finans Portföy Teknoloji Fon Sepeti Fonu
QNB Finans Portföy Beşinci Serbest (Döviz) Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Ellinci Fon
Ak Portföy Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan %110 Anapara Koruma Amaçlı Ellibirinci Fon

KURUMLARDAN HABERLER

Ak Portföy'den salgın sonrası yatırım yapan fon: Turizm ve Seyahat Fonu

Küresel salgın sonrasında ertelenen turizm ve seyahat harcamalarının dünya çapında hızla yükselmesi bekleniyor. Ak Portföy Turizm ve Seyahat Fonu, küresel salgın sonrası dünyada öne çıkması beklenen, online rezervasyon, otelcilik, turizm, seyahat ve havayolu şirketlerine yatırım fırsatı sunuyor. Ak Portföy Genel Müdürü Mehmet Ali Ersarı, "Sektörün en yenilikçi kurumu olarak, dünyada küresel salgının bitişi sonrası oluşabilecek trendlere karşılık veren Turizm ve Seyahat fonumuzu tasarruf sahipleriyle buluşturduk. Ertelenen ihtiyaçlardan yola çıkarak, seyahat motivasyonunun arttığını gözlemliyoruz. Bu doğrultuda seyahat sektörünün küresel salgın dönemi sonrasında hiç olmadığı kadar önem kazanacağı görüşündeyiz," dedi. Turizm sektörünün farklı hizmet bileşenlerinden oluştuğuna ve beraberinde birçok alanı da içine aldığına dikkat çeken, Ersarı, "Ak Portföy Turizm ve Seyahat Fonu, bahsettiğim sebeplerle, Covid sonrası dünyada öne çıkması beklenen, online rezervasyon, otelcilik, turizm, seyahat ve havayolu şirketlerine yatırım için benzersiz bir fırsat sunuyor," dedi. Ak Portföy Turizm ve Seyahat fonu, Airbnb, Uber, booking.com, TripAdvisor gibi yeni nesil seyahat kültürünü yaratan şirketlere, Hilton, Marriot, Wyndham gibi uluslararası otel zincirlerine, Lufthansa, Air France, THY, Pegasus gibi büyük havayolu şirketlerine, TAV Havalimanları, DO & CO gibi havacılık alanında faaliyet gösteren kuruluşlara yatırım yapıyor. Ersarı, "Kısıtlayıcı tedbirlerin uygulandığı dönemler kademeli olarak son bulduğunda bu alandaki şirketlerin giderek daha fazla ön plana çıkacağına inanıyoruz," dedi.

Türkiye'nin iş hayatında cinsiyet eşitliğine dayalı ilk yatırım fonu; "İş Portföy İş'te Kadın Hisse Senedi Fonu"

Türkiye'nin en büyük yatırım fonu ailesini yöneten İş Portföy; Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KOÇ-KAM) iş birliğiyle hayata geçirdiği, kadınların üretkenlikleriyle iş hayatına eşit bir şekilde dahil olması temasına dayalı İş'te Kadın Hisse Senedi Fonu'nu, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde yatırımcılara sundu. İş Portföy; kadınların ekonomiye katacağı değere olan inancının karinesi olarak istihdamda kadınlara daha çok ve eşitlikçi bir şekilde yer açan, kadınların yönetimde söz sahibi olmasını önemseyen şirketlerin yurt içi ortaklık paylarına yatırım yapan İş'te Kadın Hisse Senedi Fonu ile Türkiye'de bir ilki hayata geçirdi. Fon aynı zamanda, kadın istihdamına önem veren şirketlerin piyasa değerine sağlayacağı katkı ile şirketleri cinsiyet eşitliğine dayalı politikaları geliştirme ve uygulama yönünde teşvik edici bir rol de üstlenmektedir.

BES 12,6 MİLYON KATILIMCIYA ULAŞTI, PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜ 171 MİLYAR TL

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği (TKYD), Ocak 2021 itibarı ile Ludens İleri Finansal Hizmetler'e hazırladığı "Emeklilik Yatırım Fonları Performans Raporu"na göre Gönüllü Bireysel Emeklilik Fonları'nın ağırlıklı ortalama net getirisi, son beş yılda TÜFE'nin 95 puan, son 10 yılda 139 puan ve Gönüllü Bireysel Emeklilik Sistemi'nin (BES) başladığı 2004'den beri ise 414 puan ile TÜFE'nin oldukça üzerinde getiri elde etti. 2020'de emeklilik fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi enflasyonun 17 puan üzerinde gerçekleşti.

BES'te toplam portföy büyüklüğü yaklaşık 171 milyar TL

Bireysel emeklilik sistemi 2020 Aralık ayı itibarı ile 17.yılına geride bırakarak 12,6 milyon katılımcıya ulaştı. Bu katılımcıların 6,9 milyonu Gönüllü BES ve 5,7 milyonu Otomatik Katılım Sistemi'nde (OKS) yer aldı. 2020 sonu itibarıyla BES'te toplam portföy büyüklüğü yaklaşık 171 milyar TL oldu. Bu büyüklüğün 160 milyar TL'lik kısmı gönüllü BES ve 11 milyar TL'lik kısmı OKS'de yer aldı. Gönüllü BES portföy büyüklüğü 2019 sonuna göre yaklaşık yüzde 34 büyüme kaydetti. OKS portföy büyüklüğü 2019 sonundaki 8,2 milyar TL'lik değerinden 2020 Aralık ayı sonunda 11 milyar TL'ye ulaşarak yüzde 38 arttı.

Kategori bazında yapılan incelemelere göre 2020'de OKS fonlarının değişken ve değişken katılım kategorilerinde TÜFE'nin üzerinde getiri sağladığı görüldü. En yüksek ağırlıklı ortalama net getiri yüzde 45,8 ile değişken katılım fonları kategorisinden elde edildi. Bu kategorinin getirisi, aynı dönemdeki enflasyona göre yaklaşık 31 puan yüksek olarak gerçekleşti. En düşük ağırlıklı ortalama net getiri ise yüzde 10,3 ile başlangıç katılım fonlarının getirisi olup enflasyonun yaklaşık dört puan altında gerçekleşti. OKS emeklilik fonlarının başlangıçtan itibaren ağırlıklı ortalama getirisi yüzde 70 oldu ki bu oran TÜFE'nin yaklaşık üç puan üzerinde konumlandı. Raporla göre; mevduat faiz oranları ve Gönüllü BES emeklilik fonları için sto-pajdan arındırılmış getiriler ile yapılan incelemede fonların vergi sonrası getirisi mevduat faiz oranı ile karşılaştırıldığında, tüm alt dönemler için ağırlıklı ortalama fon getirisinin mevduat faizlerinin üzerinde

olduğu görüldü. 2020 ağırlıklı ortalama fon getirisinin mevduatın 21,7 puan üzerinde konumlandı*.

Karşılaştırma ölçütünün getirisinin üzerinde getiri sağlayan fonların toplam fonlar içerisindeki payına bakıldığında 2020'de yüzde 91'lik bir başarı oranı elde edildiği görüldü. Hisse senedi ortalama ağırlıklandırılmış fon getirilerinin, BIST 100 fiyat endeksi ile karşılaştırıldığında hisse senedi emeklilik fonları birikimli ağırlıklandırılmış ortalama net getirileri tüm inceleme dönemlerinde BIST-100 Fiyat Endeksi'nden daha yüksek konumlandı.

2020'de öne çıkan başlıklar

2020'nin ilk altı ayında koronavirüs salgınının tırmanışa geçmesi ile beraber bireysel emeklilik sistemindeki katılımcı sayısında düşüşler yaşandı. Bu düşüşler incelendiğinde sebebin sistemden çıkıştaki hızlanma değil, yeni girişlerdeki azalış olduğu tespit edildi. Küresel salgın döneminin kişinin tüketim ve harcama alışkanlıklarını değiştireceği ve önümüzdeki dönemlerde birikime verilen önemin artacağı düşünülüyor. Ülkemizde insanların bu birikimlerini yöneteceği en önemli alanlardan birisinin bireysel emeklilik sistemi olacağı öngörü-lüyor.

2020'de BES çok konuşulan ve tartışılan konulardan oldu. Özellikle 2022 başında devreye alınması beklenen Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES), üzerinde epeydir çalışılan bir sistem olarak dillendirilmeye başlandı. TES, emeklilikte oluşacak gelir kaybını telafi edecek, çalışma dönemindeki yaşam standartlarını korumayı sağlayacak ek emeklilik gelirinin oluşmasını ve hane halkı tasarruflarının artırılmasını amaçlayan bir sistem olarak kurgulanıyor. TES, çalışan, işveren ve devlet tarafından, çalışan bireysel hesabına yapılacak nakdi katkıların emeklilik yatırım fonlarında yatırıma yönlendirileceği ve bu fonların seçiminin ve birikimlerin fonlar arasındaki dağılımının çalışan tarafından yapılacağı bir ikinci basamak emeklilik sistemi olarak planlanıyor.

*Yılın sonunda mevduata getirilen stopaj avantajı Ekim, Kasım ve Aralık 2020 getirilerinde dikkate alınmıştır

Rapora Ludens (www.ludens.com.tr) ve TKYD'nin (www.tkyd.org.tr) web sitelerinden ulaşılabilir.

TKYD'nin Yeni Başkanı Mehmet Ali Ersarı Oldu

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'nin (TKYD) 24 Mart 2021'de gerçekleştirdiği XXI. Olağan Genel Kurul Toplantısında

yapılan seçimlerde Başkanlığa Ak Portföy Yönetimi A.Ş. Genel Müdürü Mehmet Ali Ersarı seçildi. Ersarı, TKYD Başkanlığı kapsamında EFAMA (Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği) Yönetim Kurulu üyesi olarak da ülkemizi temsil edecek.

TKYD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevine Gedik Portföy Yönetimi A.Ş. Genel Müdürü H. Halim Çun ve Genel Sekreterlik görevine HSBC Portföy Yönetimi A.Ş. Genel Müdürü Nilgün Şimşek Ata seçildiler.

Yeni dönem TKYD başkanlığını yürütecek olan Ersarı yaptığı değer-

lendirmede, özellikle son yıllarda yatırım fonlarında kazanılan ivme ile 380 milyar TL'lik varlık büyüklüğüne ulaşan Portföy Yönetimi Sektörü'nün ülkemizdeki toplam finansal varlıkların önemli bir kısmını oluşturduğunu belirterek, sektörün, sermaye piyasası araçları başta olmak üzere yaptıkları yatırımlar yoluyla, reel ekonomiye de önemli kaynak sağladığını ilettiler. Sermaye piyasası araçlarına ilginin her geçen gün arttığının altını çizen Ersarı, tasarruf eğiliminin yaygınlaşabilmesi için yatırımcılara kolay anlaşılır ve ulaşılabilir ürünler sunmanın da önemini vurguladı.

Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması

Takasbank, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) ve Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği (TKYD) işbirliği ile lisans ve ön lisans öğrencileri için düzenlenen "Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması" için başvurular 19 Nisan'da başlayacak.

Öğrenciler "Altın Yumurta Üniversiteli Fon Sepetim Yarışması"nda, 1.000.000 TL (Bir Milyon Türk Lirası) tutarında sanal para ile TEFAS'ta işlem gören yatırım fonları arasından seçim yaparak, fon sepetlerini oluşturacak.

Yarışma sonunda her bir senaryoda en yüksek yüzde getiriyi sağlayan katılımcılar 10.000 TL, ikinci sıradaki katılımcılar 7.000 TL ödül kazanacak. 29 Ekim 2021 tarihine kadar ise her ay en yüksek portföy değerine sahip olan yarışmacılara 1.000 TL tutarında ara ödül verilecek. Detaylı bilgi <https://altinyumurta.org.tr/> adresinde yer alıyor.

FON SEPETİNİ OLUŞTUR

BÜYÜK ÖDÜL

SENİN OLSUN

Kayıt Açılış Tarihi:	Kayıt Kapanış Tarihi:
19.04.2021	30.04.2021
Yarışma Başlangıç Tarihi:	Yarışma Bitiş Tarihi:
03.05.2021	29.10.2021

ÖDÜLLER

Birincilere: **10.000 ₺**
İkincilere: **7.000 ₺**

Ayrıntılı bilgi www.altinyumurta.org.tr sitesinde
Altın Yumurta Fon Sepetimi mobil uygulamamızı App Store ve Google Play Store üzerinden indirebilirsiniz.

Infina ile Dijital Finans podcast serisinde Selim Yazıcı konuk oldu

Infina Yazılım A.Ş.'nin sunduğu Infina ile Dijital Finans podcast serisinin 46. bölümünde İskender Ada ve Burçin Yazıcı, Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yönetici Derneği (TKYD) önceki Başkanı ve aynı zamanda TEB Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Genel Müdürü Selim Yazıcı'yı ağırladı. Yazıcı, eğitim ve kariyer yolculuğunu aktardıktan sonra TKYD'nin kuruluş amacı, vizyonu, üyeleri hakkında detaylı bilgiler verdi. TKYD'nin "Portföy yönetimi sektörünü büyütmek" ve "10 Milyon yatırımcıya ulaşmak" hedeflerine yönelik çalışmalarını paylaştı. Küresel

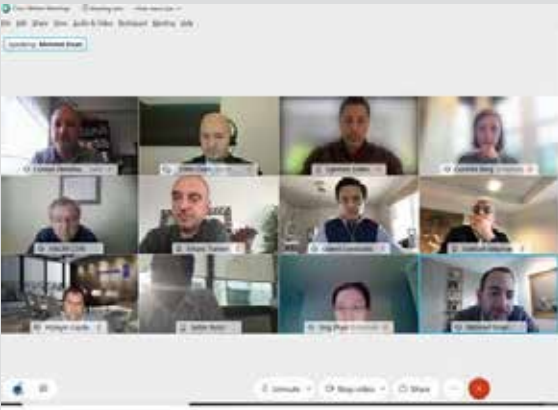
salgın sonrasında sermaye piyasalarına artan yeni yatırımcı ilgisi ile birlikte bu yatırımcıların korunması için TKYD'nin yaptığı etkinlikleri aktardı. Bu noktada yatırım fonu seçiminin ne kadar önemli olduğunu vurguladı.

Yazıcı, "video görüşme ile uzaktan müşteri edinimi" ve "robo danışmanlık" gibi finansal teknolojilerin üyeler tarafından nasıl karşılandığını ve bu konuda yapılan hazırlıkları da paylaştı. TKYD olarak uzun vadeli yatırımları tavsiye ettiklerinin altını çizerek, özellikle finansal okur yazarlığı yeterli seviyede olmayan yatırımcı-

ların Bireysel Emeklilik Sistemine girerek bu stratejiyi uygulayabileceğini belirtti. Burada yine robo danışmanlık uygulamalarının öneminden bahsetti. TKYD'nin EFAMA üyeliği ile ilgili olarak hem TKYD'ye hem de ülkemize katkılarını değerlendirdi. Geçtiğimiz sene Takasbank ile birlikte gerçekleştirdikleri Üniversiteli Fon Sepetim yarışmasından da bahseden Yazıcı, yeni yılda yapılacak yarışmalarla ilgili bilgi verdikten sonra gençlerimize de tavsiyelerini ilettili. Sohbeti <https://www.youtube.com/watch?v=Yh9pkhl-ovY> adresinden dinleyebilirsiniz.

TKYD, Dünyası Bankası ile online toplantı yaptı

TKYD ile Dünya Bankası'ndan uzmanlar 26 Şubat 2021'de online toplantıda bir araya geldiler. Toplantıda, Türkiye'de portföy yönetim sektörünün potansiyeli, girişim sermayesi fonları gibi uzun vadeli yatırımları cezbeden yeni ürünlerin gelişimi üzerinde konuşuldu. Ayrıca, ESG (Çevre, Sosyal, Yönetişim) konularının portföy yönetimi sektöründeki uygulamaları tartışıldı.

Yatırım Fonları Performans ve Emeklilik Fonları Performans Raporları basın ile paylaşıldı

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'nin (TKYD), Ocak 2021 itibarı ile Ludens İleri Finansal Hizmetler'e hazırladığı "Emeklilik Yatırım Fonları Performans Raporu" ve "Yatırım Fonları Performans Raporu" Şubat ayında basın ile paylaşıldı. "Emeklilik Yatırım Fonları Performans Raporu"na göre, 2020 sonu itibarıyla Bireysel Emeklilik Sistemi'nin (BES) katılımcı sayısı 12,6 milyona ulaşırken, yaklaşık portföy büyüklüğü 171 milyar lira oldu. Gönüllü Bireysel Emeklilik Fonları'nın ağırlıklı ortalama net getirisi, son beş yılda TÜFE'nin 95 puan, son 10 yılda 139 puan ve BES'in başladığı 2004'ten beri ise 414 puan ile TÜFE'nin üzerinde getiri elde etti. 2020'de emekli-

lik fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi enflasyonun 17 puan üzerinde gerçekleşti. "Yatırım Fonları Performans Raporu"na göre, küresel salgının yarattığı endişe ve belirsizlik ortamına rağmen geçen 2020 yılının ülkemiz yatırım fonu sektörü tarafından iyi yönetildiği görüldü. 2020 yılı sonunda 142 milyar TL büyüklüğe ulaşan Yatırım Fonları, yatırımcısına enflasyonun üzerinde getiri sağladı. 2020'de yatırım fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi enflasyonun yedi puan üzerinde gerçekleşti. Bu performans, TEFAŞ işlem hacmindeki rekor artışla karşılığını buldu. Böylelikle yatırımcıların yeni gözdesi yatırım fonları oldu.

TSPB ve TKYD işbirliğinde EFAMA'nın katılımıyla Finansal Piyasalarda Salgın Sonrası webinarı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği (TKYD) ve Avrupa Yatırım Fonları ve Varlık Yönetimi Birliği (EFAMA) ile birlikte "Küresel Salgın Sonrası Toplumsal Sorunlar" başlıklı webinar 8 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirildi. Programda dijital kimlik ve dijital para konusunda uluslararası üne sahip ve en önemli küresel FinTech liderlerinden biri olan ve Before Babylon, Beyond Bitcoin ve Identity: New Money kitaplarının yazarı David Birch ile finansal hizmetler alanında hukuk, uyum ve kamu politikaları konularında uzman olan Dr. Sabine Dittrich yer aldı. Webinarı izlemek için: <https://www.youtube.com/watch?v=pwvcDM12d9Y&t=731s>

8 MARCH 2021

Post Pandemic Issues of Homo Socialis: Healthy, Respectful and Long Life With Financial Assets

14.00-14.05 Opening of Webinar
Selim YAZICI
Chairman, Turkish Institutional Investment Managers' Association (TKYD)

14.05-14.10 Opening Remarks
Tevfik ERASLAN
Chairman, Turkish Capital Markets Association (TCMA)

14.10-14.40 Keynote Speech: Post Pandemic New Instruments, New Markets
David BIRCH
Author, Advisor and Commissioner on Digital Financial Services

14:40-14:50 Q&A

14:50-15:00 Break

15:00-15:30 Keynote Speech: Rising Importance of ESG for the Asset Management Sector in Europe Industry, Regulatory & Pandemic as Drivers
Dr. Sabine DITTRICH
Head of Regulatory Intelligence, UBS Asset Management, EFAMA Board Member

15:30-15:45 Q&A

15:45 Closing Remarks
Selim YAZICI
Chairman, TKYD

[tspbkanali](https://www.youtube.com/channel/UCtspbkanali)

ONLINE WEBINAR

Selim Yazıcı BloombergHT TV programına katıldı

TKYD'nin önceki Başkanı M. Selim Yazıcı 10 Mart 2021 tarihinde BloombergHT'nin Yatırımcı Rehberi programına katıldı. Yazıcı, canlı yayında Rahim Ak'ın sorularını cevaplandırdı.

CANLI YAYIN

Bloomberg

YATIRIMCI REHBERİ

10 MART ÇARŞAMBA
13.00-13.30

M. SELİM YAZICI
Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği Başkanı

Yatırımcıların Yeni Gözdesi Yatırım Fonları

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'nin hazırladığı rapora göre; 2020 yılı sonunda 142 milyar TL büyüklüğe ulaşan Yatırım Fonları yatırımcısına enflasyonun üzerinde getiri sağladı. 2020'de yatırım fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi enflasyonun yedi puan üzerinde gerçekleşti. Yatırım fonlarının gösterdikleri performans, TEFAS işlem hacmindeki rekor artışla karşılığını buldu. Böylelikle yatırımcıların yeni gözdesi yatırım fonları oldu.

Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'nin (TKYD), Ocak 2021 itibarı ile Ludens İleri Finansal Hizmetler'e hazırladığı "Yatırım Fonları Performans Raporu"na göre pandemiyin yarattığı endişe ve belirsizlik ortamına rağmen geçen senenin ülkemiz yatırım fonu sektörü tarafından iyi yönetildiği görüldü. Yılın ilk çeyreğindeki ani gelişmelerin yarattığı sarsıntılardan kaçınılmasa da sektörün hemen hemen tamamında, yılın geri kalan döneminde hızlı toparlanmalar ve iyileşmeler yaşandı. Yatırım fonlarının gösterdikleri performans, TEFAS işlem hacmindeki rekor artışla karşılığını buldu. 2020'de TEFAS'ta toplam işlem yapmış 84 kurumun 43'ü aracı kurum, 21'i banka, 16'sı portföy yönetim şirketi ve 4'ü katılım bankası olarak sıralandı. 2020'de TEFAS işlem hacmi bir önceki yıla göre üç kat arttı.

Serbest fonların büyüklükleri yüzde 65'lik bir büyüme

ile 35,6 milyar TL'ye ulaştı

Raporda yatırım fonları; Menkul Kıymet Yatırım Fonları, Serbest Yatırım Fonları, Gayrimenkul Yatırım Fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ana kategorilerine ayrılarak analiz edildi. 2019 sonu itibarıyla menkul kıymet yatırım fonları iki kattan fazla büyüyen yaklaşık 92 milyar TL olurken, 2020'de portföy büyüklüğü 95 milyar TL'ye ulaştı. Yaklaşık dört yıllık bir geçmişi olan gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım fonları ise 2020'nin sonunda 11 milyar TL büyüklüğe sahip oldu. Serbest fonların 2019 sonundaki 21,6 milyar TL'lik büyüklükleri, 2020 sonunda yaklaşık yüzde 65'lik bir büyüme kaydetti ve 35,6 milyar TL'ye ulaştı.

Tüm inceleme dönemlerinde, menkul kıymet ve serbest yatırım fonlarının ağırlıklı ortalama net getirilerinin TÜFE'nin ve mevduat faizinin üzerinde olduğu görüldü. Analiz kapsamında bir yıllık dönemdeki incelemelere dâhil olan gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonları da benzer biçimde TÜFE'nin ve mevduat faizinin üzerinde net getiriler elde etti.

Menkul kıymet yatırım fonlarının ve serbest fonların getirisi TÜFE'nin üzerinde gerçekleşti

Son beş yıllık dönemde menkul kıymet yatırım fonlarının ve serbest fonların ağırlıklı ortalama net getirisi TÜFE'nin ve mevduat faizinin üzerinde gerçekleşti. Son

üç yıllık dönemde menkul kıymet yatırım fonlarının ve serbest fonların ağırlıklı ortalama net getirisi TÜFE'nin ve mevduat faizinin üzerinde oldu. Son bir yılda menkul kıymet yatırım fonları, serbest fonlar, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının ağırlıklı ortalama net getirileri TÜFE'nin ve mevduat faizinin üzerinde gerçekleşti.

Hisse senedi yatırım fonları yatırımcısına kazandırdı

Hisse senedi yatırım fonları son bir yılda yatırımcısına BIST-100 Fiyat Endeksi'nden yaklaşık 37 puan daha fazla kazandırdı. Geçmiş getirilere baktığımızda da, hisse fonlarının başarılı aktif yönetimle karşılaştırma ölçütleri olan BIST-100 Endeksi'nden daha yüksek getiriler elde ettiği görüldü. Hisse senedi yatırım fonları son üç yılda BIST-100 Fiyat Endeksi'nin yaklaşık 109 puan ve son beş yılda yaklaşık 166 puan üzerinde getiri sağladı.

Karşılaştırma ölçütünün getirisinin üzerinde getiri sağlayan fonların toplam fonlar içerisindeki payına (başarı oranı) bakıldığında, 2020'de yüzde 69'luk bir başarı oranı yakalandığı görüldü.

Menkul kıymet yatırım fonlarında genel olarak bakıldığında, son beş yılda ortalama yüzde 140 oranında birikimli ağırlıklı net getiri söz konusu oldu. Üç yıllık dönem için ortalama yüzde 79, son bir yılda ise bu getiri yüzde 22 seviyesinde gerçekleşti. Bu

getirilerin hem enflasyon hem de mevduat faizinin üzerinde olduğu görüldü.

Mevduat faizlerinin düştüğü son yıllarda, bir kısım yatırımcının alternatif yatırım aracı arayışlarında tercih edilen serbest fonlar, son beş yılda yüzde 215, son üç yılda yüzde 120 ve son bir yılda yüzde 32 getiri sağladı. 2016 sonunda kurulmaya başlanan gayrimenkul ve girişim sermayesi fonları ise yatırımcısına son bir yılda sırasıyla yüzde 106* ve yüzde 24 getiri kazandırdı.

Menkul kıymet fonları kategori bazında ayrıntılı incelendiğinde, beş yıllık ve üç yıllık dönemlerde en yüksek getiri yabancı hisse senedi fonlarına ait olduğu görüldü.

Son bir yıllık dönemde ise en yüksek getiriye katılım hisse fonları kazandırdı. Onları altın fonları izledi. Son bir yıllık inceleme döneminde para piyasası fonları hariç tüm menkul kıymet yatırım fonu kategorilerinin ağırlıklandırılmış ortalama net getirileri TÜFE'nin ve mevduat faizinin üzerinde gerçekleşti.

*Gayrimenkul Yatırım Fonlarının son bir yıllık ağırlıklı ortalama net getirisi hesaplanırken Re-Pie Gayr. ve Gr. Ser. Novada Urfa GYF ve Re-Pie Gayr. ve Gr. Ser. Milenyum GYF fonlarının yıllık getirilerinin sırasıyla %10369 ve %1506 oldukları görülmüştür. Bu iki fona ait uçdeğerler çıkarıldığında kategorinin ağırlıklı ortalama getirisi %7,8'dir.

Rapora Ludens (www.ludens.com.tr) ve TKYD'nin (www.tkyd.org.tr) web sitelerinden ulaşılabilir.

TKYD, Bonds, Loans & Sukuk Turkey 2021 konferansını destekledi

TKYD, 24 Şubat 2021 tarihinde online olarak düzenlenen Bonds, Loans & Sukuk Turkey 2021 konferansını "supporting partner" olarak destekledi.

GFC Media Group'un organize ettiği yıllık Bonds&Loans Turkey Awards için de adaylıkları 15 Nisan 2021 tarihine kadar kabul edildi. Bonds&Loans Turkey Awards, 2015 yılından bu yana Kamu, Kurumsal ve Finansal Kurum ihraççıları ve kredi kullanıcılarından en yenilikçi ve çığır açan anlaşmaları kabul ediyor. Ödüller 25 Kasım 2021 tarihindeki etkinlikte sahiplerine verilecek.

BONDS, LOANS & SUKUK TURKEY - VIRTUAL
24th February 2021 | #BondsLoans

SUBSCRIBE TO ATTEND & JOIN THE CORPORATE & INVESTMENT BANKING COMMUNITY ONLINE AT: www.BondsLoans.com

TURKEY'S LEADING VIRTUAL CREDIT MARKETS CONFERENCE

- 400+ ATTENDEES
- 40+ WORLD CLASS SPEAKERS
- 250+ SOVEREIGN, CORPORATE & FI BORROWERS
- 70+ INVESTORS
- 20+ COUNTRIES

Strategic Partner: **BORSA İSTANBUL**

Multilateral Sponsor: **ICD**

Bronze Sponsors: **BEZEN & PARTNERS**, **FitchRatings**, **UK Export Finance**, **UNSAI**

Bonds, Loans & Sukuk Turkey is an important international event which provides networking, informs about the latest developments and gives the chance to debate with market participants. Highly qualified speakers, high profile participants and relevant topics are the key factors that contribute to the success of this event. Every year we are excited to attend!

Etne Ads, Nuve Capital

www.BondsLoans.com

İnternet ve mobil kanallarının önemi daha da artacak

Kişilerin satın alma alışkanlıkları kalıcı olarak değiştiği için ürün satışı yapılabilecek dijital kanalların daha da çeşitlenmesi bekleniyor.

Küresel salgının ortaya çıktığı ilk aylarda yapılan tahminlerin aksine hem bireysel emeklilik hem de hayat sigortası sektörü salgından pozitif etkilenen sektörler arasında yer aldı ve 2020 yılını iyi geçirdi.

Salgının sağlık, ekonomi ve sosyal hayat üzerindeki etkilerinin sürdüğü 2021 yılında da gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım kapsamında birikim yapan katılımcı sayısı artmaya devam ediyor.

26 Mart tarihli en güncel verilere göre, gönüllü BES ve otomatik katılım toplamından oluşan Bireysel Emeklilik Sistemi'ndeki katılımcı sayısı 13,6 milyona ulaştı. Yıl başından bu yana yaklaşık 23 bin kişi artarak %0,2 oranında büyüdü. Bu artışın 7 bin adedi gönüllü bireysel emeklilikten gelirken, otomatik katılım kapsamında 16 bin kişilik artış yaşandı.

Şu anda gönüllü bireysel emeklilikte 6,9 milyon, otomatik katılımında ise 6,7 milyon kişi birikim yapıyor. Bireysel Emeklilik Sistemi'ndeki fon büyüklüğünün de 168,2 milyar TL'ye ulaştığını görüyoruz.

İlaveten, 28 Şubat 2021 itibarıyla emeklilik yatırım fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi (29.02.2020-28.02.2021 döneminde) %22,6 olarak gerçekleşti. Son 12 aylık enflasyon oranı ise %15,6 seviyesinde. Son üç ve beş yıllık dönemde de emeklilik yatırım fonlarının ağırlıklı ortalama getirisi enflasyonun üzerinde gerçekleşti.

	1 yıl	3 yıl	5 yıl
Sektör Fonlarının Ortalama Getirisi	%22,6	%84,5	%121,5
Enflasyon	%15,6	%55,5	%88,8

Kaynak: Emeklilik Gözetim Merkezi, Rasyonet, TÜİK

Salgında değişen uygulama ve davranışlar

Küresel salgın, tasarruf yapmanın önemini hepimize hatırlattı. Ekonomik açıdan sıkıntılı geçen günlerde biriktirmenin kıymeti daha iyi anlaşıldı. Bu dönemde tasarruf yapmanın tüketime göre ne denli öncelikli olduğunu tecrübe ettik. Böylesine olağan dışı günler gösterdi ki, gelecekte elde edilecek gelir ile ilgili belirsizliğin artması, bugünkü tasarrufları artırıyor.

Küresel salgın hayatımızın odak noktasında sağlık olması gerektiğini bir kez daha gözler önüne serdi. Güvencenin önemi daha iyi anlaşıldı. Bu dönemde kişiler yaşam kaybı riskiyle yoğun olarak karşı karşıya kaldılar ve hayat sigortası ürünlerinin sunduğu teminatlara daha fazla ilgi göstermeye başladı.

Bu dönemde hayattaki öncelikler değişti. Kişiler temel ihtiyaçlar dışındaki günlük harcamalarını azaltarak, gelecekteki belirsizliklere karşı finansal açıdan hazırlıklı olmayı daha ön planda tutmaya başladı. Harcama alışkanlıkları ve motivasyonları değişen bireylerin geleceğe ilişkin beklentileri de yeniden şekillendi.

Bu konuda NielsenIQ'nun 2021 yılında gerçekleştirdiği "Küresel Salgın

Döneminde Tüketici Davranışlarını Anlamak" başlıklı araştırmanın sonuçları, Türkiye'deki müşterilerin artık daha tedbirli davrandıklarını ve satın alma alışkanlıklarını bugünün yeni ekonomik koşullarına göre değiştirdiklerini ortaya koyuyor. Söz konusu araştırma, tüketicilerin %75'inin son altı ay içinde davranış biçimlerini değiştirdiklerini gösteriyor. Küresel salgın döneminde, bireyler hem ürün satın alımı hem de satış sonrası hizmet talepleri ve diğer ihtiyaçları için yoğun olarak internet, mobil ve telefon kanallarına yöneldi. Bugüne kadar genç müşteri gruplarının daha çok tercih ettiği internet ve mobil kanalları, salgın döneminde daha önce bu kanalları kullanmayan kişileri de kendine çekti. Yaştan bağımsız olarak herkes, kolaylıklarını deneyimledikleri dijital dünyanın bir parçası oldu.

Müşterilerdeki bu davranış değişimi doğrultusunda, bireysel emeklilik sektöründe faaliyet gösteren birçok şirket, ürünlerinin bu kanallardan satışı için yatırımlarını yaptı. Şirketler yeni teknolojilerden faydalanarak dijital dönüşüm hazırlıklarını hızlandırdılar ve aslında birkaç yıl içerisinde hayata geçirecekleri projeleri aylarla ifade edilen kısa dönemlerde ele aldılar. Artık tüm şirketler dijitalleşmenin bir zorunluluk olduğu konusunda hemfikir ve dijitalleşmeyi ana iş stratejisi haline getirenlerin sayısı her geçen gün artıyor.

Önümüzdeki dönemde bizi nelerin beklediğine de bakacak olursak, anında etkileşim ve hızlı hizmet alma anlamında müşterilerin çok daha fazla tercih etme-

Yılmaz Ertürk
Genel Müdür
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.

ye başladığı internet ve mobil kanallarının önemi daha da artacak. Kişilerin satın alma alışkanlıkları kalıcı olarak değiştiği için ürün satışı yapılabilecek dijital kanalların daha da çeşitlenmesi bekleniyor. Müşteri tutundurma faaliyetlerinin yanı sıra operasyonel işlemler de bu kanallara kayıyor. Bireysel emeklilik fon yönetimine robot danışmanların entegre edilmesine yönelik şirketimizin öncü olduğu hizmeti sunan şirket adedinin artmasını bekliyorum. Köklü bir dijital dönüşümün yaşandığı 2020 yılında tüm süreçlerin dijital dünyaya taşınmasını, gelecek için heyecan verici olarak değerlendiriyorum.

Sistemin sürdürülebilirliğinde Standart Fonların önemi ve öneriler

Standart Fonlar, bireysel emeklilik sistemine giriş aşamasında herhangi bir fon tercihinde bulunmayan kişilerin birikimlerini yatırıma yönlendirmek amacıyla kullanılıyor. Fon portföyünün en az %60 en fazla %90'ı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca ihraç edilen Türk lirası cinsinden borçlanma araçları, gelir ortaklığı senetleri veya kira sertifikalarından; azami %30'u ise, Türk lirası cinsinden ve Borsa'da işlem görmesi kaydıyla bankalar veya yatırım yapılabilir seviyede derecelendirme notuna sahip olan diğer ihraççılar tarafından ihraç edilen borçlanma araçları, Türk

lirası cinsinden Borsa'da işlem görmesi kaydıyla fon kullanıcısı bankalar olan veya kendisi veya fon kullanıcısı yatırım yapılabilir seviyede derecelendirme notuna sahip olan kira sertifikaları, ipotek ve varlık teminatlı menkul kıymetler, ipotège ve varlığa dayalı menkul kıymetler ve vaat sözleşmelerinden oluşturuluyor.

Gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım toplam fon büyüklüğü içerisinde Standart Fonlar'da değerlendirilen fon büyüklüğünün payı halen %11 seviyesinde bulunuyor.

Standart Fonlar özellikle mesafeli satışlarda müşterilere önerilebiliyor ve hem finansal okuryazarlığı bulunmayan katılımcıların fon seçiminde kolaylık sağlıyor hem de örneğin telefon yoluyla yapılan satışlarda müşterilere zamandan tasarruf etme imkânı tanıyor. Müşteriler telefon görüşmesinde birikimlerinin Standart Fonlar'da değerlendirilmesine onay verip, sisteme giriş yaptıktan sonra emeklilik şirketinin tüm kanallarından kendi risk ve getiri seviyesine uygun fonlara geçiş yapabiliyor. Bu anlamda Standart Fonları sisteme giriş aşamasında fonlar arasında tercihte bulunmak için vakti olmayan ya da fonlar hakkında detaylı bilgi sahibi olmayan kişiler için sisteme dahil olma sürecini hızlandırıcı bir unsur olarak görüyoruz.

Öte taraftan, kişilerin kendi risk seviyelerine uygun fonları seçmelerinin ve yıl içerisinde periyodik olarak bu dağılımı değiştirmelerinin de elde edebilecekleri emeklilik birikimi açısından önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu doğrultuda sisteme Standart Fon ile giriş yapmış kişilere, emekliliğe kalan süreye paralellik arz edecek şekilde, genç yaşta risk getiri potansiyeli daha yüksek hisse senedi ağırlıklı ve değişken getirili fonlara, emekliliğe kalan süre azaldıkça sabit getirili yatırım enstrümanı içeren, dengeli ve düşük riskli fonlara yönelmelerini öneriyoruz.

Anadolu Hayat Emeklilik olarak bireysel emeklilik müşterilerimizin birikimlerini, yatırım beklentilerine en uygun fonlarda değerlendirmelerini sağlamak amacıyla Eylül 2019'da Türkiye'nin ilk ve tek bireysel emeklilik fon robotu FonMatik

ROBO'yu hayata geçirdik. Bu hizmetimiz ile birikime ayırdıkları tutardan bağımsız, her müşterimize bireysel yatırımcı olarak yaklaşıyor ve kişiselleştirilmiş fon yönetimi hizmetiyle birikimlerini yatırımcı karakterlerine en uygun fonlarda değerlendirme imkânı sunuyoruz.

2021 yılına ilişkin beklentiler

12 Mart tarihinde açıklanan Ekonomi Reformları paketinde bireysel emeklilik ve hayat sigortası sektörleriyle ilgili dört farklı konu yer aldı. Bunlardan ilki 18 yaşından küçüklerin BES'e dahil edilmesi. Bu düzenleme katılımcı tabanının genişlemesi anlamında sektörümüzün heyecanla beklediği düzenlemelerin başında geliyor. Ülkemizde 18 yaş altı yaklaşık 23 milyon nüfus var. Toplam nüfusumuz içerisindeki payı %27 civarında ölçülüyor. Bu kapsamda 18 yaş altı nüfus gönüllü BES'in büyümesine önemli katkılar sağlayacaktır. Bu düzenleme ile ebeveynler çocuklarının geleceği için şimdiden tasarruf yapabilecek, düzenli katkı payı ödemeleriyle çocukları için önemli bir birikim elde edebilecekler. Üstelik %25 devlet katkısı 18 yaş altı için de geçerli olacak. Sektörümüzün, sahip olduğu potansiyel doğrultusunda gelişmesi ve geniş kitlelere yayılması anlamında atılan bu adımın çok kıymetli olduğunu düşünüyoruz.

Ekonomi Reformları paketinde kendine yer bulan diğer konu başlıkları da bireysel emeklilik ile hayat, sağlık ve eğitim sigortası gibi ürünlerin bütünsel bir şekilde sunulması, BES dışındaki vakıf ve sandıklardaki birikimlerin 2023 yıl sonuna kadar BES'e aktarılmasına imkân tanınması ve emeklilik yatırım fonlarının Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu'nda işlem görmesinin sağlanması oldu.

23 Mart tarihinde yayımlanan "Ekonomi Reformları Eylem Planı" kapsamında açıklanan takvime göre tüm konulara yönelik mevzuat düzenlemelerinin bu yıl içerisinde netleştirilmesi hedefleniyor. Tüm düzenlemelerin sistemin sağlıklı büyümesi ve gelişmesi anlamında ciddi fayda sağlayacağı kanaatindeyiz.

Yatırımın Geleceği, Geleceğin Yatırımı Ak Portföy'de

Portföy yönetimi sektörünün yenilikçi öncülerinden Ak Portföy, yeni ürünlerini ve önümüzdeki dönem için hedeflerini Kurumsal Yatırımcı'ya değerlendirdi.

Ak Portföy yeni fonları ile gündemde... Bize yeni temalarınızdan bahsedermisiniz?

Dünyanın geleceğinin teknolojiye olması gibi, yatırımın geleceği de teknolojiye. Yatırım fonlarının en önemli avantajlarından biri, tasarruf sahiplerinin ulaşımının zor olduğu varlıklara yatırım yapmalarını kolaylaştırmasıdır. İçinde bulunduğumuz dönem, sürdürülebilirlik, dijitalleşme, sağlık ve yeni teknolojilerin, insanlığın geleceği açısından hayati öneme sahip olduğunu net bir biçimde gözler önüne serdi. Bu hızlı dönüşüm sürecinde, teknoloji, yenilenebilir enerji ve sağlık temalarına odaklanan ürün ve hizmetler bizi geleceğe taşıyacak en önemli unsurlar olarak ön plana çıktı.

Fonlarımızı "Yatırımın Geleceği" teması altında tasarruf sahipleriyle buluşturduk

Sektörün en geniş yatırım evrenine sahip ve yenilikçi kurumu olarak tasarruf sahiplerinin; geleceğe yatırım yapmasına imkan verecek yeni nesil ürün seçenekleri hazırladık. Bu bakış açısıyla Türkiye'de ilk kez, Yeni Teknolojiler, Alternatif Enerji, Sağlık ve Yerli Teknolojiler temalarından oluşan ürünlerimizi "Yatırımın Geleceği" Fonları çatısı altında bir araya getirdik.

Yatırımın geleceği fonları hangi alanlara yatırım imkanı sunuyor?

Dünya, yenilenebilir enerji devriminin eşliğinde. Sürdürülebilirlik temasının uzun yıllar boyunca yatırım portföylerinin vazgeçilmez bir parçası haline gelmesini bekliyoruz. Dünyanın karbon yakıtlara dayalı ulaşım altyapısından, elektrige dayalı bir altyapıya dönüşümü, yenilenebilir enerji şirketlerine yatırım alanında da büyük fırsatlar yaratıyor. Alternatif enerji dönüşümüne yatırım yapan Ak Portföy Alternatif Enerji

Fonu, güneş, rüzgar, hidrojen, pil ve enerji depolama teknolojileri alanında, Samsung Battery, Solar Edge, Siemens, Vestas gibi dünyanın önde gelen seçilmiş 20 şirketine, yaklaşık olarak eşit ağırlıklı yatırım yapma imkanı sunuyor. Fonumuz, dünyadaki enerji devrimini, yatırıma dönüştürüyor. Bu şirketlerin önümüzdeki dönemde giderek daha fazla ön plana çıkacağını ve büyük fırsatlar yaratacağını düşünüyorum. Sağlık temasına yatırım yapan ilk fon olma özelliği taşıyan Ak Portföy Sağlık Sektörü Fonu ise, ilaç, aşı,

Ali Emrah Ustacı

Yatırım Fonları, Pazarlama & İş Geliştirme
Bölüm Başkanı
Ak Portföy

biyoteknoloji, genetik, ileri sağlık teknolojisi alanlarında insanlığın gelecekte karşılaşacağı sağlık sorunlarının çözümünde önemli rol oynaması beklenen Pfizer, AstraZeneca, Moderna, Novartis, Roche gibi 20 küresel sağlık sektörü şirketine yatırım yapıyor. Böylece, tasarruf sahiplerimiz özellikle içinden geçtiğimiz bu dönemde küresel sağlık teknolojilerine odaklanan bu güçlü temayı da yatırım portföylere ekleme şansına sahip olabiliyorlar.

Geleceğin yatırımları ürün ailesiyle benzersiz yatırım fırsatları sunuyoruz.

“Yatırımın Geleceği” çatısı altında kurduğumuz bir diğer yeni ürünümüz, Borsa İstanbul’da işlem gören ve AR-GE’ye ayırdığı kaynak itibarıyla öne çıkan yerli teknoloji şirketlerine yatırım yapma imkanı sunuyor. Yerli ve inovatif firmaları içeren Ak Portföy Teknoloji Şirketleri Hisse Senedi (Yerli Teknolojiler) Fonumuz da, Aselsan, Logo, Turkcell, Karel gibi Türkiye’nin güçlü 20 teknoloji şirketine eşit ağırlıkla yatırım fırsatı veriyor.

Önde gelen küresel yeni ekonomi devlerine yatırım yapan, Ak Portföy Yeni Teknolojiler Fonumuz ise, dünyanın geleceğini temsil eden, Apple, Google, Facebook, Amazon, Tesla, Netflix gibi 20 küresel teknoloji şirketine eşit ağırlıklı yatırım yaparak tasarruf sahiplerine değerli bir seçenek sunuyor.

Farklı yatırım temaları ve güçlü değer önermeleri sunabilme konusunu çok önemsiyoruz ve bu alanda liderliğimizi önümüzdeki dönemde de sürdüreceğiz.

Inovasyona yapılan yatırımlar ve sürdürülebilir ekonomik büyüme konusunda özellikle finans şirketlerinin faaliyetlerine yön veren bir takım gelişmeler yaşanıyor. Siz bu konuda ne gibi adımlar atıyorsunuz?

Nisan ayı itibarıyla 63,4 milyar TL’ye ulaşan varlık büyüklüğü ile sektörde liderliğimizi pek çok alanda sürdürüyor, ülkemizin geleceğine yatırım yapmaya devam ediyoruz. Geleceğin odağında teknolojinin ve dijital dönüşümün tartışmasız var olduğunun bilinciyle, ilkleri gerçekleştiren, yenilikçi bir Portföy Yönetim Şirketi olarak günümüzün ihtiyaçlarına ve yatırımcılarımızın beklentilerine cevap verebilen ürün, hizmet ve iş modelleri geliştirmeye devam ediyoruz. Bu alanda hızlı, esnek ve yenilikçi bir kurum olmakla gurur duyuyoruz.

“Sağlık temasına yatırım yapan ilk fon olma özelliği taşıyan Ak Portföy Sağlık Sektörü Fonu ise, ilaç, aşı, biyoteknoloji, genetik, ileri sağlık teknolojisi alanlarında insanlığın gelecekte karşılaşacağı sağlık sorunlarının çözümünde önemli rol oynaması beklenen Pfizer, AstraZeneca, Moderna, Novartis, Roche gibi 20 küresel sağlık sektörü şirketine yatırım yapıyor.”

Yenilenebilir Enerji Karma Fon ile Temiz Enerjiye Yatırım İmkânı

Dünyada olağanüstü para politikası ve mali politika destekleri sayesinde küresel büyümenin hızlanması beklenmektedir. Ancak, beraberinde uzun süreli düşük ama yükselen bir faiz ortamının oluşması beklenmekte, bu durum getiri arayışlarında sabit getirili menkul kıymetlerden ziyade, hisse senedi gibi alternatif yatırımları ön plana çıkartmaktadır. Ancak geline değerlemeler, hisse senedi yatırımlarında doğru analizlerle şirket tercihi yapmayı önemli kılmakta, potansiyel yatırım değeri sunan alanları tespit etmeyi gerektirmektedir. Bu kapsamda, çağımızın en büyük dönüşümlerinden biri olarak kabul edilen temiz enerjiye geçiş sürecinin gerek ülkelerin politika destekleri, gerek düşen maliyetler ve gerekse de bu alanda giderek artan farkındalığa da bağlı olarak yatırımcı ilgisinin yüksek olması sayesinde orta uzun vadede getiri potansiyeli sunan bir alan olduğunu değerlendiriyoruz. Biz de Türkiye’de yatırımcılara bu dönüşümün sunduğu potansiyelden kolay bir şekilde yararlanmalarını sağlamak üzere, J.P. Morgan Asset Management (JPMAM) ile iş birliği içerisinde yüksek standartlı bir yatırım fonu sunduk.

İş Portföy Yenilenebilir Enerji Karma Fon, toplam değerinin en az 80 'i ile devamlı olarak yenilenebilir enerji sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı şirketle-

rin hisse senetlerine ve/veya özel sektör borçlanma araçlarına yatırım yapmaktadır. Fonun yenilenebilir enerji teması çerçevesinde belirlenecek hisse senedi portföyünün oluşturulmasında, JPMAM şirketinden danışmanlık alınmaktadır. Fon’un karşılaştırma ölçütü %65 S&P Global Clean Energy Net Getiri Endeksi (USD) + %10 BIST 100 Getiri Endeksi + %25 BIST-KYD ÖSBA Sabit Endeksi olarak belirlenmiştir.

İş Portföy’ün portföy yönetimi tecrübesini ve JPMAM’ın küresel hisse senedi piyasalarındaki ve yapay zeka alanındaki yetkinliklerini bir araya getiren bu iş birliği kapsamında, yenilenebilir enerji sektörüne kapsayıcı bir yapıda yatırım olanağı sağlayan küresel şirketlerin tespit edilmesi, JPMAM’ın İş Portföy’e verdiği danışmanlık hiz-

meti ile gerçekleşmektedir. Fon’un yurt içi sermaye piyasalarındaki yatırım stratejilerinin geliştirilmesinde ise İş Portföy’ün portföy yönetimi ekibi görev almaktadır. JPMAM’ın ThemeBot adı verilen tematik uygulaması, doğal dil işleme (Natural Language Processing) yöntemini kullanarak 11.000’den fazla küresel hisse senedini gözden geçirmektedir.

Bu süreçte haberler, şirket profilleri, araştırma notları ve resmi raporlamalardan oluşan yüz milyonlarca veri kaynağı hızlı bir şekilde analiz edilmekte ve likidite, piyasa değeri ile kârlılık gibi finansal göstergeleri de dikkate alınarak yenilenebilir enerji temasını yansıtan hisse senetleri tespit edilmektedir. Ayrıca, ThemeBot’un belirlediği hisse senetleri JPMAM’ın küresel hisse senedi analistleri tarafından incelenerek ek bir filtre/kontrol mekanizması uygulanmaktadır ve yenilenebilir enerji temasını yansıtan en uygun hisse senetleri belirlenmektedir.

Fon; güneş, rüzgar, biyo ve jeotermal enerji gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının sürdürülebilir enerji politikaları doğrultusunda artan kullanımı ile ortaya çıkan küresel ve yerel yatırım fırsatlarına erişim sağlamaktadır. Yenilenebilir enerjiye geçiş süreci, küresel ısınmaya karşı verilen mücadelede kritik bir öneme sahiptir. Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC)’nin 2018’de yayınlanan 1,5°C Küresel Isınma Özel Raporu’nda, küresel

sera gazı emisyonlarının 2030 yılına kadar 2010 yılı seviyelerine göre %45 düzeyinde azaltılması gerekliliği belirtilmiş olsa da COVID-19 salgınının ekonomik yaşlamaya neden olduğu 2020 yılı dışındaki tüm yıllarda emisyonlar artmaya devam etmiştir. İklim değişikliğinin etkilerinin en az indirilmesi için yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği her geçen gün daha fazla önem kazanmaktadır. Paris Anlaşması, iklim değişikliği ile mücadelede önemli bir dönüm noktasıdır. Küresel ölçekte ilk kez, iklim değişikliğiyle mücadele etmek ve etkilerine uyum sağlamak için iddialı çabalar üstlenmek üzere pek çok ülke bağlayıcı nitelikteki bu anlaşmaya dahil olmuştur. Anlaşma, 196 üye tarafından kabul edilmiş ve 4 Kasım 2016'da yürürlüğe girmiştir. Dünya çapında politika yapıcıların ve ülkelerin Paris Anlaşması'na uyum sağlama ve küresel ısınmayı iki derecenin altında, tercihen 1.5 derecede tutma kararı sayesinde önümüzdeki dönemde iklim değişikliğiyle mücadelenin artan bir ivmeyle sürmesi beklenmektedir. Yenilenebilir enerjinin, özellikle rüzgâr ile güneşe dayalı elektrik santrallerinden üretilen elektrik enerjisinin toplam enerji arzındaki payının giderek artması beklenmektedir. Bu durumun arkasında yatan başlıca etkenler; destekleyici hükümet politikaları, söz konusu santrallerin çevre dostu olması, üretim maliyetlerindeki düşüş eğilimi ve yeni teknolojiler sayesinde bu tip santrallerin elektrik şebekesine uyumunun artmasıdır. Yenilenebilir enerjinin 2050 yılına kadar toplam elektrik üretimindeki payının %62'ye ulaşması beklenmektedir^I. AB, 2030 yılına

kadar toplam enerji tüketiminin en az %32'sinin yenilenebilir enerjiden olacağını taahhüt etmiştir^{II}. Yeni ABD Yönetimi ise iklim değişikliği konularında hızlı hareket etme sözü vererek, Ocak 2021'de Paris Anlaşması'nın şartlarına yeniden dahil olmuştur. Ayrıca, yenilenebilir enerji üretimindeki maliyetlerin belirgin şekilde gerilemesi, yenilenebilir kaynaklardan enerji üretimini, fosil yakıtlara kıyasla daha ucuz hale getirmektedir. Rüzgâr ve güneşe dayalı elektrik santrallerinin 2020 yılında enerji maliyetleri (levelized cost of energy, LCOE) sırasıyla 26-54 dolar/MWh ve 31-42 dolar/MWh aralığına gerilemişken, en ucuz fosil yakıtlı kaynak olan doğal gazın LCOE maliyeti 44-73 dolar/MWh aralığında kalmaktadır.^{III}

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'nin de yenilenebilir enerji kurulu gücü, yıllar itibarıyla artan bir trend izlemektedir. Türkiye'nin 2013 yılında 25,6 GW olan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücü 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla yaklaşık 47 GW düzeyine ulaşmış, 2013 yılında %40 olan toplam kurulu güç içerisindeki payı ise 2020 yılı Eylül ayı itibarıyla %50,4 seviyesine yükselmiştir^{IV}. Rüzgâr, jeotermal ve güneş enerjisi açısından önemli kaynaklara sahip olan ülkemizde bu kaynakların daha etkin kullanımı, gerek iklim değişikliğiyle mücadelede gerekse enerjide ithal ve fosil yakıt bağımlılığının azaltılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu kapsamda, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM) ve Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) gibi programlar ile yenilenebilir enerji kaynakla-

rına dayalı üretim faaliyetleri teşvik edilmektedir. Yenilenebilir enerjinin giderek daha cazip hale gelmesini sağlayan maliyet avantajı, elektrik üretimindeki payının hızla artması ve küresel ölçekte hükümetlerin yenilenebilir enerjiyi destekleyen yasal düzenlemeleri, yaşadığımız dünyayı şekillendirecek olan bu temaya yatırımı ön plana çıkarmada önemli bir rol oynamaktadır. Fosil yakıt kullanımının azaltılma eğilimine bağlı olarak, yenilenebilir enerji şirketlerinin ürün ve hizmetlerine olan talebin artması öngörülmektedir. İş Portföy Yenilenebilir Enerji Karma Fon'da, söz konusu dönüşümü hızlandırmada kritik rol oynayacak olan üretim, sanayi, teknik tasarım, hammadde ve teknoloji sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı şirketlere yatırım yapılarak yatırımcılara bu temanın sunduğu potansiyele ortak olma imkânı sunulmaktadır. Ağırlıklı olarak hisse senetlerinden oluştuğu için fonun risk değeri SPK'nın 1 ila 7 arasındaki skalasında altı seviyesindedir. Bu nedenle, fona yatırım döneminin, orta ve uzun vadeli bir perspektif ile belirlenmesi uygun olacaktır. İş Portföy'ün kurucusu ve yöneticisi olduğu Yenilenebilir Enerji Karma Fon, TEFAS'a üye tüm banka ve aracı kurumlar üzerinden alınabilmektedir.

I ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), Uluslararası Enerji Görünümü (2019)

II ClimateActionTracker, J.P. Morgan Asset Management. MtCO2e is metric tons of carbon dioxide equivalent. US President

III Lazard, LCOE Analizi (2020)

IV TEİAŞ, TSKB

TEFAS Fon Bilgilendirme Platformu verilerine göre, bu yıl toplam fon piyasa hacminin neredeyse dördte biri Fon Sepeti Fonları'nda oluştu. Sektörün önde gelen portföy yöneticilerinden Garanti Portföy ve Yapı Kredi Portföy, Fon Sepeti Fonları'nı ve son dönemde oluşan ilgi artışına yönelik Kurumsal Yatırımcı'nın sorularını cevaplandırıdılar.

Fonlar hem getiri hem para girişiyle büyüdü

Fon Sepeti Fonları'na bu dönemde oluşan artan ilginin veya daha fazla tercih edilmesinin nedeni nedir? Bu ilgi sürecek mi?

Son dönemde fon sepeti fonlarına olan ilginin oldukça arttığını görüyoruz: 2020 Şubat ayı sonu itibarıyla yaklaşık 4.5 milyar TL büyüklüğe sahip fon sepeti fonları, 2021 yılının aynı ayı itibarıyla 11.5 milyar TL seviyesine ulaşmış durumda*. Yaklaşık 7 milyar TL'lik (%157) bir büyüklük artışından bahsediyoruz. Bu büyümenin arkasındaki nedenleri birkaç başlık halinde inceleyebiliriz.

Portföy Yönetim Şirketlerinin Büyüme Stratejisi

Ülkemizde yatırım fonlarının yatırımcılar tarafından en fazla ilgi gören özelliklerinden biri aktif portföy yönetimidir. Yani, fon portföyünde yer alan varlık sınıflarının ve bu varlıkların ağırlıklarının değişen piyasa koşullarına

göre belirlenmesiyle, yatırımcılara her piyasa koşulunda makul getiriler sunulmasının hedeflenmesi. Aktif portföy yönetimi, yalnızca nitelikli yatırımcılar tarafından alınabilen serbest fonları saymazsak eğer, iki fon türü ile yapılabiliyor: Değişken fonlar ve fon sepeti fonları. Bazı portföy yönetim şirketleri aktif portföy yönetimi stratejisini değişken fonlarla uygularken, bazıları fon sepeti fonlarını tercih ediyor. Son dönemde fon sepeti fonlarının büyüklüğündeki artışın nedenlerine baktığımızda da en önemli etkenin, sektörün büyük şirketlerinden birkaçının büyüme stratejilerinde değişken fonlar yerine fon sepeti fonlarını tercih etmeleri olduğunu görüyoruz. Bu fonların son dönemde başarılı bir performans da sergilemesiyle birlikte, fonların hem getiri hem de para girişiyle büyüdüklarini söyleyebiliriz. Fon sepeti fonları portföyünün asgari %80'i yatırım fonu ve/veya borsa yatırım fonlarından oluşmak zorunda. Belirli bir varlık sınıfına yatırım yapmak

yerine, o varlık sınıfına yatırım yapan fonlara yatırım yapan fon sepeti fonlarının tercih ettikleri fonlar da ağırlıklı olarak kendi şirketlerinin kurucusu olduğu fonlardan oluştuğu için, fon sepeti fonlarına giren para, şirketin sektördeki pazar payında önemli bir etken olarak ön plana çıkıyor.

Yurt Dışı Yatırımlarda Kolaylık

Yönettikleri portföylerin bir kısmını yurt dışı piyasalarda değerlendirmek isteyen fon yöneticileri için tek tek farklı enstrümanlara yatırım yapmak yerine, yabancı portföy yönetim şirketleri tarafından yönetilen, belirli bir endeksi takip eden ve portföyünde birçok şirketin sermaye piyasası aracına yer veren yabancı borsa yatırım fonlarına yatırım yapmak, hem kolaylık sağlıyor hem de riski dağıtma konusunda yardımcı oluyor.

Sektöre baktığımızda; teknoloji, gümüş ve emtia gibi temalara yatırım yapan fon sepeti fonlarının önemli bir büyüme kaydettiğini

Emre Şahin

İş Geliştirme ve Ürün Yönetimi Yöneticisi
Garanti Portföy Yönetimi A.Ş.

görüyoruz. Bu fonlar, yurt dışı yatırımlarını ağırlıklı olarak yabancı borsa yatırım fonları aracılığıyla gerçekleştiriyorlar.

Yatırım Fonlarında Stopaj Düzenlemesi

22.12.2020 tarihli ve 3321 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda, 31.03.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) iktisap edilen, (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile unvanında "döviz" ifadesi gelen yatırım fonları hariç) yatırım fonlarından elde edilen gelir ve kazançlara uygulanacak stopaj %10'dan %0 seviyesine indirildi. Bu değişiklik, unvanında "yabancı" veya "döviz" kelimesi içermeyen fon sepeti fonlarını da kapsadığı için, son dönemde iyi performans sergilemiş olan bazı fon sepeti fonları bu değişiklik ile daha da fazla ilgi çekmeye başladı.

TEFAS'ın rolü

Türkiye Elektronik Fon Alım

Satım Platformu sayesinde yatırımcılar hem TEFAS üyesi her kurumdan platformda işlem gören her fonu alıp satabiliyor, hem de TEFAS'ın internet sitesi sayesinde işlem gören tüm fonlara ait getiri, büyüklük, portföy dağılımı vb. bilgilere erişim sağlayabiliyor. Tüm fonlarda olduğu gibi fon sepeti fonlarının büyümesinde de TEFAS'ın rolü ve sunduğu özellikler büyük önem arz ediyor.

Fon Sepeti Fonları stratejileri arasında en fazla ilgiyi hangisi görmektedir? Yeni Fon Sepeti Fonu ihracı düşünüyor musunuz?

Garanti BBVA Portföy olarak son dönemde Kıymetli Madenler Fon Sepeti Fonu ve ESG Sürdürülebilirlik Fon Sepeti Fonu'nu halka arz ettik. Kıymetli Madenler Fon Sepeti Fonu, sektörün ağırlıklı olarak gümüş yatırımı yapan ilk fonuydu.

ESG Sürdürülebilirlik Fon Sepeti Fonu ise nitelikli yatırımcı şartı olmaksızın tüm yatırımcılar tarafından alınıp satılabilen, ağırlıklı olarak yurt dışı varlıklara yatırım yapan sürdürülebilirlik temalı ilk yatırım fonuydu. Bunlara ilave olarak, yabancı teknoloji şirketlerine yatırım yapmayı düşünenler için Garanti Portföy Yabancı BYF Fon Sepeti Fonu sağlam bir seçenek olarak öne çıkıyor. Diğer yandan, 10 Mart'ta halka arz ettiğimiz Garanti Portföy Birinci Fon Sepeti Fonu ve Garanti Portföy İkinci Fon Sepeti Fonu ile, aktif portföy yönetimini tercih eden ve %0 stopaj uygulamasından fayda-

“ Aktif portföy yönetimi, yalnızca nitelikli yatırımcılar tarafından alınabilen serbest fonları saymazsak eğer, iki fon türü ile yapılabiliyor: Değişken fonlar ve fon sepeti fonları. Bazı portföy yönetim şirketleri aktif portföy yönetimi stratejisini değişken fonlarla uygularken, bazıları fon sepeti fonlarını tercih ediyor. ”

lanmak isteyen yatırımcılarımıza iki yeni alternatif sunduk. Düşük risk ile TL Mevduat üzeri getiri hedefleyen yatırımcılar Birinci Fon Sepeti Fonu'nu, biraz daha fazla risk almak isteyen yatırımcılar ise daha geniş bir volatilité aralığında yönetilecek olan İkinci Fon Sepeti Fonu'nu tercih edebilirler. Garanti BBVA Portföy olarak, önümüzdeki dönemde de sermaye piyasalarındaki yenilikleri takip etmeye ve yatırımcılarımıza kulak vermeye devam edeceğiz. Yeni temalarda yatırım yapacak fonlar üzerinde çalışmalarımız devam ediyor.

*Kaynak : Rasyonet

Fonlar dengeli risk dağılımı ile yatırım imkanı sağlıyor

Fon Sepeti Fonları'na bu dönemde oluşan artan ilginin veya daha fazla tercih edilmesinin nedeni nedir? Bu ilgi sürecek mi?

Son dönemde fon sepeti fonlarına gelen yoğun ilgiden bahsetmeden önce pazarda yer alan fon sepetlerinden biraz bahsetmek isteriz. Fon sepeti fonları, toplam fon değerinin minimum yüzde 80'i devamlı olacak şekilde, borsa yatırım fonları ve çeşitli diğer fonlardan oluşan fonları kapsar. Fon pazarında hem TL fonlara yatırım yapan hem de yurt dışı borsa yatırım fonlarına yatırım yapan ağırlıklı döviz varlıklar içeren fonlar bulunuyor. Yurt dışı fonlara yatırım yapan fonlar kıymetli madenler, yabancı hisse senetleri ve bazı emtiadan oluşan borsa yatırım fonlarından oluşuyor ve genelde tek bir temaya yatırım yapıyor. Diğer yandan ağırlıklı TL cinsi olanlar çoklu varlık stratejisi benimseyerek hisse senetleri, tahvil&bono, özel sektör tahvilleri, altın, yabancı hisse senetleri gibi finansal enstrümanlara tek bir fon çatısı altında yatırım yapma imkânı sunan fonlardan oluşuyor. Bu fonlar aktif veya pasif yaklaşımla yönetiliyor. Yapı Kredi Portföy bünyesinde iki adet pasif yönetimli bir adet ise aktif yönetimli sepet fon buluyor.

Bu fonlar, yumurtaları tek sepete koymayarak yatırımcılara dengeli risk dağılımı ile yatırım yapmalarını sağlıyor. Bu stratejileri sayesinde düşük dalgalanma ile mevduat üzerinde getiri sağlamayı hedefliyor. Özellikle son yıllarda sağladıkları risk/getiri dengesi ile yatırımcıların beğenisini kazanıyor. Diğer yandan yine aktif yönetimli küresel piyasalarda potansiyel gördüğümüz hisse senedi borsa yatırım fonlarından oluşan Yabancı Fon Sepeti Fonu da farklı temada yatırım yaparak, döviz varlıklarıyla portföy çeşitlendirmesi sağlıyor.

Fon Sepeti Fonları stratejileri arasında en fazla ilgiyi hangisi görmektedir? Yeni Fon Sepeti Fonu ihracı düşünüyor musunuz?

2019 yılı sonunda 2,6 milyar TL olan fon sepeti fonları, 2020 yılı sonunda 9 milyar TL iken 31 Mart 2021 itibarıyla 11,6 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Varlık alokasyon stratejisi ile yönetilen fon sepeti fonları bu türün 31 Mart itibarıyla yüzde 78'ini oluşturuyor. Bu strateji ile yönetilen fonlar 2020 yılında 2,1 milyar TL'den 6,9 milyar TL'ye ulaştı. Ay sonu itibarıyla 9,2 milyar TL'ye ulaşmasındaki en büyük etken bu fonların tek bir fon çatısı altında birden farklı stratejiye yatırım yapma imkanı sağlayarak dengeli bir portföy dağılımı

gerçekleştirmesi oldu. Diğer yandan yabancı varlıklara yatırım yapan fonlar ise 2019 yılı sonunda 500 milyon TL iken 2020 yılı sonunda 2,2 milyar TL ve Mart sonu itibarıyla 2,5 milyar TL'ye ulaştı. Yabancı fon sepeti fonlarındaki talep artışının nedeni ise yurt dışı piyasalardaki belirli temalara fon aracılığıyla yatırım yapmanın hem maliyet açısından avantajı hem de operasyonel kolaylığı olduğunu söyleyebiliriz.

Şu anda Yapı Kredi Portföy olarak beş adet fon sepeti fonumuz bulunuyor. YKP Birinci Fon Sepeti Fonu'nu 2017 pasif yönetimli varlık alokasyonu stratejisi ile 2017 yılında müşterilerimizin beğenisine sunduk. Hızlı bir büyüme ile yüksek talep gören bu fonumuzu takiben 2018 yılında benzer bir strateji ile YKP İkinci Fon Sepeti Fonu'nu kurduk. Geçtiğimiz sene Mayıs ayında aktif yönetim stratejisini bir model aracılığıyla gerçekleştiren YKP Üçüncü Fon Sepeti Fonu'nu hayata geçirdik. Bu üç fon sektörün en büyük ilk dört fonu arasında yer alıyor. Ocak ayı başında ise gümüş temasına yatırım yapan YKP Gümüş Fon Sepeti Fonu'nu kurarak, farklı bir temayı müşterilerimize sunduk. Bu fon şu anda yatırım fonları pazarında yer alan gümüş fonları arasında en yüksek büyüklüğe sahip fon konumunda bulunuyor. Diğer yandan 2007 yılından beri yönettiğimiz YKP

Ümit Ersamut

Satış, Pazarlama ve Yatırım Danışmanlığı
Genel Müdür Yardımcısı
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

Yabancı Fon Sepeti Fonu da, bu tür içerisinde hem en eski kurulmuş fonlardan biri olarak hem de yılbaşından beri stratejisi değiştirilerek yabancı hisse senedi endekslerine yatırım yapan tematik bir fon olarak dikkat çekiyor. Yatırımcılarımıza küresel hisse senedi endeksleri borsa yatırım fonlarından oluşan varlık

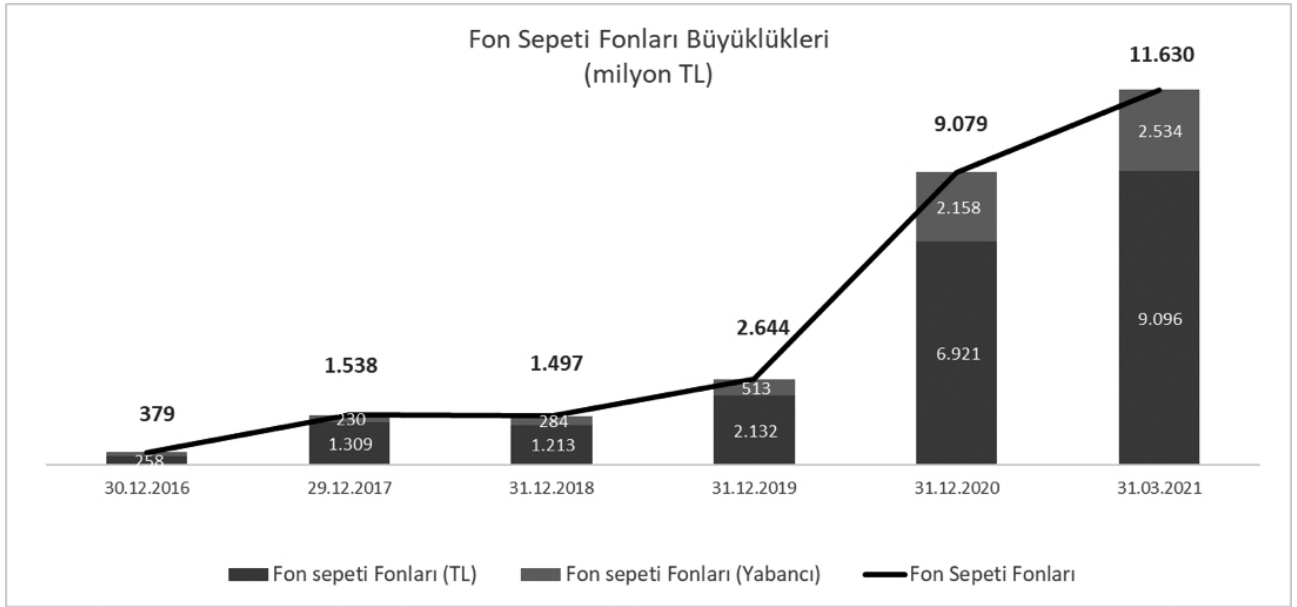
dağılımı ile portföy çeşitlendirmesi sağlayan bu fonu da potansiyeli yüksek bir fon olarak öneriyoruz.

Yapı Kredi Portföy olarak yüzde 45 pazar payı ve yaklaşık 5,2 milyar TL büyüklük ile fon sepeti fonları türü içerisinde en fazla büyüklüğe sahip portföy yönetimi şirketiyiz. Yakın zamanda farklı fon kuruluş planlarımız olsa da henüz netleşmiş bir fon sepeti fonu kurma kararımız bulunmuyor. Diğer yandan yatırımcılara maksimum faydayı sağlayacak yatırım stratejileri üzerine sürekli kendimizi geliştirerek hem fon sepeti fonları hem de farklı fon türleri üzerine çalışmayı sürdürüyoruz.

TEFAS'ta işlem hacmi artışında dijital satış/pazarlama yöntemlerinin rolü nedir?

Öncelikle TEFAS platformunun sektörümüzün gelişimi ve yatırımcıların finansal okuryazarlığı-

nın artması adına çok önemli olduğunu belirtmek isterim. Özellikle son yıllarda yatırımcılardan aldığımız soruların içerikleri ve yatırım fonları pazarına olan talepteki artışta bu platformun önemli bir yeri olduğunu düşünüyoruz. 2020 yılında dijitalleşmenin hızlanması ile pazarlama faaliyetlerinin ağırlıklı dijital kanallar üzerinden gerçekleştiğini gözlemledik. Bu kanal aracılığıyla ulaşılan kişi sayılarının çok daha yüksek olması ve gerçekleştirilen iletişimlerde TEFAS platformu sayesinde yatırım fonlarının tüm banka ve aracı kurum şubeleri ile internet bankacılığı kanallarından alınabildiğinin vurgulanması yatırımcılar nezdinde TEFAS bilinirliğini de artırıyor. Bundan sonraki dönemde bilinç düzeyinin artmaya ve TEFAS platformunun da etkisi ile yatırım fonları pazarının büyümeye devam edeceğini düşünüyoruz.

Fon Sepeti Fonu için Yatırım Fonu Seçiminde Makine Öğrenimi Tabanlı Fintek Uygulamaları

Günümüzde, eski metotlar yerine son yıllarda finans alanında kullanımı yaygınlaşan makine öğrenmesi yöntemi yardımıyla bu karmaşık yapının bütünsel bir analizi yapılabiliyor. Makine öğrenmesi yöntemiyle sayıları yüz elliyi aşan performans ölçütleri herhangi bir dışlama ya da öznel seçime gidilmeden değerlendirilebiliyor.

Yatırım dünyasında; büyük veri, makine öğrenmesi ve yapay zeka kavramları gün geçtikçe daha fazla ön plana çıkmakta ve yatırım kararları alınmasında etkin olmaktadır. Yatırım piyasalarında gerçekleşen işlemlerin yarısından fazlasının algoritmik trading bazlı gerçekleştirilmesi bunun en önemli örneğidir. Ancak, yatırım fon piyasasında bu kavramların etkileri biraz daha farklı gözleniyor. Bunun başlıca nedeni yatırım fonlarının her birinin birçok alt bileşendeki değişiklikten etkilenen bir sepet olması. Küresel piyasalarda kullanımı oldukça yaygın olan ETF'ler her ne kadar gün içi alım satıma olanak tanıyorlarsa da, henüz Türkiye'de yatırımcılar için pek popüler değiller ve yatırımcılar şimdilik gün sonu değerlemeleri yapılan konvansiyonel yatırım fonlarına yatırım yapmayı tercih ediyor. Tüm yatırım araçlarında olduğu gibi yatırım fonlarının gerçek performansı uzun dönemli olarak değerlendirilmelidir.

Yatırımcının amacı mümkün olan en yüksek dönemsel getiriye elde etmektir. Bu nedenle yatırımcı için hangi fonun bir sonraki dönemde en iyi performansı göstereceği oldukça önemli. Buna yanıt vermenin bir yolu, bir açıdan geçmiş performansa bakarak bir sonraki periyodun kazanımını önceden tahmin etmektir. Ancak, bu yaklaşım geçmişteki başarının gelecekteki performansın göstergesi olduğu varsayımına dayanıyor ki bu varsayım her zaman geçerli değil. Hisse senedi piyasalarında yoğun olarak kullanılan teknik analiz modelleri bu varsayımına dayanmakta. Buna karşın yatırım fonlarında geçmiş performans bir ölçüde gelecek hakkında tahminde bulunmayı sağlayabilmektedir. Özellikle hisse senedi ağırlıklı fonlar bir sepet olduğundan risk ciddi oranda dağılmakta ve geçmiş performans gelecek hakkında kısmen de olsa fikir verebilmektedir. Burada asıl soru, "Bir yatırım fonunun performansını nasıl ölçersiniz? Birbirleri ile nasıl karşılaştırırsınız?" Araştırmacılar 1950'lerden beri bu sorulara yanıt

verebilmek için performans ölçütleri üzerinde çalışıyor. Her bir yaklaşım daha öncekilerin eksikliğini tamamlamayı ve daha iyi tahmin gücü elde etmeyi hedefliyor. Geline nokta da anladığımız kadarıyla piyasa dinamikleri ve yatırım kararlarını etkileyen birçok faktör olması nedeniyle, yaklaşımların tek başlarına yeterli olması mümkün değil. Bu nedenle tüm yaklaşımların bir arada değerlendirilmesi etkin bir fon performans ölçümü için gerekli.

Fon Performans Ölçümünün Kısa Tarihi

İlk kuşak analiz teknikleri olarak değerlendirilen geleneksel ölçüm teknikleri, çeşitlendirmeye dayalı ölçütler (Sharpe (1966) ve Treynor (1965) vb.) ile anormal getiriye bağlı regresyon analizleri tabanlı teknikler. Bu teknikler, çeşitlendirmenin temeli olan ortalama varyans (Markowitz 1959) ve Finansal Varlık Pazar Doğrusu (CAPM) modeline dayalı performans ölçütleriydiler. Ancak, zamanla getiri tahmininin tek başına net bir analiz vermekten uzak olduğu anla-

Prof. Dr. Yaman Ömer Erzurumlu
Risk Active

Dr. Özge Yürükoğlu, FRM
Risk Active

Dr. Barış Akçay
Risk Active

şıldı. Buna karşın çoğu yatırımcı için bu teknikler karar alma süreçlerinin önemli bir parçası.

İkinci kuşak analizlerin başlıcaları ortalama varyans temelli analizler ve bu analiz ailesine göre yatırımcının ana sorusu getiri ve risk arasındaki ilişkinin kurulması. Ancak, risk temelli analizler tek başına performansı açıklamak için yeterli değil. Bunun ana nedeni de yatırımcıların karar alma süreçlerinde birçok kantitatif ve kalitatif faktörlerin birlikte etkili olması. Risk temelli yaklaşımın diğerlerine karşı üstün olduğunu kabul ettiğimiz durumda bile, hangi kriterin riski doğru ölçtüğü sorusunun net bir yanıtı finans literatüründe verilemedi (Babalos vd. 2008). İlerleyen süreçte başarılı fonların başarılarının arkasında aktif fon yönetimi olması gerektiği fikri popülerite kazandı.

Üçüncü kuşak analizler, aktif fon yönetimi tarafından yaratılan değerın ölçülmesini hedefledi (Berk ve Binsbergen 2012). Geliştirilen performans ölçüm tekniklerinin ana amacı, temelinde piyasa etkinliğinin olmadığı durumları (büyüklük, değer, momentum vb.) değerlendiren mekanik yatırım stratejilerine karşın yüksek getiri sağlayan yöneticilere sahip fonları ayırt etmektir.

Dördüncü kuşak analizler bu yak-

laşımın uzantısı olarak ortaya çıktı, piyasa zamanlaması ve yatırım aracı seçme becerisini ölçmeye çalışan modeller geliştirildi. Ölçütlerin açıklamaya çalıştığı temel soru, fon yöneticilerinin piyasa tarafından ödüllendirilip ödüllendirilmedikleri ya da tersinin söz konusu olup olmadığıydı. Yatırımcı açısından bakıldığında kalıcı bir performans için bu fonları belirlemek önemliydi. Yine de fonu tek faktöre bağlı olarak sadece yöneticinin hisse seçme becerisini ölçen tekniklerle değerlendirmek gerçekçi ve doğru değildi (Barras vd. 2010). Süreç içerisinde kalıcı performansın tespiti önem kazandı.

Beşinci kuşak analizler pozitif performansın sürekliliğini inceleme üzerine kuruldu. Kalıcılığı ölçmeye yönelik geliştirilen ölçütler genelde kalıcılığın ya kısa dönemli ya da şans faktörüne bağlı olabileceği sonucuna vardı. Fon performansını değerlendirmede son analiz kuşağı, fon yöneticisinin zamanlama becerisini ölçen çalışmalar. Merton (1971) ile başlayan bu başlık altındaki çalışmalar farklı bir yaklaşımla bir performans değerlendirme grubu oluşturdu (Ferson ve Schadt 1996; Ferson ve Warther 1996; Christopherson vd. 1998). Çalışmaların en önemli özelliği, zamanla değişen

beklenen getiri ve risk ölçütlerine izin vermesiydi.

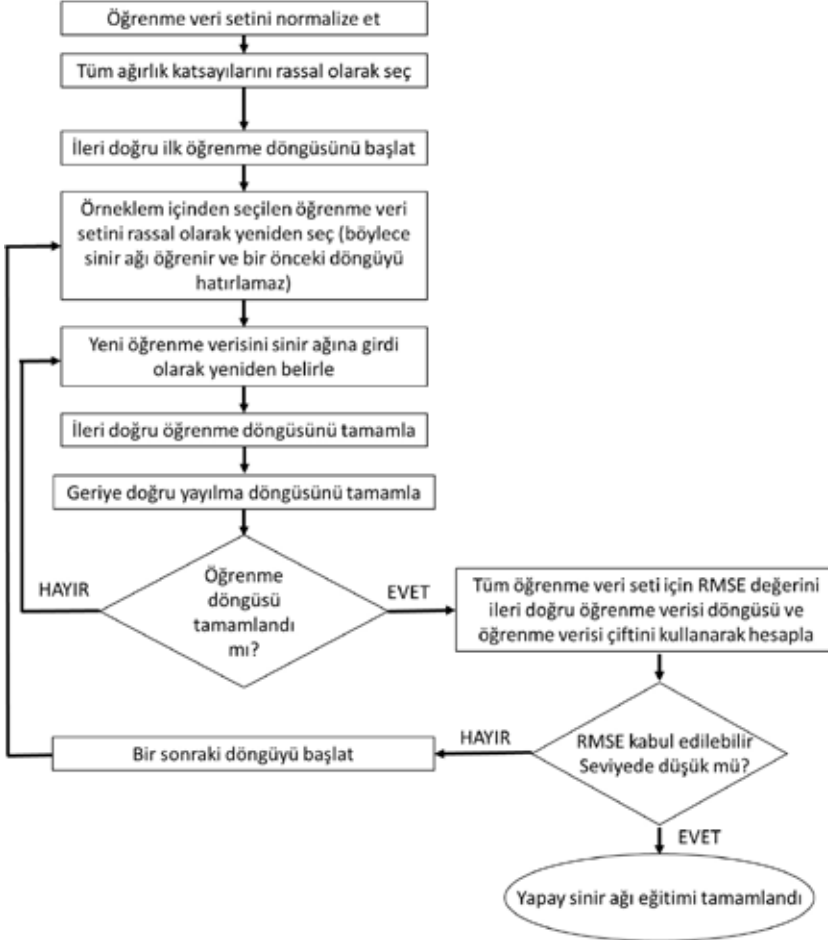
Günümüzde geldiğimiz noktada geliştirilen yöntemler fonun performansını yedi farklı yönden ölçerken, performans ölçütlerini kullanarak karar alma süreci kompleks bir yapı kazandı.

Yetmiş yıllık süre içerisinde yüz elli den fazla yöntem ile fon performansı ölçülmeye çalışıldı. Sınırlı sayıda ölçütü çok değişkenli veri analizi yöntemleriyle bir araya getirerek analizler yapıldı. Ancak, hangilerinin seçileceğinin belli olmaması süreci bütünsel olmaktan uzak tuttu. Bununla birlikte son on yılda yapılan çalışmalar bütünsel yaklaşımın gereğine dikkat çeker nitelikteydi. Sınırlı sayıda ölçütün kullanımı ile alınacak kararlar eksik (Caporin vd. 2014) ya da tahmin hatalarına karşı son derece hassastır (Kourtis 2016). Sadece riskin (Lisi ve Caporin 2012) ya da

Performans ölçüm yaklaşımı

Getiri Performans Ölçütleri
Genel Risk Kriter Karşılaştırma Performans Ölçütleri
Aşırı Piyasa Koşullarında Dinamik Performans Ölçütleri
Farklı Piyasa Koşullarına Göre Karşılaştırmalı Performans Ölçütleri
Mutlak Risk Düzeyi Performans Ölçütleri
Riske Göre Düzeltilmiş Performans Ölçütleri
Yönetim Performans Ölçütleri

GERİ YAYILIM ALGORİTMASI

Sharpe benzeri tek kriterin (Bacon 2008a) dikkate alındığı yaklaşımlar eksik sonuç vermektedir. Hangi ölçütün en etkili performans değerlendirme yöntemi olduğu noktasında sonuçlar çelişkilidir (Chen vd. 2011) ve tek ölçütün kullanımının hatalı olduğu yönünde birleşmektedir (Caporin vd. 2014).

Fon performans Ölçümünde Makine Öğrenmesi

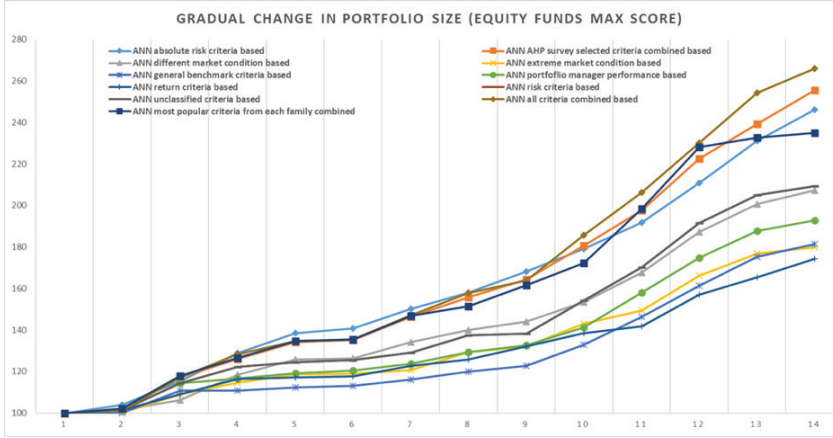
Günümüzde, eski metotlar yerine son yıllarda finans alanında kullanımını yaygınlaşan makine öğrenmesi yöntemi yardımıyla bu karmaşık yapının bütünsel bir analizi yapılabiliyor. Makine öğrenmesi yöntemiyle sayıları yüz elliyi aşan

performans ölçütleri herhangi bir dışlama ya da öznel seçime gidilmeden değerlendirilebilmekte. Yatırım fonları için olmamakla birlikte 2020 yılında makine öğrenmesi yöntemlerinin kredi skoru tahminine (Trivedi, 2020), hedge fon performans tahminine (Wu vd., 2020) ve hisse senedi getiri tahminine (Gu vd., 2020) etkisini inceleyen çalışmalar yayınlandı. Makine öğrenmesinde temelde iki aşama var. Birinci aşama, eldeki verinin büyük kısmı kullanılarak modelin eğitilmesi. İkinci aşama da modelin iyi eğitilip eğitilmediğini değerlendirmek için kullanılan veri ile modelin test edilmesi. Bu test süreci, model kabul edilebilir bir

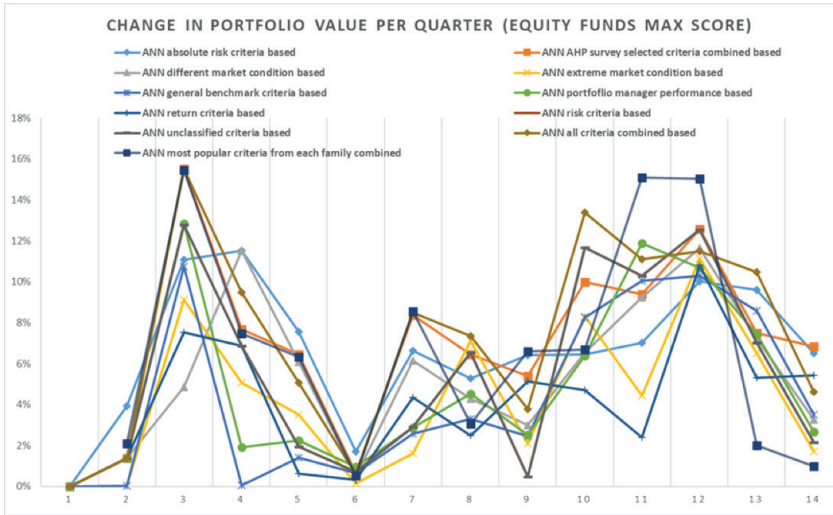
hata payı ile tahminleme yapmaya başlayana kadar devam ediyor.

Fon Performans Ölçümünde Makine Öğrenmesi Uygulaması

Makine öğrenmesinin getiri tahminine ne derece katkıda bulunabileceğini test etmek amacıyla Risk Active ve Bahçeşehir Üniversitesi İşletme Mühendisliği olarak Dr. Arif Tanış'ın da tezi kapsamında ortak bir çalışma gerçekleştirdik. Çalışma geçtiğimiz yıl IDS konferansında yayınlandı (Bkz: Kaynaklar). Çalışmanın odak noktası makine öğrenimi yöntemi ile yapılacak performans tahmininin fon seçiminde daha iyi sonuç verip vermeyeceğiydi. Çalışma kapsamında 2013-2018 döneminde en az bir yıl faaliyet göstermiş tüm hisse senedi fonları ve tahvil fonları kullanıldı. Tüm performans yaklaşım kuşaklarından en az beşer tane performans ölçütü olmak üzere 62 ölçüt kullanılarak fonların performansları değerlendirildi. Tüm ölçüt sonuçları literatürde kabul görmüş makine öğrenimi yöntemine girdi olarak kullanıldı. Model hazır olduğunda "iyi eğitildiğinde" portföy simülasyonları aşamasına geçerek, hipotetik bir portföy kuruldu. Yatırımcı olarak 1.000 TL'lik portföye sahip olduğu varsayımı ile modelden her çeyrek dönem başında ilgili çeyreğin sonunda fonların performanslarının ne olacağını tahmin etmesi beklendi. Çalışmada çeyrek dönem bazında tahminlerin yapılmasının ana nedeni, bu süreden daha önce fonun elden çıkarılması durumunda yatırımcının ek maliyetlerle karşı karşıya kalması. Makine öğrenimi yöntemi ile geliştirilen modelin her çeyrek başında en iyi getiri sağlayacağını tahmin ettiği ilk beş fona portföy eşit olarak dağıtıldı ve çeyrek dönem

Şekil 1. Hisse senedi yatırım fon portföylerinin 14 çeyreklik simülasyon döneminde büyüklükleri

Şekil 2. Hisse senedi yatırım fon portföylerinin 14 dönem içinde dönemsel getirileri.

sonunda portföy değeri hesaplandı. Fon getiri tahminleri tekrar yapıldı ve portföy güncellemesi gerektiği durumlarda gerekli güncellemeler yapıldı. 2013 yılından 2018 yılına kadar bu strateji kullanıldı. Makine öğrenmesi sayesinde son derece kolay bir şekilde yapılan bu hesaplamalar, yine de kapsamlı bir ön hazırlık ve ön hesaplama gerektiriyor. Çalışmanın ikinci safhasında sadece sektörde sıklıkla kullanılan ölçütler kullanılsa nasıl sonuç vereceği test edildi. Yedi yaklaşımın her birinden en popüler olan performans ölçütleri kullanıldı. Bu ölçütlerin bazıları;

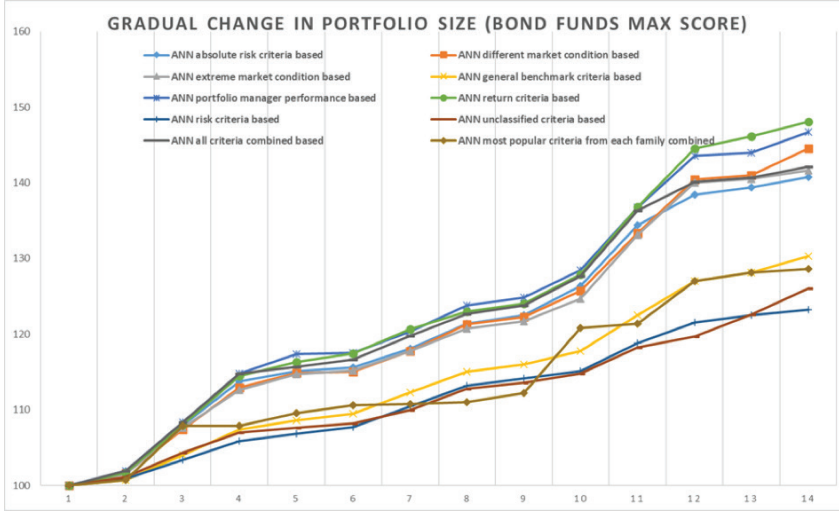
Sharpe, Traynor, Information oranı, Sortino, Jensen, ve Tracking hatası. Bu sefer model sadece bu ölçütleri kullanarak analizleri tekrar etti. Sonraki aşamada yanıtlamaya çalışılan soru "tüm bakış açılarını bir modelde toplamının gerekip gerekmediği"ydi. Sadece risk ya da getiri bazlı bir açıdan performans değerlendirildiğinde olan bitenin çoğu yakalanabilir mi sorusuna çalışmanın üçüncü safhasında cevap bulmaya çalıştık. Bu kez yedi yaklaşım ailesinin birer birer kullanılması durumunda ortaya çıkan sonuç analiz edildi.

Portföy simülasyonunun hisse senedi fonları portföyleri için sonuçları birinci tabloda görüldüğü üzere portföyler arasında ciddi farklılıklar ortaya koydu.

Simülasyon sonuçları birkaç sonuca işaret etti. Birincisi makine öğrenmesi ile yapılan tahminlere göre simüle edilen portföy 14 çeyreklik dönem sonunda en yüksek getiriye sağlamakta. İkincisi bu sonuç bir iki dönemdeki yüksek getiriye bağlı değil. 62 ölçütü değerlendirmeye alan makine öğrenmesi portföyü ilk çeyreklerden itibaren ayrılan dört portföy arasında. Diğer üç portföy ise şöyle sıralanıyor: 10 portföy yöneticisinin görüşleri alınarak seçilen 19 performans kriteri kullanılarak yapılan değerlendirmeyi izleyen portföy ikinci sırada, sadece mutlak risk bazlı ölçütleri (oynaklık, basıklık, yatıklık gibi faktörleri kullanan ölçütler) kullanarak yapılan seçimle oluşturulan portföyler üçüncü sırada yer almakta. Dördüncü sıradaysa, her bir performans ölçüt yaklaşımından ilgili yaklaşımın en bilinen ve kullanılan ölçütünü alarak oluşturulan yedi faktörü kullanan portföy geliyor. Bir diğer çarpıcı sonuç; getiriye bağlı karar veren portföy, yani geçmiş altı aylık bir yıllık getiriye bakarak yapılan seçim en kötü performansı gösteriyor.

Çalışma kapsamında sadece bir makine öğrenme yöntemi kullanılmasına karşın makine öğrenimi yöntemlerinin sayısı ondan fazla. Bahçeşehir Üniversitesi tarafından yapılan başka bir çalışmaya göre, makine öğrenmesi yöntemi seçimi ciddi bir fark yaratmakta. Dolayısıyla, yapay sinir ağları ve makine öğrenmesi ile karar süreçleri dinamik bir yapıya sahip bulunuyor.

Gelelim tahvil fonlarına. Çalışma kapsamında kurulan ikinci portföy

tahvil fonlarından kuruldu ve aynı aşamalar tekrarlandı. Şekil 2'de görüldüğü üzere makine öğrenmesi ile kurulan portföy ancak dördüncü sırada yer aldı. İlk iki sırayı hisse senedi fonlarında sonuncu sırada gelen getiri bazlı ölçütlerin kullanıldığı portföy aldı. Bunun ana nedeni faiz oranlarından fazlasıyla etkilenen tahvil fonlarının bir önceki periyottaki faize bağlı getiriyi devam ettirmeleridir.

Çalışma sonuçlarının işaret ettiği çok daha çarpıcı birkaç nokta var. Birincisi tek bir yöntem tüm fonlarda çalışmayabilir. Bir tek derecelendirme metodu geliştirip bütün fon türlerine uygulamak problemliler sonuçlar verebilir. İkincisi, tahvil fonları için farklı bir bakış gerektiği ve ölçütler arasından seçim yapmak gerektiğidir. **Bu durumda;**

- ▶ Bütünsel yaklaşımın optimum bir kapsamı var mı?
- ▶ Fon seçiminin makine öğrenimi yöntemlerine duyarlılığı ne kadar?
- ▶ Hisse senedi ağırlıklı fon getiri tahmininde hangi özellik seçimi yaklaşımı ve makine öğrenimi modeli kombinasyonu en uygundur? Bu küçük çalışmanın sonuçları çok değerli birkaç noktaya işaret ediyor.

▶ İçinde bulunduğumuz yüzyılın en büyük silahı veri ve bu büyük veriyi kullanabileceğimiz makine öğrenimi ve derin öğrenme yöntemleri var.

▶ Makine öğrenimi kolay ve güçlü bir araç. Yatırımcıların giderek sayıları artan yatırım fonları arasından seçim yapmasına yardımcı olacak potansiyele sahip.

▶ Fon tavsiyesi yaparken sağlam bir ekonometriye dayanmadan oluşturulan sınırlı modeller sorunlu olmaktan ne yazık ki uzak değil.

▶ Bir tek model tüm sektöre uygulanmamalı. Farklı fon türleri farklı değerlendirilmeli.

Analiz dünyasının bir sıçrama yaşadığını kabul edip, bu yeni yöntemleri etkin bir şekilde kullanabilenler yatırım danışmanlığı yarışında bir adım önde olacaklar. Kaçınılmaz bir dönüşüm içindeyiz. İlk tepkimiz küçümsemek ya da görmezden gelmek olabilir ama bunun gerçekleri değiştirmede defalarca tecrübe edildi. Bizim üç önerimiz var; yatırım şirketlerinin ekiplerini yeni yöntemleri kullanabilen elemanlar dahil ederek kuvvetlendirmeleri, güvenilir bir veri sağlayıcı kurum ile çalışmalarını ve gerekli modellemelerde kendilerine destek olabilecek iyi bir yazılım şirketi ile uzun süreli iş birliğine girmeleri.

KAYNAKLAR

- Babalos V, Caporale GM, Kostakis A ve Philippas N, 2008, "Testing for persistence in mutual fund performance and the ex-post verification problem: Evidence from the Greek market", *The European Journal of Finance* 14: 735-753.
- Bacon, C.R. (2008) "How sharp is the Sharpe-ratio? Risk-adjusted performance measures", *Statpro WhitePaper*, 13 p.
- Barras, L., Scaillet, O., ve Wermers, R., 2010, "False discoveries in mutual fund performance: Measuring luck in estimated alphas", *Journal of Finance*, 65(1):179-216.
- Berk, Jonathan ve Van Binsbergen J. H., 2012 "Measuring Managerial Skill in the Mutual", *University of Pennsylvania and NBER Fund Industry Pearson Canada*. p. 390.
- Caporin M., Jannin G.M., Lisi F. ve Maillet B.B., 2014, "A Survey on the four families of performance measures", *Journal of Economic Surveys*, V.28 (5), 917-942
- Chen, H.-H., Yang, C.-B., ve Peng, Y.-H. (2014). "The trading on the mutual funds by gene expression programming with Sortino ratio". *Applied Soft Computing*, 15, 219-230.
- Christopherson J., Ferson W. ve Glassman D., 1998, "Conditioning manager alphas on economic information: Another look at the persistence of performance", *Review of Financial Studies* 11: 111-142.
- Ferson W. ve Schadt R., 1996, "Measuring fund strategy and performance in changing economic conditions", *Journal of Finance*, 51/2, 425-461
- Ferson W. ve Warther V., 1996, "Evaluating fund performance in a dynamic market", *Financial Analysts Journal* 52: 20-28.
- Gu, C. S., Hsieh, H. P., Wu, C. S., Chang, R. I., & Ho, J. M. (2019, October). A Fund Selection Robo-Advisor with Deep-learning Driven Market Prediction. In 2019 IEEE International Conference on Systems, Man and Cybernetics (SMC) (pp. 2845-2850). IEEE.
- Kouris, A. (2016). "The Sharpe ratio of estimated efficient portfolios". *Finance Research Letters*, 17, 72-78
- Lisi F. ve Caporin M., 2012 "On the role of risk in the Morningstar rating for mutual funds", *Quantitative Finance*, V. 12(10), 1477-1486.
- Markowitz, H.M., "Portfolio Selection: Efficient Diversification of Investments", *Cowles Foundation Monograph No. 16 New York: Wiley*. 1959
- Sharpe, W. F., 1966, "Mutual fund performance", *Journal of Business* 36, 119-138.
- Tanis A. ve Erzurumlu Y.O. ANN Based Holistic Performance Valuation and Mutual Fund Selection: Evidence from Turkey, *Progress in Intelligent Decision Science, Proceeding of IDS 2020, Springer, sayfa 379-398*
- Treynor, J. L., 1965, "How to Rate Management Investment Funds", *Harvard Business Review*, 43, January-February, no. 1, 63-75.
- Trivedi, S. K. (2020). A study on credit scoring modeling with different feature selection and machine learning approaches. *Technology in Society*, 63, 101413.
- Wu, W., Chen, J., Yang, Z., & Tindall, M. L. (2020). A Cross-Sectional Machine Learning Approach for Hedge Fund Return Prediction and Selection. *Management Science*.

Şirketlerin Finansmanında GSYF'lerin Rolü

Sürdürülebilir değer yaratma odaklı, yaratıcı ve yenilikçi bir bakış açısıyla yönettiğimiz Ak Portföy GSYF'lerimiz büyüme aşamasında belirli bir olgunluğa erişmiş ve pozitif faaliyet karı üretmeye başlamış, yüksek büyüme potansiyeline sahip, ihracat, teknoloji ve inovasyon odaklı şirketlere yatırım yapıyor.

Dünyada giderek daha fazla önem kazanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonları, ihracata dönük, inovatif, yüksek büyüme potansiyeli olan, büyüyen KOBİ'lere doğrudan sermaye desteği sağlayarak, yatırım yapılan şirketlerin kurumsallaşmasında, dijitalleşmesinde ve sermaye piyasalarına açılmasında etkin rol oynuyor. 2020 yılı sonu itibarıyla, ülkemizdeki GSYF'lerin toplam büyüklüğü özel fonlar haricinde 1,5 milyar TL seviyesine ulaştı. Gelişmiş ülkelerde emeklilik fonlarının yaklaşık %5'inin, bireysel ve kurumsal varlıkların ise yaklaşık %10'unun bu alanda değerlendirildiği göz önüne alındığında, özel fonlar haricindeki GSYF büyüklüğünün de öntümüzdeki 2-3 yıl içerisinde beş milyar TL gibi bir büyüklüğe ulaşması beklenebilir.

Bu büyümede GSYF'lerin başarılı çıkış performansları, emeklilik fonlarının GSYF yatırımlarını artırmaları, bireysel yatırımcıların küçük şirketlere yatırım için halka açık şirketler yerine GSYF'leri tercih etmeye başlamaları önemli rol oynayacak.

Finansal faydalarına ek olarak, GSYF üzerinden gelecek akıllı yatırımların sağlayacağı diğer faydalar ise;

- ▶ Şirketlerin yapısal gücünün geliştirilmesi için tecrübeli iş ortaklarıyla beraber oluşturulan organizasyonel tasarım,
- ▶ Yeniden yapılandırmanın her aşamasında, şirketteki insan kaynaklarının iyileştirilebilmesi ve daha iyi bir yetenek havuzu oluşturulabilmesi konusunda geribildirim,
- ▶ Ar-Ge, pazarlama, satış, iş geliştirme gibi departmanların sistematik çalışmalarına katkı sağlayacak, aynı zamanda şeffaf ve maliyet etkin entegre bir çalışma yöntemi oluşturacak yapılarla dijital dönüşüm,
- ▶ Üst düzey danışmanların iş ortaklığı ile

Göktürk Işıkpınar
Genel Müdür Yardımcısı
Ak Portföy

dijital dönüşümü en verimli şekilde kolektif bir deneyim haline getirmesi sayılabilir. Ak Portföy olarak kurduğumuz Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarımız bugüne kadar birçok önemli projeyi finanse ederek bu projelerin Türkiye ekonomisine kazandırılmasında katkıda bulundu. Fonlarımız aracılığıyla yatırımcılarımıza bu projelere ortak olma olanağı sağlamamızın yanı sıra daha yüksek getiri potansiyeli sunmayı ve ülkemiz ekonomisine kazandırılacak önemli projelere ilave finansman kaynağı yaratmayı hedefliyoruz. Sürdürülebilir değer yaratma odaklı, yaratıcı ve yenilikçi bir bakış açısıyla yönettiğimiz Ak Portföy GSYF'lerimiz büyüme aşamasında belirli bir olgunluğa erişmiş ve pozitif faaliyet karı üretmeye başlamış, yüksek büyüme potansiyeline sahip, ihracat, teknoloji ve inovasyon odaklı şirketlere yatırım yapıyor. Ak Portföy Girişim Sermayesi Yatırım Fonları, yenilenebilir enerji, nesnelere interneti, sağlık sektörü ve yeni teknolojiler alanlarında

ihracat odaklı ve yenilikçi şirketlere yatırımlarını sürdürerek, tasarruf sahiplerine büyüme potansiyeli oldukça yüksek olan bu alanlara yatırım yapma imkanı sunuyor.

İlk yatırımını Türkiye'nin yeni enerji politikalarının odağını oluşturan "Yenilenebilir Enerji" alanına yapan Ak Portföy Girişim Sermayesi Yatırım Fonumuz, ülke ekonomisine ve karbon salınımının azalmasına destek veriyor. Sürdürülebilirlik önceliklerini merkezine alan, yaratıcı ve yenilikçi bir bakış açısıyla yatırım yapılan Güneşli Temiz Enerji, bu anlamda cari açığı azaltıcı bir katkı sunarken, diğer yandan karbon salınımının azalmasına destek veriyor.

Fonumuzun en son yatırımı da bir gıda teknolojileri şirketi. Türkiye'nin ilk ve en büyük yerli propolis üreticisi ve İTÜ Teknopark çıkışlı olan BEE'O, arı sütü ve ham bal gibi doğal ve inovatif arı ürünleri üretiyor. Bu girişimle aynı zamanda TİKAD Türkiye İşkacıları Derneği beraberinde kadın girişimcimize destek olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Fonlarımızın yatırım yaptığı teknoloji şirketlerine baktığımızda bu şirketlerin tamamına yakınında

Ar-Ge merkezleri yer alıyor. İyi yetişmiş insan kaynağına sürekli erişim sağlayabilmek için kurduğumuz insan kaynakları akademisi ise Türkiye'nin bilişim sektörüne sağladığı katkı açısından fark yaratan ve öne çıkan faktörlerin arasında yer alıyor.

Öntümüzdeki dönemde yine odağımızda ihracata yönelik üretim şirketleri, teknoloji şirketleri ve yurtdışı hizmet ihracatı yapabilen şirketler yer alıyor. Ülkemizin sürdürülebilir ekonomik kalkınma hedefleri doğrultusunda, çevresel ve toplumsal duyarlılığın getirdiği sorumluluğun da bilinciyle yatırımcılara değer katacak ve ülkemizi daha ileri taşıyacak girişimlere yatırım yapmaya devam edeceğiz.

Fonlar borsadaki payını artırdı

Fonların portföyündeki hisse miktarı küresel salgın sürecinde arttı. Yatırım fonlarında hisse senedi oranı yüzde 11,9'a çıkarken emeklilik fonlarında oran yüzde 16,26 oldu. Borsa çıkarken fonlar da büyüdü.

Borsaya olan ilgi, paralel şekilde yatırım ve emeklilik fonlarında da gözleniyor. BIST 100 Endeksinde yaşanan çıkış eğilimi hisse senedi fonları ve emeklilik fonlarında da yansımaları buldu. Ocak 2020'den bu yana pay piyasasına

bireysel yatırımcılardan ciddi bir ilgi patlaması yaşandı. Yatırımcı sayısı Nisan 2021'de 2 milyon 540 bine çıktı. Oysaki Ocak 2020'de bu sayı 1 milyon 231 bin kişiydi. Son bir yılda borsaya 1 milyon 309 bin yeni yatırımcı geldi. Sermaye piyasalarına yönelik artan ilgi fonlardaki katılımcı sayısını

da büyütürken fonlardaki hisse oranı ve çeşitliliğini de genişletti. Yatırım fonlarındaki toplam katılımcı sayısı 2 Nisan itibarıyla 3 milyon 897 binin üzerinde bulunuyor. Bu katılımcıların sahip olduğu pay büyüklüğü ise 112,6 milyar TL. 112,6 milyar liralık fon portföyünün 12,7 milyar TL'sini hisse

Zeynep Aktaş
Genel Müdür
FINNET

senedi fonları oluşturuyor. Bu fonlardaki katılımcı sayısı ise Ocak 2020'de 58.268 idi. Katılımcı sayısı şimdilerde 189.848'e ulaştı. Veriler hisse senedi piyasası kadar fon pazarının da artan ilgiyle birlikte hızlı bir büyüme içerisinde olduğunu gösteriyor. Fonlar, borsadaki dalgalanmalardan istifade edebilmek adına arada kâr satışlarında bulunsalar da uzun vadede portföylerindeki hisse oranını düşürmeye niyetlerinin olmadığı görülüyor. Bunun temel nedeni ise fon katılımcılarının da borsadaki çıkıştan uzak kalmama arzusu. Fon katılımcısının bu beklentisi pay piyasasını dolaylı destekleyen önemli bir motivasyon kaynağı. Ocak 2020'den bu yana hisse senetlerine yönelik ilgi, yatırım ve emeklilik fonlarının sahip olduğu portföylerdeki hisse oranlarını da artırdı. 2020 yılı başında yatırım fonlarındaki hisse oranı yüzde 4,64 iken geçtiğimiz Şubat ayında bu oran yüzde 11,9'a kadar çıktı. Sonrasında gelen kar satışlarıyla gerilese de 2 Nisan 2021 günü oran yüzde 10,04 seviyesinde bulunuyor. Emeklilik fonlarının sahip olduğu portföylerdeki hisse senedi oranı ise yüzde 14,83 seviyesinde. Fon pazarının büyümesinde, birikim sahiplerinin yönelimini sermaye piyasalarına çevirmesinin etkisi var.

Büyüme aynı şekilde borsada da gözleniyor. Pay piyasasında aşılamaayan yatırımcı baremi de bir yıl önce aşıldı. Enflasyon karşısında negatif faiz ve buna ilave olarak Covid 19 salgını borsaya yönelimi güçlendirirken, uzun yıllar sonra yatırımcı sayısı Nisan ayında yakaladığı 2 milyon 540 bin kişi ile rekor seviyeye yükseldi. Kalıcı değişikliklere yol açan bu salgın, sosyal ve sağlık alanında olduğu kadar yatırım eğilimlerinde de mevcut kalıpları değiştirdi. BIST 100 Endeksi küresel salgında en düşük seviyeyi 17 Mart 2020'de 819'u test ederek görürken sonrasında hızla yükseldi ve Ocak 2021'de 1.500'lere tırmandı. Borsanın çıkışından istifade etmek isteyen ancak bunu profesyonellerin üzerinden gerçekleştirmek isteyenler ise fonları tercih etti. Aynı şekilde hisse senetlerinin değer artışından istifade etmek isteyen fonlar da portföylerindeki hisse oranını artırdı. Böylece iki bileşen aynı noktada bir araya gelirken yabancı satışlarının da üzerinde bir sinerji oluşturarak endeksin yukarı yönelmesine katkı sundu.

Son bir yılda yatırımcı eğilimindeki değişimde ana faktör "getiri arayışı" oldu: 2020 yılında para politikasında izlenen negatif reel faiz ortamı alternatif getiri arayışında olan birikim sahiplerini borsaya yöneltti. Covid 19 salgını sınırlı alanlarda kapalı kalmanın da etkisiyle yatırım tercihleri üzerinde fark yarattı. Sosyal ve ekonomik hayatın minimize olduğu noktada finans piyasasında hareketlilik tüm hızıyla devam etti. Değişik beklentilerle 29-35 yaş arasında bir yatırımcı kitlesi borsaya güçlü bir yönelim gösterdi. Sadece Türkiye'de değil dünyada da hisse senetlerine yoğun bir ilgi oluştu. MKK verilerine göre portföy toplamı 5.000 liranın altında 1 milyon 300 bin yatırımcı bulunuyor. Borsaya gelişler Nisan ayında da devam etti. Halka arzların da etkisiyle 2 Nisan 2021'de bugüne kadarki en yüksek günlük oransal

ve sayısal artış kaydedildi. Toplam yatırımcı sayısı ise 2 milyon 540 bine ulaştı. Veriler gösteriyor ki yakalanan ivme devam etmekte. Teknolojik araçlar üzerinden işlem kolaylığının yaşanması, maliyetlerin düşmesi, iştah açan getiriler piyasalara ilgiyi canlı tutuyor. Daha aktif bir piyasanın oluşması ve TEFAS imkânıyla fon pazarı da bu canlılıktan istifade ediyor. Veriler fonların temel iki ayağından biri olan emeklilik fonlarında da hisse senetlerine bariz bir yönelim olduğunu gösteriyor. Fonbul.com verilerine göre emeklilik fonlarının toplam büyüklüğü Ocak 2020'de 118,9 milyar lira ve katılımcı sayısı 24 milyon 164 bin 203 iken 2 Nisan itibari ile büyüklüğü 159,9 milyar liraya katılımcı sayısı da 26 milyon 263 bine çıktı. Aynı dönemde hisse senedi fonlarının büyüklüğü ise 5,3 milyar lira katılımcı sayısı ise 1 milyon 345 bin düzeyinden; 7,8 milyar lira portföy büyüklüğü ve 1 milyon 373 bin katılımcı sayısına ulaştı.

Hisse fonlarda ekstra getiri beklentisi

Hisse senedi yoğun fonlar, sığ hisselerdeki çıkışlardan istifade edebilmek için geçtiğimiz yıl özellikle küçük hisse senetlerine yöneldi. Borsaya gelen yeni yatırımcı profilinin yansımaları fon katılımcılarında da etkisini gösterince fon yöneticileri buna kayıtsız kalmadı. 2020 yılı boyunca hareketin küçük hisselerde yaşanması, yüksek getiri arayışında olan fonların küçük hisseleri tercih etmesine yol açtı. Fonların bu noktadaki artan performansı bireysel yatırımcıların hisse fonlara yöneliminin devam etmesine imkân verirken, kurumların sektör fonlarını çeşitlendirmesine ya da genişlemesine olanak tanıyacaktır. Çeşitliliğin bireysel yatırımcıların aynı kurum içindeki değişik fonları arasında geçişlerde bulunması ve daha uzun soluklu pay katılımcısı olmasını beraberinde getirmesi şaşırtıcı olmayacaktır.

Davranışsal Finans Eğilimleri ile Bireysel Yatırım Kararları Arasındaki İlişki

Araştırmamız sonucunda davranışsal finans eğilimleri, bireysel yatırım kararları ve demografik özellikler arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Insan davranışları ve psikolojisinin yatırım kararları üzerindeki etkisini inceleyen davranışsal finans konusu, günümüzde geleneksel finansın açıklamakta yetersiz kaldığı durumlar dikkate alındığında, pek çok araştırmacının ilgisini çekmektedir. Buradan yola çıkarak Prof. Dr. Müge Çetiner¹ ve Prof. Dr. Mahmut Paksoy² liderliğinde, Hizmet ve İmalat sektörlerinde çalışan 175 kişinin davranışsal finans eğilimleri ile bireysel yatırım kararları arasındaki ilişkinin incelendiği bir araştırma yapıldı. Araştırmamıza yönelik sonuçları kısaca aktaracağım. Fakat öncesinde konu ile ilgili önemli tarihsel durak noktalarından bahsetmek gerekiyor.

1. Kavramsal Çerçeve

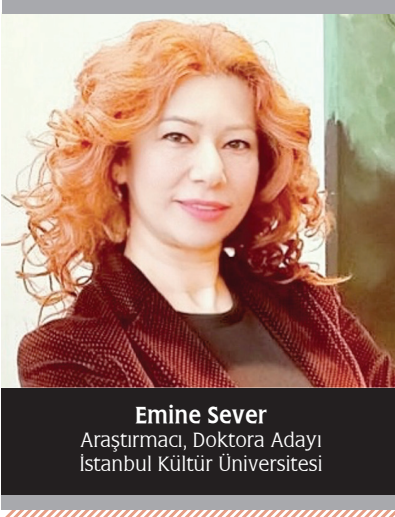
Modern Finans Teorisi dönemin baskın iktisadi görüşünü yansıtacak şekilde biçimlenerek, 20. yüzyılın ikinci yarısına gelindiğinde önemli bir mesafe kaydetmiş ve temellerini normatif nitelikler taşıyan neoklasik iktisadın varsayımlarından etkilenerek oluşturmuştur. Harry Markowitz'in (1952) "Portfolio Selection" çalışmasıyla temelleri atılan geleneksel finans teorisi, William Sharp'ın (1964) geliştirdiği "Finansal Varlıkları Fiyatlandırma Modeli" ve Paul A. Samuelson ve Eugene F. Fama (1969) tarafından geliştirilen "Etkin Piyasalar Hipotezi" ile büyük bir ivme kazanmıştır. Geleneksel finans teorileri, yatırımcıları,

faydasını en üst düzeye çıkartmak için karmaşık optimizasyon problemlerini başarı ile çözebilen ve duygularının etkisi altında sapmalar (biases) yaşamadan rasyonel kararlar alabilen bireyler olarak kabul etmişlerdir. "Homo Economicus" olarak ifade edilen rasyonel insan tipi, yatırım seçimi yaparken "Beklenen Fayda Teorisi" (Expected Utility Theory) ışığında optimal kararlar veren, etkin piyasalar hipotezinin öngördüğü üzere yeni bilgiler ışığında beklentilerini güncelleyebilen, aynı hataları tekrarlamayan ve geleneksel finans teorilerinin oluşturulması ve test edilmesini sağlayan önemli bir etken olmuştur. Beklenen Fayda Teorisi'ni kısaca açıklamak gerekirse, temellerinin Daniel Bernoulli tarafından 1738 yılında atıldığını ve 1944 yılında John

von Neumann ile Oscar Morgenstein tarafından geliştirildiğini söyleyebiliriz (1947). Fakat zaman içerisinde geleneksel finans teorilerinin davranışsal faktörleri dışlayan ve matematiksel soyutlamalara dayanan yapısı, finansal piyasalarda görülen dalgalanmaları ve krizleri açıklayamaması davranışsal yaklaşımlara ihtiyaç duyulmasına sebep olmuştur.

İşte tam bu noktada, piyasa anomalilerinin ve karar alma süreci bileşenlerinin olası kaynağı olarak insan psikolojisini işaret eden davranışsal finans disiplini doğmuştur. Davranışsal finans, yatırımcıların kararlarını hangi duygusal ve bilişsel süreçler çerçevesinde verdiğini ve bu süreçlerden ne derece etkilendiğini açıklamaktadır. Bunun sonucunda ortaya atılan "Beklenti Teorisi" (Pros-

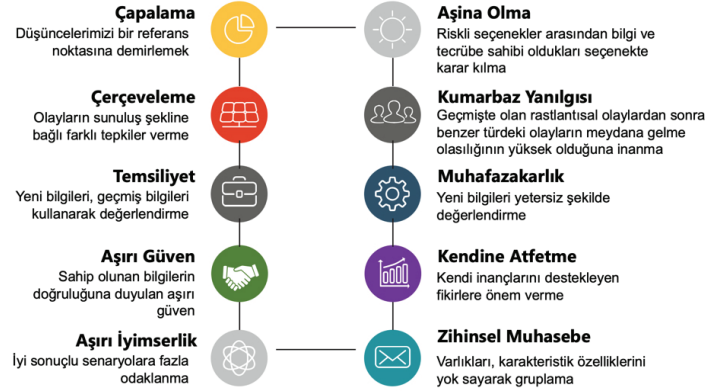
Emine Sever
Araştırmacı, Doktora Adayı
İstanbul Kültür Üniversitesi

pect Theory), karar aşamasındaki bireyin kendisine en yüksek faydayı sağlayan seçeneği tercih ettiği “Beklenen Fayda” teorisinden farklı olarak, bireyin psikolojik koşullarının kararlarını etkilediğini dikkate almaktadır. Bu teori ile bireylerin yatırım davranışlarının derinlemesine araştırılması, karar vermedeki eğilimlerin belirlenmesi, literatüre davranışsal finans kavramını getirmiştir (Kahneman & Tversky, 1979). Bu teori, insanların kazanç ile kayıplara psikolojik etkenlerden dolayı farklı olasılık değerleri atadıklarını ortaya koyarak sadece psikolojide değil finans disiplininde de çığır açmışlardır. Ayrıca Kahneman ve Tversky, yatırım kararlarında beklenen riskin yerine algılanan riskin dikkate alınması gerektiğini savunmuşlardır. Bu bulgular sayesinde, yatırımcıların kararlarına dair sistematik yaklaşımlar öneren geleneksel finans teorileri sorgulanmaya başlanmış ve davranışsal finans çalışmalarına zemin hazırlanmıştır. Böylece, insan davranışları, karar verme süreçleri ve beklentileri üzerine öncülük ettiği çalışmalarından dolayı 2002 yılında Nobel Ekonomi ödülünün Daniel Kahneman’a, 2017’de ise Richard Thaler’a verilmesi (1985) davranışsal finans için yeni dönüm noktaları olmuştur. Bu ödüller, davranışsal finansın bilim dünyası tarafından resmi olarak kabul edilmesi anlamına geldiğinden, bu alanda çalışmak isteyen birçok akademisyeni ve finans sektörü çalışanını cesaretlendirici rol oynamıştır. Bizim de bu cesareten güç alarak yaptığımız çalışmada, finansal davranışsal eğilimler üç ana grup altında incelenmiş ve bilişsel, duygusal ve sosyal eğilimler olarak ele alınmıştır. Davranışsal finans alanında yapılan çalışmalarda davranışsal eğilimlerin önemi ve etkisi üzerine çok sayıda akademik araştırma da mevcuttur (Koole & Rothermund, 2019).

2. Karar Alma Süreçlerinde Karşılaşılan Bilişsel, Duygusal ve Sosyal Eğilimler

Bilişsel Eğilimler: Bireyin bilgiyi organize ederken kısayollar kullanmasıdır. Bu kısayollar ile yapılan analizler sonrasında, rasyonel düşünceden uzaklaşarak gösterilen davranışlar bilişsel eğilim olarak tanımlanmaktadır. Literatürde sıklıkla rastlanan bilişsel eğilimler aşağıdaki Şekil 1’de listelenmiştir.

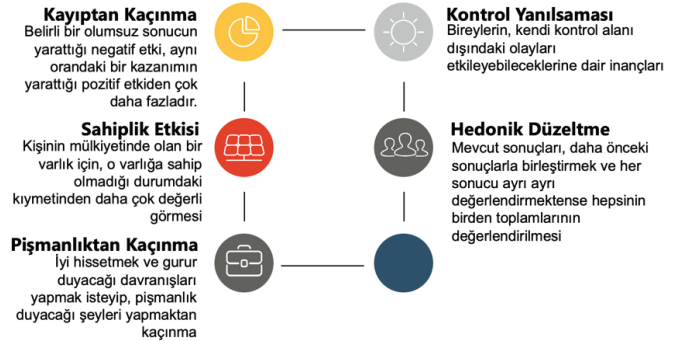
Bilişsel Eğilimler

Şekil 1: Bilişsel Eğilimler

Duygusal Eğilimler: Bilişsel eğilimler bilgiyi sınıflandırma ve kullanma şekli ile ilişkili iken, duygusal eğilimler insanın bilgiyi kaydederken hissetme yönüyle ilişkilidir. Bu eğilimlerin yatırımcı kararları ve davranışları üzerindeki etkisini gözlemlemek ve ölçmek daha zordur. Literatürde sıklıkla rastlanan duygusal eğilimler aşağıdaki Şekil 2’de listelenmiştir.

Duygusal Eğilimler

Şekil 2: Duygusal Eğilimler

Sosyal Eğilimler: Bu eğilimler, bireylerin içerisinde bulunduğu sosyal topluluklardan etkilenerek kararlarını almalarından oluşmaktadır. Literatürde sıklıkla rastlanan sosyal eğilimler aşağıdaki Şekil 3’de listelenmiştir.

Sosyal Eğilimler

Sürü Davranışı
Birey, kendi başına hareket ettiğinde farklı bir davranışta bulunsa da dahil olduğu grup içinde o grubun davranışlarını taklit eğilimindedir

Bilgi Çağlayanı
Birçok insanın bir araya gelip bir sürü davranışı içerisinde, tek bir bilgiye güvenerek o yönde ilerlemesi

Şekil 3: Sosyal Eğilimler

3. Araştırma Sonuçları

Araştırmamız sonucunda davranışsal finans eğilimleri, bireysel yatırım kararları ve demografik özellikler arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu konudaki bulguların sonuçları aşağıda özetlenmiştir.

► Davranışsal finans eğilimleri ile bireysel yatırım araçları arasındaki ilişkide, hisse senedi, vadeli mevduat ve yatırım fonu tercihleri açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bulgular incelendiğinde, riski yüksek olan yatırım araçlarını tercih edenlerin, irrasyonel davranış gösterme düzeylerinin de yüksek olduğu, riski düşük olanları tercih edenlerin ise tam tersi olduğu görülmektedir.

► Bulgular sonucunda, tutuculuk ve temsiliyet eğilimleri ile hisse senedi tercihleri; çapalama ve kendine atfetme eğilimleri ile yatırım fonu tercihleri; kontrol yanılması ile hazine bonusu tercihleri arasında anlamlı ilişki elde edilmiştir.

► Demografik özelliklerden cinsiyet, piyasaların yorumlanması ve politika önerilerinin geliştirilmesi konularında göz önünde bulundurulması gereken bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna göre kadınların sürü davranışı eğilimi erkeklerden daha yüksektir. Aşırı iyimserlik eğiliminde ise erkeklerin kadınlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Aşırı olma eğiliminde, kadınların düzeyi erkeklere göre daha yüksektir. Genellikle uzun yıllar boyunca erkek yatırımcıların işlem yaptığı finansal piyasalarda kadın yatırımcıların ağırlığı son yıllarda artış göstermiş ve kadın yatırımcılar günümüzde önemli bir aktör olarak piyasada yerlerini almışlardır. Kadınların ekonomik hayattaki ağırlığının artması ve bu duruma paralel olarak ortaya çıkan küreselleşme ve finansallaşma olguları ile iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler kadın yatırımcıların sayısındaki artışın nedenleri olarak gösterilmektedir. Yaş grupları açısından davranışsal finans eğilimleri incelendiğinde tutuculuk, kendine atfetme, aşırı güven ve aşırı iyimserlik eğilimleri yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Kişilerin ihtiyaçları, istekleri ve riski algılama biçimleri yaşları değiştikçe farklılaşabilmektedir. Genel olarak, kişiler yaşlandıkça her konuda daha az risk aldıkları varsayılmaktadır. Yaş arttıkça risk algısının

arttığı varsayımının arkasında yatan temel düşünce, genç yatırımcıların riskli yatırımlar nedeniyle maruz kaldıkları zararları telafi etmek için daha uzun zamana sahip oldukları gerçeğidir.

► Medeni durum açısından incelendiğinde bekâr olanların sürü davranışı eğilimi evli olanlardan daha yüksektir. Kendine atfetme eğiliminin de benzer şekilde bekâr olanların evlilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum bireylerin yatırım yapmak, mevcut birikimi değerlendirmek gibi önemli kararlarda risk almayı düşünürken, bakmakla yükümlü olduğu kişileri değerlendirerek karar verdiği şeklinde yorumlanabilir. Bekâr kişilerin daha az sorumluluğa sahip olduklarından daha fazla risk aldıkları, evli kişilerin ise artan sorumlulukların sonucu olarak daha düşük finansal risk toleransına sahip olduğu değerlendirilebilir.

► Eğitim düzeyleri açısından kendine atfetme, kayıptan kaçınma ve zihinsel muhasebe eğilimleri de farklılık göstermektedir. Kendine atfetme eğilimi, eğitim düzeyi yükseldikçe azalmaktadır. Kayıptan kaçınma ve zihinsel muhasebe eğilimi açısından, lise ve dengi grubunun değeri, lisans ve lisansüstü gruplarından daha düşük bir değerdedir. Eğitim düzeyi, bir tüketicinin ne satın alacağını bilmesini, onun herhangi bir konuda nasıl düşündüğünü ve nasıl karar verdiğini etkilemektedir. Kişinin eğitim seviyesinin, finansal yatırım aracının taşıdığı riskleri değerlendirme kapasitesini artırdığı ve bu nedenle, kişinin risk üstlenme isteğine olumlu etkide bulunduğu düşünülmektedir.

► Gelir düzeyleri açısından davranışsal finans eğilimleri (tutuculuk, çapalama, sürü davranışı, kendine atfetme, kayıptan kaçınma ve zihinsel muhasebe eğilimleri) açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Özetle, bireyler için uygun bir yatırım politikasının belirlenebilmesi, başarılı bir şekilde uygulanabilmesi, davranışsal finans eğilimleri ile yatırım araçları arasındaki ilişkinin bilinmesi büyük önem taşımaktadır.

Kaynakça

- Fama, E. F. (1969). *Efficient Capital Markets: A Review of Theory and Empirical Work*. *The Journal of Finance*, 25(2), s. 383-417.
- Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). *Prospect Theory*. *Econometrica*, 47(2), 263-292.
- Koole, S. L., & Rothermund, K. (2019). *Revisiting the past and back to the future: Horizons of cognition and emotion research*. *Cognition&Emotion*, 33(1), 1-7.
- Markowitz, H. (1952). *Portfolio Selection*. *The Journal of Finance*, 7(1), s. 77-91.
- Neumann, J. v., & Morgenstern, O. (1947). *Theory of Games and Economic Behavior*. NJ: Princeton University Press.
- Sharpe, W. F. (1964). *Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium under Conditions of Risk*. *The Journal of Finance*, 19(3), s. 425-442.
- Thaler, R. (1985). *Mental Accounting And Consumer Choice*. *Marketing Science*, 4(3), 199-214.

ALTERNATİF YATIRIM ARAÇLARI ARAYANLARA GÜMÜŞ FON SEPETİ FONU.

Yapı Kredi Portföy Gümüş Fon Sepeti Fonu ile istediğiniz tutarla gümüşe yatırım yapabilir, küresel çapta endüstriyel talebe bağlı oluşabilecek fırsatlardan yararlanabilirsiniz.

Üstelik Yapı Kredi Portföy uzmanlığıyla yatırımlarınızı kolayca yönetebilirsiniz.

 YapıKredi
Portföy Yönetimi

Heyecanlı Haziran

Küresel finans tarihinde Haziran'lar hep eğlenceli.

1

Haziran 2018

İsmi açıklanmayan bir teklif sahibi \$83,2 milyar'lık net varlığıyla dünyanın en zengin üçüncü kişisi

Warren Buffett ile öğlen yemeği yiyebilmek için açık artırmayı \$3.300.100'la kazandı.

Bu açık artırma 2000 yılından beri yapılıyor. İlk kazanan sadece \$25.000 ile kazanmıştı ve fiyat bir yıl sonra \$18.000'a düştü ama sonra Warren'la özel bir yemek yemenin maliyeti dudak uçuklatan rakamlara erişti. Son on yılın ortalaması \$2,5 milyon'un üzerinde. Bugüne dek ödenen en yüksek ücret 2016 yılındaki \$3.456.789'dı (yine isim açıklanmadı). Bu rekor 2019'da kırılmadı. O yıl, yine ismi açıklanmayan birisi açık artırmayı \$3,3 milyon ile kazandı.

Rekor 2020'de geldi. 29 yaşındaki Çinli kripto girişimcisi Justin Sun, Buffett'la yemek yemek için \$4,56 milyon ile vedalaştı.

Amerikalılar her şeyin bir bedeli olduğunu ifade etmek için hep "there is no free lunch" (bedava öğlen yemeği diye bir şey yoktur) derler. Hele hele iş Warren Buffett ile özel bir yemek yemeye gelince, bırakın bedava yemeği, dünyanın sadece en zengin %1'inin yiyebileceği bir yemek haline geliyor. Ortalama bir Amerikalı dışarda yemeğe yılda \$1000 harcıyor. Bu öğlen yemeği için açık artırma her yıl Mayıs ayının son haftasın-

Ali Perşembe
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
SAHA Rating

da yapılıyor ve ay bitince kazanan açıklanıyor. İlk açık artırma San Francisco'da yerel bir müzayedede salonunda yapılmıştı ama artık eBay'de yapılıyor. Açık artırma \$25.000 ile başlıyor. Kazanan seçeceği yedi arkadaşıyla birlikte New York kentinde Smith & Wollensky isimli et lokantasında yarı tanrı Warren ile karşı karşıya yemek yiyor, görüşlerini dinliyor, sorular soruyor. Bugüne dek katılanlar, aslında bu yemeğe bedel biçmenin bile hata olduğunu söylüyorlar. Smith & Wollensky et lokantasında 750 gramlık bir bifteğin fiyatı \$60'dan az değil. Kokteyller \$20, ama kazananın ödediği milyon dolarlar Buffett'in cebine değil, evsizleri barındırıp besleyen bir bağış ve yardım kuruluşuna gidiyor. 2000 yılından bu yana bu yemek sayesinde \$38 milyon gitti.

22 Haziran 2011

Küresel krizden sonra uyanan SEC (Amerikan SPK'sı) hedge fonlarının çok daha sıkı gözetimini sağlayacak tedbirler getirdi. Daha önce, özellikle hedge fonlara yatırım danışmanlığı yapanlar yasa boşluğundan yararlanıp şeffaflık ilkesinden uzaklaşarak yatırımcılar için önemli bir risk teşkil ediyorlardı.

SEC'in kısıkcı hedge fon endüstrisine bir zarar vermedi. Aksine, 2008 küresel krizinde kriz öncesi neredeyse yarısına düşen hedge fonların yönettiği varlık miktarı sağlıklı bir şekilde artıp 2016'da o seviyeyi geçti. Bugün küresel olarak hedge fonların yönettiği varlık miktarı \$3 trilyon'un üzerinde. Bu rakamın önümüzdeki beş yıl içinde \$4,5 – 5 trilyon'a yükselmesi bekleniyor.

Bugün dünyanın en büyük fon yöneticisi BlackRock \$4,6 trilyon yönetiyor. İkinci; J.P. Morgan Asset Management (\$1,7 trilyon), üçüncü Millenium (\$207 milyar) ve dördüncü Bridgewater Associates (\$197 milyar). Sadece hedge fon olarak bakacak olursak en büyüğü Bridgewater (\$133 milyar).

SEC'in girişimi yerinde, çünkü hedge fonlar süttten çıkmış ak kaşık değiller. BlackRock gibi birkaç büyük şirket, madencilik hakları karşılığında Zimbabve despotu

Mugabe'nin kanlı seçim darbesini desteklediler. Elliot Management ve bazı diğçerleri 2001'de Arjantin borcunu ödesein diye bir donanma gemisini rehin aldılar. Renaissance Nova Fonu'nun (sadece iki işlehcisi var) işlem hacmi bazen Nasdaq'ın %14'üne ulaşılıyor! Kadrosunda iki Nobel ödüllü profesör bulunan LTCM tarihin en büyük batışını gerçekleştirdi. Piyasa tamamen ölmesin diye ancak 16 banka kurtarabildi (\$4,6 trilyon yönetir, x25 kaldıraç kullanırsan bu oluyor herhalde). Amaranth hava kötü gidecek diye bahse girip doğal gaz piyasasında \$6 milyar batırdı. Harry Markopolos, Bernie Madoff'u sekiz yıl boyunca SEC'e şikayet etti ama SEC kafasını bile dönmedi. O sürede sahtekârlığın boyutu 10'a katladı (5 milyardan \$65 milyar'a)...

29 Haziran 2009

Finans tarihinin en büyük saadet zincirlerinden birisinin yaratıcısı Bernie Madoff 150 yıl yedi. \$65 milyar'ı yok eden olay bugüne dek Enron'un çöküşünden (\$78 milyar) sonra en büyük sahtekârlıktı. Enron yöneticisi Skilling 24 yıl

yemişti, hakim Madoff'a yasaların izin verdiği en büyük cezayı verdi. 150 yıl yargıçların talep ettiğininin 10 misli daha uzunuydu. Hüküm açıklandığında mahkeme salonu alkışa boğuldu ama bu sahtekârlıktan varını yoğunu kaybeden 30 bin yatırımcının çoğu beş kuruluşlarını bile kurtaramayacaklardı. Duruşmaya Madoff'un tek dostu bile gelmedi, lehine tek bir sözcük sarfedilmedi.

Bu 30 binin arasında Steven Spielberg, Kevin Bacon ve John Malkovich gibi ünlüler de vardı. Hukuki süreçten asıl parayı avukatlar ve hukuk firmaları kazandı (\$1 milyar'dan fazla). Örneğın Baker Hostetler hukuk firmasının ortağı Irving Picard'ın ücreti saatte \$890 idi. Her ay mahkemeye faturasını yolluyordu. Faturaların birinde \$60 bin fotokopi ve \$161 bin online araştırma ücreti vardı.

SEC (Amerikan SPK'sı) Madoff'u yakaladı ama bu 15 yılını aldı. Oğlu gammazlamasaydı yine yakalayamayacaktı. Madoff Polonya, Romanya ve Avusturya kökenli göçmenlerin torunuydu. Hukuk

okumuştı ama plajda cankurtaran olarak çalışırken finansçı eşi ile birlikte firmasını \$5 bin ile kurdu. Bir ara New York Borsası'nın işlem hacminin %5'ini o gerçekleştiretiyordu. Her gün yeni yatırımcı buluyor, onlardan topladığı paralarla daha önceki yatırımcılarına güzel getiriler ödüyordu. Hayali getiriler buhar olunca 2008'de paralar suyunu çekti, saadet zinciri de kırıldı. Manhattan'daki \$7 milyon'lık teras katı, Florida'daki malikaneleri, Fransa'daki evi ve dev yatı uçtu gitti.

Hapsi boyladıktan sonra bir oğlu intihar etti (evde kendini köpek tasmasıyla astığında yeni yürümeye başlayan oğlu yanibaşında uyuyordu), diğçeri kanserden öldü. Madoff da içerdeyken kalp krizi geçirdi ama atlattı. Şimdi kolej kampüsüne benzeyen bir hapishanedeki lüks hücresinde televizyon seyrediyor, telefon ve bilgisayarları temizleyerek ayda \$40 kazanıyorken 83 yaşında doğal nedenlerden öldü ve arkasında bize Madofflar, Kastelliler, Tosuncuklar ve Ponzilerin hiç tükenmeyeceğine dair dersler bırakıp gitti.

Salgında aşılamanın hızı ekonomilerin geleceğinde belirleyici

Aşılama oranları 2021'de ekonomiler üzerinde muhtemelen para politikalarından daha yüksek etkiye sahip olma potansiyeli taşımaktadır.

2019 yılında başlayan ve hâlihazırda da süren pandeminin etkileri, dünya ekonomisi üzerinde devam etmektedir. Pandemi nedeniyle ekonomilerde yaşanan kapanma sürecinin verdiği hasarları minimuma indirmek için, özellikle gelişmiş ülkelerde hem hükümetler sosyal yardımları artırdı hem de merkez bankaları genişlemeci para politikaları izlemeye başladılar. 2021 yılına girdiğimizde özellikle gelişmekte olan ülkeler tarafında bu politikaların devam ettiğini görmekteyiz. Hatta ABD, daha önce verilen yardımlara ek olarak 1,9 trilyon dolarlık bir destek paketi de açıkladı. Ayrıca, ekonomik toparlanmaya yardım etmek için altyapıyı hedef alan bir paket üzerinde çalışıldığına dair haberler de çıkmaktadır. Diğer ülkelerde

de verilen yardımların artırıldığını veya var olan yardımların süresinin uzatıldığını görmekteyiz. Bu desteklerin reel ekonomilere ve piyasalara olan farklı yöndeki etkileri, 2021 yılında ülkelerin çözmeleri gereken problemlerin başında gelmektedir. Reel ekonomi açısından bakılacak olursa, birçok ülkede verilen destekler ve yardımlara rağmen büyüme ve istihdam pandemi öncesi durumun altında seyretmektedir. Bu özellikle sosyal açıdan büyüyen bir sorun oluşturmaya başlamıştır. Öyle ki Avrupa başta olmak üzere birçok ülkede pandemi dolayısıyla getirilen sınırlamalar halktan tepki almaya başlamıştır. Bu da virüsün yayılmasıyla mücadele ve özellikle küçük ve orta boy işletmelerin iflas riski arasında kararlar alınmasına yol açmaktadır. Daha büyük

işletmelerde ise farklı bir problem yaşanmaktadır. Otomotiv sektöründe gördüğümüz çip krizi veya gemi taşımacılığında yaşanan konteyner eksikliği gibi temelde tedarik zincirindeki kısımlardan kaynaklanan sorunlar da büyüme tarafındaki toparlanmaya engel olmaktadır. Bütçelerden verilen bu desteklere rağmen; ekonomiler geçen sene daralırken, 2021'de de ekonomik faaliyetler yavaş seyreliyor. Bu gelişim, kamu tarafında gelirlere düşüş ve bütçe açıklarına artış olarak yansdı. Pandeminin ciddi yaşandığı tüm ülkelerde kamu borcu artarken, buna bağlı olarak piyasadan borçlanma miktarları yükseldi. Bu durum normalde piyasa faizlerinde baskı yaratabilecekken, gelişmiş ülkelerde merkez bankaları devreye girerek faizleri aşağı çekip piyasadan tahvil alarak bu negatif etkiyi

Çağrı Özel
SGMK Direktörü
TEBA Portföy Yönetimi A.Ş.

engellediler. Gelişmiş ülkelerin uyguladıkları bu politikalar ve bol likidite, gelişmekte olan ülkelerin de daha gevşek para politikaları uygulayabilmelerine olanak sağladı. 2021 yılında yönetilmesi gereken risklerden biri de bu gevşek politikalarla ne zaman ve nasıl çıkılacağına planlanması ve yönetilmesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Piyasalar tarafında ise reel ekonomideki bu gelişmelerden tamamen farklı bir durum oluşmuş durumdadır. Pandeminin piyasalara etkisinin başladığı 2020'nin Mart - Nisan aylarından sonra, gevşek para politikalarının etkisi ile varlık fiyatları çok hızlı toparlanmış ve birçok endeks ile varlık fiyatı en yüksek seviyelerine gelmişlerdir. Piyasalarda yaşanan bu hızlı fiyatlama ile reel ekonominin daha yavaş gelişen düzelmesine bakıldığında, varlık fiyatlarında balon oluştu mu sorusu 2021 yılında daha sık sorulur duruma gelmiştir.

2021 yılına geldiğimizde halen istenen düzeyde olmayan bir reel ekonomi büyümesi ve gelecekteki toparlanmayı satın almış piyasalar ile yıla başlamış durumdayız. Hükümetler ve ekonomik karar vericileri bekleyen en önemli problem, büyümeyi hızlandırmak için verecekleri desteklerin piyasalarda balon oluşturmasını engellemeye çalışmak olacaktır. Aynı zamanda piyasalarda önemli bir bozulma yaşanmasını da

istemeyeceklerdir.

Görünen gelecekte bu sorunun en iyi çözümü aşlamayı hızlandırmak gibi durmaktadır. Aşlamada belli bir eşişe ulaşan İsrail gibi ülkelerde ekonominin açılması mümkün olabilmiştir. Alınan pandemi kurallarının geri çekilmesi ile ekonomide açılma mümkün olabilecek. Bu durum da bütçe üzerinden ve para politikası kanalıyla verilen desteklere daha fazla gerek olmadan büyümeyi destekleyebilecektir. O nedenle tüm ülkelerde aşılamanın tamamlanmasına ilişkin agresif hedefler konulmuş durumdadır. Şu ana kadar görünen, ABD ve İngiltere'nin diğer büyük ekonomilere göre daha başarılı bir aşılama kampanyası yürüttükleri ve ekonomilerini daha erken açılacağı yönündedir. Özellikle ABD ekonomisinin hızlı bir şekilde açılabilmesi, dünyadaki en önemli ve büyük pazarın açılmasını sağlayacağı için aslında tüm ihracatçı ülkelere de önemli destek sağlayacaktır. AB tarafında aşlamada devam eden problemler hem bölgenin büyümesi için soru işaretleri yaratırken, hem de Türkiye'nin ihracat ve turizm görünümü açısından risk oluşturmaktadır. O nedenle, ülkemizin pandeminin yarattığı riskleri hızlı bir şekilde atlatabilmesi konusunda AB'nin aşılama başarısı da önemli bir dışsal destek olacaktır. Tabii bu aşılamanın sağlaması beklenen pozitif durum, aşya dayanıklı herhangi bir virüs varyantının çıkmaması durumunda geçerli olacaktır. Virüsün mutasyonu konusundaki gelişmeler, 2021'de de bir uç risk olarak piyasaları tehdit etmeye devam edecektir.

2021 yılında aşılamanın beklenen programlara göre yapılıp tamamlanması durumunda, piyasalar açısından en önemli gündem pandemi sonrası dünyaya geçişte yaşanabilecek dalgalanmalar olacaktır. Pandemi döneminde düşük/negatif büyüme, verilen desteklerin enflasyonist yansımaları olmasını engellemiştir. Ancak yılın başında ABD tarafında yaşananların gösterdiği gibi, ekonomiler büyüme safhasına geçtiklerinde enflasyonun yükselmesi riski

de tekrar gündeme gelmektedir. Bu da dolaylı olarak faizlerde yukarı yönlü bir baskı yapmakta ve zaten cılız olan büyümeyi baltalayabilme riski oluşturmaktadır. ABD Merkez Bankası Fed, bu soruna karşı enflasyondaki yükselişin geçici olduğunu söyleyerek enflasyonun orta vadeli hedeflerinin üzerine yükselmesi durumunda bile hızlı aksiyon almayacağını piyasa ile komünike etmiştir. Ama bu durumda bile ABD'nin uzun vadeli tahvillerindeki yükseliş devam etmektedir. Piyasalar açısından 2021'in ilk gündemi, bu yükselişin nerede sonlanacağı olacak gibi durmaktadır. Tabii yükselen faiz, doların değerini de desteklemiş ve birçok para birimi karşısında değer kazanmasına neden olmuştur. Gelişmekte olan ülkeler için bu durum hem yükselen küresel faiz oranları hem de değer kaybeden yerel para nedeniyle oluşma potansiyeli olan enflasyon gibi ikili bir baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle, yılın başından bugüne birçok gelişmekte olan ülke merkez bankaları uzun zaman sonra ilk kez faiz artırarak hem kurlarındaki değer kaybını durdurmaya hem de yükselen küresel faiz ortamına ayak uydurmaya çalışmaktadırlar. Esas olarak dışsal sebeplerden kaynaklanan bu durumun ekonomiye negatif etkisinin azaltılması ise verilecek desteklerle olduğu kadar aslında en çok da aşılamanın başarısı ile olacaktır. Bu nedenle, aşılama oranları 2021'de ekonomiler üzerinde muhtemelen para politikalarından daha yüksek etkiye sahip olma potansiyeli taşımaktadır. Aşılama sonrası ekonomiler açılabilirse, büyüme hızları güçlü olduğu müddetçe para politikası yapıcılarının yaşanabilecek enflasyon yükselişleri ile mücadele edecek yeterli araçlarının olduğunu düşünüyoruz. O nedenle, 2021 dünyada büyümenin politikalarda öncelik kazandığı bir yıl olma potansiyeli taşımaktadır. Büyümede istenilen başarı elde edilirse, enflasyonla mücadele için yapılan para ve maliye politikası hamleleri piyasalarda ara dönemlerde dalgalanmaya neden olsa da uzun vadede piyasaların güçlü kalma potansiyeli de yüksek olacaktır.

“Değişim kaçınılmazdır,
ancak dönüşüm bilinçli
seçim gereğidir.”
HeatherAsh Amara

Başarı için Mükemmel Dönüşüm

Finans sektörünün yatırımcılara, hesap sahiplerine sunmak için çalıştığı “en iyi müşteri deneyimi” yaklaşımını, ilk önce kendi çalışanları için sunması gerektiğine inanıyorum.

Dolayısıyla dijital dönüşümün kilit anahtarlarından biri olan “düşük temaslı sistemler” ve “uçtan uca otomasyon” yaklaşımı için kurumların da gereken bütçeleri ayırarak, bu bakış açısını kazanmaları gerekiyor.

Değişim ve dönüşüm arasındaki ilişkiyi Türk Dil Kurumu açısından değerlendirerek başlamak istiyorum:

Değişim: Bir zaman dilimi içindeki değişikliklerin bütünü, değişme.

Dönüşüm: Olduğundan başka bir biçime girme, başka bir durum alma, şekil değiştirme.

Elbette ki her şey değişimle başlar. Konuya iş hayatı perspektifinden bakarsak, ben de sizler gibi kendi kariyerim boyunca birçok konuda değişimi hayal edip, somut önerilerimi sunduktan sonra çevremdekileri ve yöneticilerimi buna ikna ederek bazı değişimlerin öncülerinden oldum. Çalışma arkadaşlarımla başlattığı değişim hamlelerine de aynı

heyecanla ortak olarak yeni dünyanın bir parçası olmak için elimden geleni yaptım. Elimdeki en değerli kaynak olan zamanımı bu değişimlere göre bütçeledim ve harcamayı bu hedeflere göre planladım. Bir süre sonra yürüttüğüm işlerin ve işlerle ilintili çevresel etkenlerin değişim hızı öyle arttı ki dönüşüm de aynı oranda kaçınılmaz oldu.

İskender Ada

Satış, Pazarlama ve İş Geliştirme
Genel Müdür Yardımcısı
Infina Yazılım A.Ş.

Değişimi gelişimle tamamlayabilmek için önce dönüşümü içselleştirmek gerekiyor. Bireysel olarak bunu yapmanız da kurumsal bedende dönüşümü içselleştirmek emek isteyen bir süreç. Bunu bir kültür olarak benimsemeye başladığınızda ise değişim, dönüşüm ve gelişim sürekli olarak birbirini tetikleyen bir döngü başlatıyor.

Bu girişten sonra konuyu sermaye piyasalarında yaşadığımız dönüşüme getirmek istiyorum.

Tek Elden Hizmet Anlayışı

Finans sektörünün yapı taşı olan bankacılık, sigorta, faktöring, leasing, bireysel emeklilik, portföy yönetimi, aracı kurumlar ve bu kurumların beraberinde getirdiği tüm finansal unsurlar sürekli olarak değişiyor. Bu değişimin dinamosu ise teknoloji. Özellikle internetin yaygınlaşması ile birlikte finans sektörü ile teknoloji ayrılmaz bir bütünün parçası oldular. Değişimi tetikleyen ise sunulan hizmetlerden faydalanmak isteyen müşteriler oldu. Nitekim milenyum sonrasında müşteriye odağına alan ve onları dinleyen kurumların, rakiplerine göre çok daha hızlı bir şekilde

büyüdüğünü görüyoruz. Günümüzde, son bir yıldır Covid 19 küresel salgınının dalga etkisi her sektörde olduğu gibi finans sektöründe de etkili oldu. Salgın, finans sektörü açısından değişimi ve dönüşümü neredeyse aynı zaman çizgisine taşıdı diyebiliriz. Bu dönüşümde, son yılların yükselen yıldız fintechlerin etkisi de çok yüksek oldu. Kendi çevikliklerini büyük finans kurumlarının kaynakları ile birleştirerek yeni bir dünyanın kapılarını açtılar. Bu dönüşümün sonucu olarak hem finans kurumları hem de fintechlerin ortak hedefi “tek elden hizmet anlayışı” sunmak oldu.

Yılbaşından bu yana banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketi ve emeklilik şirketi üst kademe yöneticileriyle sohbetlerimde neredeyse hepsinin gündeminde, tek elden hizmet sunmak için yapılan çalışmalar bulunuyor. Özellikle mevzuatın da bu paralele sağladığı katkıların altını da çizmek istiyorum. Bahsettiğim bu dijital dönüşüm çalışmalarının büyük bölümünde İnfina Yazılım ailesinin de yer aldığı gururla paylaşmak istiyorum. İnfina kültürü olarak değişim, dönüşüm ve gelişim odaklı olmanın getirdiği çevikliği, sektörümüzün değerli kurumlarıyla paylaşmak bizler için çok heyecan verici. Konu sadece yazılım üretmekten de ibaret değil, konu bu dönüşümün her adımını, her paydaşa fayda sağlayacak şekilde birlikte kurgulamakla ilgili. Yenilenen vizyonumuzla birlikte bu konudaki çalışmalarımızı yakın zamanda siz değerli okuyucularla da paylaşıyor olacağız.

Düşük Temaslı Sistemler ve Uçtan Uca Tam Otomasyon

Küresel salgının getirdiği kişisel temas hassasiyeti, iş süreçlerinde

de karşılık buluyor. Kişileri işi yapan yerine işi kontrol eden konumuna getirmek artık çok daha değerli bir misyon oldu. Bunu yapmak için de kurumların düşük temaslı sistemlere odaklanması ve uçtan uca tam otomasyon yaklaşımını, dönüşümün odağına koyması gerekiyor. Hepimiz biliyoruz ki işverenin başarılı çalışana verilen değerle doğru orantılıdır. Bu değeri birçok başlıkta değerlendirebiliriz fakat özellikle sermaye piyasaları için günlük iş akışında yer alan ve çalışanın üzerinde yoğun baskı kuran iş süreçlerinde sağlanacak konfor, müşteri memnuniyeti dahil birçok konuda katkı yapacaktır.

Örneğin bir aracı kurum çalışanın her akşam mesai bittikten sonra, evinde ailesi ile vakit geçirmesi gerekirken şirket sistemine uzaktan bağlanıp BIST pay senedi ve VIOP kapanışlarını sisteme elle yüklemek zorunda olduğunu, gün sonu işlemlerini de yine her gece elle yapmak zorunda olduğunu düşünün. Sosyal yaşamından her gecenin koparılması bir yana, o saatte yaşayabileceği bir teknik problemde olası dalga etkisi ve artan stresin o çalışanlarda oluşturacağı olumsuz duygular, ertesi gün diğer çalışma arkadaşlarına ve hatta hizmet verdiği aracı kurum müşterisine kadar ulaşacaktır. Finans sektörünün yatırımcılara, hesap sahiplerine sunmak için çalıştığı “en iyi müşteri deneyimi” yaklaşımını, ilk önce kendi çalışanları için sunması gerektiğine inanıyorum. Dolayısıyla dijital dönüşümün kilit anahtarlarından biri olan “düşük temaslı sistemler” ve “uçtan uca otomasyon” yaklaşımı için kurumların da gereken bütçeleri ayırarak, bu bakış açısını kazanmaları gerekiyor. İnfina Yazılım tarafından aracı kurum, portföy yönetim şirketi, emeklilik şirketi, yatırım fonları gibi kurumlar

için sunulan Back Office çözümlerinin hepsinin odağında “en iyi çalışan deneyimi” yaklaşımı bulunuyor. Birçok iş adımı en az temasla, uçtan uca otomasyon yaklaşımı ile tasarlanıyor. Yaşayan bir sistem olarak kurgulanan bu süreçler, sürekli olarak İnfina'nın mutlu müşterilerinden gelen geri bildirimlerle de yenileniyor.

Finansta Yapay Zeka ve Yatırımı Kolaylaştırıcı Teknolojiler

Günümüzde dijital dönüşümün katalizör etkisini sağlayan nedir diye sorsanız, hiç tereddüt etmeden “yapay zeka” cevabını veririm. Hem donanım hem de yazılım alanındaki hızlı gelişmelerle yapay zeka neredeyse her sektörde çok etkin. Finans sektörüne baktığımızda da, yapısı itibariyle sürekli olarak büyüyen bir ivmeyle veri üreten bir yapıya sahip olduğunu görüyoruz. Eldeki bu verilerin yapay zeka teknolojileri ile kişiselleştirilerek, tekrar sektöre kazandırılması ise yaşadığımız dönüşümün en önemli sonuçlarından biridir.

Ülkemizde, bireysel emeklilik fonlarının dağılım önerileri ile başlayan robo danışmanlık sistemleri artık özel bankacılık, aracı kurumların bireysel portföy yönetimi ve portföy yönetim şirketlerinin yatırım fonu yönetimi süreçlerinde de aktif olarak kullanılmaya başlıyor. Kurumlar, robo danışmanlık çözümlerini kullanarak on binlerce yatırımcıya eş zamanlı “kişiselleştirilmiş” finansal danışmanlık hizmeti sunabiliyorlar. Robo danışmanlık çözümleri tamamen yapay zekaya bağlı olabildiği gibi, kurumların profesyonel varlık yöneticilerinin öngörülerini de dikkate alarak hibrit modellerle çıktılar üretebiliyorlar.

Diğer yandan tüketimi kolaylaştırıcı unsurların sürekli olarak hayatımızın

bir parçası olmasına karşılık, tasarrufu destekleyen ve yatırımı kolaylaştıran teknolojiler de giderek artan bir hızla müşterilerin kullanımına sunuluyor. Örneğin, yüzlerce yatırım fonunun olduğu TEFAS platformunda kişinin kendi risk profiline uygun olan fonları belirlemesi, belirlediği yatırım fonlarının konsolide performansını izleyebilmesi, yaptığı seçimlerin gelişimini kaydederek diğer yatırım araçları ile kıyaslayabilmesi katma değeri yüksek bir dijital dönüşüm sürecinin sonucudur. İnfina Yazılım'ın girişimi olan Öneriver Robo Advisor, hem robo danışmanlık çözümleri hem de yeni ürünü Fon Kolay ile birlikte bu iki misyonu yerine getirmektedir. Varlık yönetiminin dijital dönüşümüne katkı sağlarken, banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketi ve emeklilik şirketleri ile farklı konseptlerde çözümler üretmektedirler.

Gelir Paylaşımli İş Modelleri ve Müşteri Başarısı

Fintechlerin en önemli güçlerinden biri de ölçeklenebilir hizmetler sunarken, proje maliyeti talep etmek yerine gelir paylaşım modelini benimsemiş olmalarıdır. Finans kurumları da teknolojik dönüşümün maliyetine odaklanmak yerine, dönüşüm sonucunda elde edilecek yeni gelir kaleminin paylaşılmasına odaklanmayı tercih ederler. Özellikle düşük temaslı otomasyonlarla üretilen yeni iş modelleri, üstelik bir de ortaya çıkacak olan geliri paylaşmak üzerine kurgulandıysa, şirketlerin bu modelleri kabul ederek dönüşmesi daha kolay olmaktadır. Bununla birlikte “Mutlu Müşteri” ve “Müşteri Başarısı” yaklaşımları da bu modellerle desteklendiğinde gerçek anlamına daha çok yaklaşmaktadır. Günümüzde teknoloji sadece zaman ve para maliyetlerini azaltmak yerine

“ Özellikle düşük temaslı otomasyonlarla üretilen yeni iş modelleri, üstelik bir de ortaya çıkacak olan geliri paylaşmak üzerine kurgulandıysa, şirketlerin bu modelleri kabul ederek dönüşmesi daha kolay olmaktadır. ”

geliri artırıcı yeni işler üretmeyi de sağlamak üzerine kurgulanmaktadır. İnfina Yazılım'ın PYS Trade ve Ödünç Menkul Kıymet otomasyonları çözümü de bu kapsamda etkin bir katma değer sunmaktadır. Bu uygulamaları kullanan aracı kurumlar hem konfor sağlamakta, hem zaman maliyetlerini azaltmakta hem de yeni gelir kalemleri üretmektedirler.

Mükemmel Dönüşüm

İnfina Yazılım, hizmet verdiği sektörden önce kendi dijital dönüşümünü tamamlamış bir kurum. Bununla birlikte yenilediği vizyonu geleceğin teknolojilerini bugünden ürünlerine yansıtma arzusuyla büyüyor. Sermaye piyasasındaki her kuruma eşit mesafede kalarak, hepsi için bir servis sağlayıcı şirketten çok dijital dönüşüm partneri olmak için çalışıyor. Dönüşümü içselleştiren ve sektörün mutfağından gelen çalışanlarıyla, müşterilerinin başarısı için 25 yıldır emek veriyor.

Bu ailenin İnfina kültürünü benimsemiş bir ferdi olarak söyleyebilirim ki; dijital dünyada başarı, dönüşümünü tamamlayanların olacaktır.

infina
INNOVATION FOR FINANCE

25 YIL

BAŞARI İÇİN MÜKEMMEL DÖNÜŞÜM

Dijital dünyada başarı, dönüşümünü tamamlayanların olacak.

Teknoloji ve güvenilirliği birleştiren tek elden hizmet anlayışı
Düşük temaslı sistemler • Uçtan uca tam otomasyon sunan ürünler
Yapay zeka ve Robo Danışmanlık çözümleri • Yatırımı kolaylaştırıcı teknolojiler
Gelir paylaşımli iş modelleri • Müşteri başarısı yaklaşımı

human touch

Infina Yazılım, 25 yıllık deneyimi ile finans ve sermaye piyasalarındaki dijital dönüşüme öncülük ediyor.

[/company/infina](#)

[/InfinaYazilim](#)

[/InfinaYazilim](#)

[/infinadahayat](#)

[/infinasoftware](#)

[www.infina.com.tr](#)

Sektörde büyüme ile ürün çeşitliliği arttı

Sektörün büyümesiyle birlikte gelen ürün çeşitliliği daha geniş bir yatırımcı kitlesine hitap eder hale gelirken, orta uzun vadede yatırımcıların risk-getiri beklentilerine uygun enstrümanları tercih etmelerini kolaylaştıracak bir yatırım fonu iklimi oluşturması açısından bu çeşitliliği önemsiyoruz.

Son dönemde küresel risk algısında yaşanan dalgalanmalara rağmen, 2021 yılının ilk çeyreğinin geneline bakıldığında, yurt içi piyasalarda güven algısının iyileşmesi ve elverişli likidite ortamının sürmesi, yatırımcı tercihlerini konvansiyonel para ve sermaye piyasası ürünlerinden riskli varlık sınıflarına yönlendirdi. 2020 yılını 143,8 milyar TL* büyüklük ile tamamlayan yatırım fonları sektörü, Mart sonu itibarıyla %19 büyüyerek 171,1 milyar TL*'ye ulaştı.

Aralık 2020'de Resmi Gazete'de yayımlanan yeni düzenleme ile 23.12.2020-31.03.2021 tarihleri arasında satın alınan belirli yatırım fonlarından (değişken, karma, eurobond, dış borçlanma, yabancı, serbest fonlar ile unvanında döviz ifadesi geçen yatırım fonları hariç) elde edilen kazançlara %0 stopaj uygulanacağı açıklandı. Para piyasası fonları, borçlanma araçları fonları, fon sepeti fonları, katılım ve kıymetli madenler fonları bu kapsamda %0 stopaj uygulanacak yatırım fon türleri arasında yer aldı.

İlgili karar neticesinde düzenleme kapsamında olan para piyasası fonları ve fon sepeti fonlarına yatırımcıların ilgisi gözlemlendi. 2021 yılının ilk üç ayında bu iki fon türünde sırasıyla 11,5 milyar TL ve 2,1 milyar TL*lik nakit girişi gerçekleşti. Bu avantaj daha sonra 31 Mayıs tarihine kadar uzatıldı. Aralık 2020'de yayımlanan diğer

bir düzenleme ile Serbest (Döviz) fonların vergilendirilmesinde değişiklikler yapıldı. İlgili düzenleme ile 3 Haziran 2020 tarihinde yürürlüğe giren ve bu fon türlerinin portföy kazançları üzerinden hesaplanmaya başlanan %15 stopaj uygulaması, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren geçtiğimiz dönemde olduğu gibi %0 olarak revize edildi. Böylece Ser-

Nihan Özenc

Yatırım Danışmanlığı ve Yurt İçi Satış,
Dağıtım Kanalı Yönetimi ve Operasyon
Genel Müdür Yardımcısı
İş Portföy Yönetimi A.Ş.

best (Döviz) fonlarında da yatırımcı ilgisinin arttığını ve yılın ilk üç ayında bu fonlara 3,6 milyar TL*'lik nakit girişi olduğunu gözlemledik.

2021 Mart sonu itibarıyla, Serbest yatırım fonları 2020 yılında olduğu gibi fon türleri arasında %25*'lik payı ile lider konumunu korudu. Para Piyasası fonları %23*'lük payı ile ikinci sırada yer alırken, %14*'lük payı ile Borçlanma Araçları fonları, Serbest ve Para Piyasası fonlarını takip etti.

Sektörün büyümesiyle birlikte gelen ürün çeşitliliği daha geniş bir yatırımcı kitlesine hitap eder hale gelirken, orta uzun vadede yatırımcıların risk-getiri beklentilerine uygun enstrümanları tercih etmelerini kolaylaştıracak bir yatırım fonu iklimi oluşturması açısından bu çeşitliliği önemsiyoruz. Önümüzdeki dönemde konvansiyonel fonlardan ziyade özgün teması olan fonların yatırım fonu sektörünün lokomotif olacağı kanısındayız. Sürdürülebilirlik, teknoloji ve yenilikçilik gibi kavramlardan gücünü alarak gelişim ve büyüme potan-

siyeli sunan spesifik sektörlerdeki getiri imkânlarına ortak olma fikri yatırımcıları heyecanlandırmakta ve ilgilerini çekmektedir. Bu nedenle şirketimizin stratejisi; özgün teması olan fonların kurulması ve yatırımcılara sunulması üzerine kurgulanmakta olup, bu stratejinin benimsendiği yakın dönemde elde edilen sonuçlar son derece olumludur. Son dönemde katılma payı ihracını gerçekleştirdiğimiz tematik fonlarımızı gelecekte ön plana çıkacağını düşündüğümüz teknoloji, sağlık, yenilenebilir enerji ve emtia yatırım temaları üzerine kurguladık. Belirlediğimiz temaları fonlarımıza doğru bir şekilde yansıtabilmek adına bazı fonlarımızın yönetiminde yapay zeka teknolojilerinden yararlanırken, üniversite iş birliklerimiz kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği gibi sosyal değerlere dikkat eden projelere de imza attık.

Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KOÇ-KAM) ile yaptığımız ortak çalışma sonucu Türkiye'de bir ilke imza atarak İş Portföy İş'te Kadın Hisse Senedi Fonu'nu yatırımcılarla buluşturduk. Akademik çalışmalar; kadınların çalışma hayatında daha fazla yer almasının ülkelerin büyüme oranlarını yukarıya taşıdığını, yönetim kadrosunda daha fazla kadın bulundurma şirket performanslarını olumlu etkilediğini göstermektedir. İş Portföy İş'te Kadın Hisse Senedi Fonu kadın istihdamında nitelik ve nicelik olarak belirlenen kriterleri** sağlayan şirketlere yatırım yaparak, bu şirketlerin hisse senedi performansını yatırımcısına yansıtmayı hedeflemekte iken, aynı zamanda kadın istihdamına önem veren şirketlerin piyasa değerine sağlayacağı katkı ile şirketleri cinsiyet eşitliğine

dayalı politikaları geliştirme ve uygulama yönünde teşvik edici bir rol de üstlenmektedir.

Ayrıca 2020 yılının Kasım ayında Türkiye'de bir ilki daha gerçekleştirerek yatırımcılar ile Gümüş Serbest Yatırım Fonumuzu buluşturduk. Gümüş Serbest Yatırım Fonu ile birlikte Türk yatırımcısı için gümüşe yatırım yapmanın yeni bir yolunu daha sunmuş olduk. İş Portföy Gümüş Serbest Fon, portföyünün en az %80'i ile fiziki gümüşe, gümüşe dayalı yerli ve yabancı borsa yatırım fonları ve diğer gümüşe dayalı sermaye piyasası araçlarına yatırım yapmaktadır. Fon, nitelikli yatırımcılar tarafından TEFAŞ'a üye tüm yatırım kuruluşları üzerinden kolayca alınıp satılabilmektedir. Sürdürülebilirlik ve temiz enerji temasının tüm dünya gündeminde yer aldığı bu dönemde, yatırımcıların bu temadaki büyüme potansiyelinden faydalanmalarını amaçlayarak oluşturduğumuz İş Portföy Yenilenebilir Enerji Karma Fonumuzu ise 18 Mart tarihinde ürün gamımıza ekledik. Sağlık ve teknoloji temalı fonlarımız ise sırasıyla 22 Şubat ve 25 Ocak tarihlerinde raflarda yerini aldı.

Kısa bir süre içerisinde yatırımcılarımızı blockchain teknolojisine, dijital oyunlar sektörüne, siber güvenlik alanına ve yarı iletken sektörüne yatırım yapan özgün temalara dayalı stratejileri benimseyen yeni fonlarımızla buluşturmaya devam ederek, sektörde yatırım fonu çeşitliliğimizi artırmayı hedefliyoruz.

*Kaynak: Rasyonet

** Koç-Kam kriter listesine İş Portföy web sayfasında bulunan linkten ulaşabilirsiniz. (<https://www.isportfoy.com.tr/PageGalleryFiles/PdfFiles/KO%C3%87-KAM%20-Kriterleri-v2.pdf>)

Kurumsal Yatırımcılar için Sorumlu Yatırım

İklim değişikliği ve hepimizi öyle ya da böyle etkileyen gelir eşitsizliği gibi konular söz konusu iken, Sorumlu Yatırım İlkeleri'nin misyonunu başarma hedefiyle çalışmak için zaman kaybedilmemesi gerekiyor.

Sorumlu Yatırım (Responsible Investment) çevre felaketleri, COVID-19'un sosyal sonuçları ve büyük şirketlerin yönetim hataları ile artık gelişmiş piyasaların normal haline geldi. Bu gelişme dünyada tüm yatırım ortamını etkileyecek boyuta ulaştı ve doğal olarak bizleri de etkileyecek. Avrupa Birliği, İngiltere, ABD ve Asya'da 'Net Zero Carbon' hedefleri ile Çevre, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) alanındaki gelişmeler doğrudan finans alanını da etkiliyor ve artık Sürdürülebilir Finans diye yeni bir olgu oluşuyor. Bu tür finansman yapısı kredi dünyasını, doğrudan yatırımları, sigorta sektörünü, emeklilik fonlarını ve sonuçta kurumsal yatırımcıları doğrudan etkileyecek duruma geldi. Son dört yılda ÇSY bazlı yatırımlar iki katına çıkarken toplam yatırım miktarı 2020 itibariyle 40,5 trilyon ABD dolarına ulaştı. Pensions & Investments'a göre aktif strateji ile yapılan ÇSY yatırımlarının, toplam ÇSY yatırımlarındaki payı Avrupa'da %82, ABD'de ise %75'e ulaştı. ABD'de pasif strateji ile yapılan ÇSY yatırımları, 2019 yılında yeni fon girişlerinin %60'ını oluşturdu. Yani her iki segment de hızla büyümekte. Önemli ÇSY fon yöneticilerinden Morningstar'ın ÇSY temalı yeni yatırım fonları 2019 yılında 400 adete ulaşırken, 2016 yılında bunlar 160 idi.

'Net Zero Carbon' gibi hedefler artık fon yatırımlarına da yansımaya başladı. The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) 2021 Mart'ında 'Net Zero Investment Framework' adı altında, yatırımcılara Paris İklim Anlaşması hedeflerine uygun yatırım yapma imkanını sağlayacak altyapıyı hazırladı ve kullanıma sundu. 8,5 trilyon ABD doları yöneten 38 fon yöneticisi; ki bunlara Fidelity, AXA, DWS, Aberdeen Standard, Scottish Widows, Robeco gibi isimler de dahil, bu altyapıya uyum sağlayacağını beyan etti. Küresel bazda 100 trilyon ABD do-

ları üzerinde aktifi yöneten 3.000'in üzerinde üyesi olan UN PRI (Principles of Responsible Investment - Sorumlu Yatırım İlkeleri) misyon olarak uzun vadeli değer yaratmak için ekonomik açıdan verimli ve sürdürülebilir bir küresel finans sisteminin gerekli olduğuna inanıyor ve böyle bir sistemin uzun vadeli, sorumlu yatırımı ödüllendireceğini, bir bütün olarak çevrenin ve toplumun yararına olacağını değerlendiriyor. Ortak kararlarla konuşmuş olan ilkelerinin benimsenmesini teşvik ederek, uygulanması için iş birliği yaparak; iyi yönetim, dürüstlük

Cenk Gökşan

Bağımsız Sürdürülebilir Finans Danışmanı
Kurucu Ortak, EMRI

ve hesap verebilirliği geliştirerek; sürdürülebilir bir finans sisteminin pazar uygulamalarında, yapılarında ve düzenlemelerinde önüne çıkan engelleri de ele alarak, sürdürülebilir küresel finans sistemine ulaşmak için çalışıyor.

PRI'a göre; 'giderek artan fırsatları değerlendirmek veya bugün karşı karşıya kalınan sayısız riskleri ve çok uzak olmayan gelecekte bizi bekleyenleri sorumlu yatırımlar yapmadan aşmak mümkün görünmüyor. Yatırımcılar, sorumlu ve etkin bir şekilde yatırım yapmak için uzun vadeli değer arayışlarında onlara engel olmak yerine yardım edecek finansal bir sisteme ihtiyaç duyuyor.

İklim değişikliği ve hepimizi öyle ya da böyle etkileyen gelir eşitsizliği gibi konular söz konusu iken, Sorumlu Yatırım İlkeleri'nin misyonunu başarma hedefiyle çalışmak için zaman kaybedilmemesi gerekiyor.

Çevresel, sosyal ve yönetim faktörlerinin yatırım kararı alma ve sahiplik süreçlerine entegre edilmesi, artık hoş bir şey değil, yapılması gerekli bir şey olarak görülüyor. Yatırımcıların, uzun vadeli risk faktörlerini daha iç görülü şekilde değerlendirerek, hak sahiplerinin ve müşterilerinin hızla evrilen ihtiyaçlarını ve istekleri-

ni dikkate alan yeni yatırım fırsatlarını belirleyerek performanslarını geliştirme arayışı giderek artıyor. Peki 'Sorumlu Yatırım' nedir? Sorumlu yatırım, PRI tarafından yatırım kararlarına ve aktif sahipliğe çevresel, sosyal ve yönetim (ESG-ÇSY) faktörlerini entegre etmek için bir strateji ve uygulama olarak tanımlanmaktadır. Sorumlu yatırım; ÇSY faktörlerini göz ardı etmenin, müşterilere ve hak sahiplerine sağlanan getiriler üzerinde önemli etkisi olan riskleri ve fırsatları da göz ardı etmek anlamına geldiğini öne sürmektedir.

PRI'a göre çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) faktörleri çok sayıda olabildiği gibi sürekli değişime uğramakta. Bu faktörlerden bazıları:

Çevre

- ▶ İklim değişikliği
- ▶ Sera gazı (GHG) emisyonları
- ▶ Kaynakların tükenmesi (su dahil)
- ▶ Atıklar ve kirlilik

Sosyal

- ▶ Çalışma koşulları (kölelik ve çocuk işçi çalıştırma dahil)
- ▶ Yerel topluluklar (yerli halklar dahil)
- ▶ İş sağlığı ve güvenliği
- ▶ Çalışanlarla ilişkiler ve çeşitlilik

Yönetişim

- ▶ Yönetici ücretleri
- ▶ Rüşvet ve yolsuzluk
- ▶ Yönetim kurullarının çeşitliliği ve yapısı
- ▶ Vergi stratejisi

PRI'ın Altı İlkesi ve İmzacıların Taahhüdü şöyle;

Kurumsal yatırımcılar olarak, hak sahiplerimizin en iyi uzun vadeli menfaatleri için hareket etmekle görevliyiz. Bize emanet edilen bu rolde çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ÇSY) sorunlarının yatırım portföylerinin performansını (şirket-

lere, sektörlere, bölgelere, varlık sınıflarına göre zaman içinde değişen derecelerde) etkileyebileceğine inanıyoruz. Bu ilkelerin uygulanmasıyla yatırımcıların, toplumun daha geniş hedefleriyle aynı hızda olmasının sağlanabileceğini de kabul ediyoruz.

Dolayısıyla, üstlendiğimiz sorumluluklarımızla tutarlı olduğu süreçte şunları taahhüt ediyoruz:

1. ÇSY konularını yatırım analizi ve karar verme süreçlerine entegre edeceğiz,
2. Bu konuyu aktif olarak sahipleneceğiz ve ÇSY konularını tasarruf politikalarımıza ve uygulamalarımıza entegre edeceğiz,
3. Yatırım yaptığımız kuruluşların ÇSY uygulamalarını uygun şekilde bildirmelerini isteyeceğiz,
4. İlkelerin yatırım sektöründe kabul edilmesini ve uygulamaya konmasını destekleyeceğiz,
5. İlkelerin uygulanmasındaki etkinliğimizi geliştirmek için birlikte çalışacağız,
6. Her birimiz faaliyetlerimizi ve İlkeleri uygulama yolundaki ilerlemeleri raporlayacağız.

Kurucu ortağı olduğum Emerging Markets for Responsible Investing (EMRI) tarafından Türkçe'ye çevrilen PRI broşürüne, PRI web sitesinde 'About the PRI' altındaki linkten ulaşılmaktadır. Ayrıca 'What is Responsible Investment' başlığı altında da bu konuda detaylı bilgi verilmektedir. PRI diğer gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de yatırım kurumlarını üyesi olmaya ve PRI Academy'den yararlanmaya davet etmektedir.

Sorumlu yatırımın ileride yeni normal olacağı düşüncesiyle sizlerle görüşlerimi paylaşmaktan büyük mutluluk duydum. Daha önceki yazımda da belirttiğim gibi, 'Türkiye En İyiyi Hak Ediyor'.

Emeklilik fonları sürdürülebilir bir dünyada iyi bir emeklilik için öncü rolde

Emeklilik portföylerindeki varlık büyüklüğünün GSMH'ye oranında OECD ülkeleri arasında 2019 yılı itibariyle %194 ile ikinci sırada yer alan Hollanda'da, Emeklilik Fonları Birliği Yönetici Direktörü Edith Maat, Kurumsal Yatırımcı'nın sorularını cevaplandırdı.

Emeklilik fonlarının yapısını ve Hollanda ekonomisindeki rolünü anlatır mısınız? Emeklilik fonu sektörünün büyümesinin ve başarısının arkasında hangi ana faktörleri görüyorsunuz?

Hollanda emeklilik sistemi uzun yıllardır dünyanın en iyilerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu, çok sayıda gelişmiş ülkedeki emeklilik sistemlerinin derecelendirme kuruluşları tarafından uluslararası karşılaştırmalarında defalarca doğrulanmıştır. Hollanda emeklilik sisteminin güçlü bir özelliği, ilk ayak olarak devlet emekli aylığı ('AOW') için kazandıkça öde fonunun ve ikinci ayak olarak mesleki emeklilik için sermaye fonunun kombinasyonudur. Emeklilik fonlarının hem emeklilik tarihinden önce hem de emekli aylığı ödemedeyken ikinci ayakta kolektif olarak yatırım riski almaya devam ettiği sistem, katılımcılar için iyi bir nihai emeklilik sağlamaktadır. Aynı durum faiz oranı riskinden korunma için de geçerlidir. İkinci ayağa zorunlu katılım, çalışanların %90'ına emekli aylığı tahakkuk etmesini sağlar ve bu da emekliler arasında yoksulluğun düşük düzeyde olmasını getirmektedir.

1,550 milyar Euro'dan fazla olan sermaye fonlu emeklilik varlıkları Hollanda gayri safi milli hasılasının iki katına denk gelmektedir. Bu büyük

emeklilik sermayesi, yüksek derecede dayanışma, kolektif risk paylaşımı, kar amacı gütmeyen yapı ve maliyet kontrolüne sürekli dikkat gibi diğer güçlü özelliklerin yanı sıra, Hollanda emeklilik sisteminin sağlam olduğu ve diğer ülkelerdeki emeklilik mevzuatına kıyasla son derece iyi puan aldığı anlamına gelir.

Hollanda Emeklilik Fonları Birliği emeklilik fonlarının önemini teşvik etmek için neler yapmaktadır?

Birlik olarak Hollanda emeklilik fonlarının neredeyse tamamını temsil ediyor, üyelerle ilgili sosyal gelişmeler üzerinden hareket ediyor ve emeklilik fonlarının birbirleri ve paydaşlarıyla iletişimini sağlıyoruz. 198 üye emeklilik fonu, 5,8 milyon katılımcı 3,4 milyon emekli 10 milyon eski katılımcıyı temsil ediyor.

Ortaklaşa yönetilen varlıklar 1,550 milyar Euro'dan fazla. Üyelerimizi birleştiriyor, aralarında iletişim kuruyor ve temsil ediyoruz.

Fon sektörünün geleceğinde fintech sizce nasıl bir etkiye sahip?

Sektördeki gelişmeler hızla değişiyor. Emeklilik yönetimleri ve emeklilik iletişimi alanında fintech ilerlemeleri için giderek daha fazla olasılık görmekteyiz. Bununla birlikte, emeklilik fonları katılımcının çıkarına göre kendi bireysel değerlendirmelerini yapmaktadır.

ESG faktörlerini yatırım kararlarına entegre etmeye yönelik artan ilgi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Neredeyse tüm Hollanda emeklilik fonları sosyal sorumluluk sahibi bir yatırım

Edith Maat
Managing Director
Federation of the Dutch Pension Funds

politikasına sahiptir. Politikaları ESG (Çevre, Sosyal, Yönetişim) faktörlerinin dikkate alınmasını içerir. Sürdürülebilirlik, Hollanda emeklilik fonları için hem bugün hem de gelecek yıllarda yüksek bir önceliktir. Her emeklilik fonu, bu sürdürülebilirliği nasıl yansıttığı konusunda, emeklilik fonuna ve katılımcılarına uygun bir şekilde kendi kararlarını verir. Emeklilik fonları için, sorumlu bir yatırım politikası ile ilgili kararların katılımcılar tarafından desteklenmesi esastır. Kurumsal yatırımcılar olarak, oransallığı dikkate alan emeklilik fonları, yatırım yaptıkları şirketlere karşı sorumluluk taşır. Bu nedenle, hissedar toplantılarında oy verebilir, katılım yoluyla etki uygulayabilir ve emeklilik fonunun yatırım yapmak istemediği sektörlerle bir dışlama politikası uygulayabilirler. Katılımcılar, emeklilik fonlarının tedarik zincirlerinde suistimallerin yaşanabileceği şirketlere yatırım yapmamalarını önemli görmektedir. Bunlar arasında çocuk işçiliği, kötü çalışma koşulları veya çevresel hasar yer alıyor. Ancak tedarik zincirle-

rinde potansiyel risk olan şirketlerin yatırımında dışlanması sorunların giderildiği anlamına gelmez. Bu nedenle, birçok emeklilik fonu, söz konusu şirket üzerindeki etkisini suistimallerin ele alınmasını zorlamak için kullanmayı tercih ediyor.

80'den fazla emeklilik fonu, 2018 yılında Emeklilik Fonları için Uluslararası Sorumlu İş Davranışı (IRBC) Anlaşması'nı imzaladı. Bu anlaşmaya göre, emeklilik fonları çok uluslu şirketler için OECD ilkelerini ve BM İş ve İnsan Hakları Yol Gösterici İlkeleri'ni yatırım politikalarında uygulamayı taahhüt ediyor. Bu anlaşma 80 emeklilik fonu, altı STK, üç sendika ve üç Bakanlık arasında benzersiz bir işbirliğidir. Amaç, yatırım yapan şirketlerin arkasındaki tedarik zincirlerindeki potansiyel suistimalleri belirlemek, ele almak ve azaltmaktır.

Bir dizi emeklilik fonu da Temmuz 2019'da Hollanda İklim Anlaşması'nı taahhüt etti ve CO2 emisyonlarının azaltılmasıyla ilgili olarak İklim Anlaşması'ndaki hedefleri uygulamaya aldı. 2020'den itibaren emeklilik Fonları, yatırımlarının iklimsel etkilerini raporlayacak ve bu etkiyi 2022'ye kadar sınırlamak için eylem planları geliştirmiş olacak. Böylelikle Paris İklim Anlaşması'nın hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacaklar. Genel olarak finans sektörünün enerji dönüşümü üzerindeki etkisi ulusal ve Avrupa gündeminde öne çıkan bir maddedir. Emeklilik fonları böylece sürdürülebilir bir dünyada iyi bir emeklilik sağlamada öncü bir rol oynamaktadır.

En son emeklilik reformu ve etkileri

Hollanda emeklilik reformu, tanımlanmış bir faydadan tanımlanmış katkı planına geçmeyi gerektiriyor. Şu anda, Hollanda'daki Emeklilik planlarının büyük çoğunluğu tanımlanmış bir fayda programı şeklindedir. Emeklilik Yasası, kararlaştırılan bir emekli aylığının gerçekten ödenebilmesini

sağlamak için tasarlanmış güvenlik önlemleri içermektedir. Bu güvenlik önlemleri FTK (Financieel ToetsingsKader- finansal değerlendirme mevzuatı) tarafından düzenlenir. FTK, emeklilik fonlarının yükümlülüklerinin (gelecekteki ödemelerin) nasıl hesaplanacağını, tamponlar için gerekli tutarları ve bir emeklilik fonu için katkıları ve fonların dikkate alınması gereken riskleri (faiz oranı riski, uzun ömürlülük riski, yatırım riski vb.) belirtir. Genel olarak, FTK bir emekli aylığının "fiyatını" belirler ve bu nedenle Emeklilik Yasası'nın çekirdeğidir. Mevcut FTK'nın ilkesi, vaat edilen emekli aylığının gerçekten ödenebileceğine dair yüksek derecede kesinlik olması gerektiğidir. Sadece endeksleme, koşullara bağlı olarak tahsis edilirse, yüksek derecede belirsizliğe maruz kalabilir. Bu yüksek kesinlik derecesi nedeniyle, hesaplamalar risksiz indirim oranına dayanmalı ve yüksek tamponlar korunmalıdır. Bu yüksek kesinlik derecesi emekli maaşlarını pahalı hale getirmekte ve bugünlerde neredeyse karşılanamaz hale gelmektedir. Buna göre, sosyal ortaklar ve hükümet, önceden belirlenmeyen bir emeklilik yardımıyla yeni bir emeklilik sözleşmesi üzerinde çalışmayı kabul etti. Bu fayda zamanla değişkenlik gösterebilecek. Bu tür bir emeklilik, katkı sözleşmesi olarak sınıflandırılıyor. Ayrılacak emekli aylığı belirsiz olduğundan, FTK'daki gereksinimler daha az katı olabilir. Gerekli tamponlar azaltılabilir ve dizin oluşturma işlemine geçerli FTK'daki kurallardan daha erken izin verilebilir. Tanımı itibarıyla, yeni koşullardaki katkı maliyet-etkin olacaktır. 2026'ya kadar mevzuatın yürürlüğe girmesi gerektiği için büyük bir zorlukla karşı karşıyayız. Hollanda hükümeti, hem eski hem de yeni varlıkların tek bir sistemde kalmasını önemli görüyor. Bu, tüm DB (tanımlanmış fayda) varlıklarının DC (tanımlanmış katkı) varlıklarına dönüştürülmesi gerektiği anlamına gelir. Bu geçişle ilgili mevzuat üzerinde çalışılmaktadır.

Geleceğin Finansal Dünyasında Kripto Para Piyasasına Genel Bir Bakış

Bitcoin'in hayata geçtiği 2008 yılından itibaren, düzenli olarak daha fazla kişinin ilgi alanına giren kriptopara piyasası, 2020 yılının başından beri ilk kez kurumsal yatırımcıların da ilgi odağı haline geldi.

Koronavirüsün, dünya ekonomisi ve düzeni üzerinde yaptığı önemli değişikliklerin başında, hemen hemen her sektörün dijitalleşme trendinin hız kazanması ve dijital dönüşüme olan ilginin artmasıyla birlikte dijital ekonomiye olan ilginin de eş zamanlı olarak artış göstermesi gelmektedir. Bitcoin'in hayata geçtiği 2008 yılından itibaren, düzenli olarak daha fazla kişinin ilgi alanına giren kriptopara piyasası, 2020 yılının başından beri ilk kez kurumsal yatırımcıların da ilgi odağı haline geldi.

Ancak kurumsal yatırımcıların ilgisini, sadece koronavirüsün yarattığı koşullara dayandırmak doğru olmayacaktır. Kriptopara talebindeki ciddi artış ve sektörün giderek büyüyen piyasa değeri nedeniyle yaklaşık iki yıldır, gelişmiş ekonomilere sahip ülkeler kara para aklamayı (AML) ve terör finansmanını önlemek için çeşitli düzenlemelere imza attılar. Kriptoparalar için yasal düzenlemelerin başlamasıyla, ülkelerin bu alandaki entegrasyon süreçlerinin de başladığını söyleyebiliriz. Özellikle vergi alanında ABD, Almanya, G.Kore gibi ülkeler kriptoparayı sistemlerine dahil ettiler. Yasal mevzuatların tek tek hayata geçmesi, kurumsal yatırımcıların kriptopara alanına yatırım yapma

konusundaki hukuki tereddütlerinin azalmasını sağladı.

ABD'li şirketlerin öncülük ettiği kurumsal yatırımcı dalgası, ABD bankacılık otoritesi OCC'nin bankaların kriptopara ile entegre edilmesiyle ilgili aldığı önemli kararlarla tetiklendi. Visa, MasterCard, PayPal gibi ödeme devlerinin de banka-kriptopara entegrasyonu için çalışmalarına başlaması ve kriptopara yatırımı gerçekleştiren MicroStrategy, Tesla gibi şirketlerin kısa sürede ciddi kar oranları yakalaması da kurumsal yatırımcı akımının yapı taşlarını oluşturdu.

ABD dışında ülkelerin mevcut politikalarına değinmek gerekirse, öncelikle CBDC olarak adlandırılan merkez bankaları dijital paralarından söz edilebilir. Bugün, Çin başta olmak üzere pek çok ülkenin CBDC üzerinde çalıştığını görüyoruz. Ülkemizin de 2021 planları dahilinde bu konuda bir adım atacağı bilinmektedir.

Ülkelerin CBDC ile birlikte daha pek çok alanda uygulamaya koymaya başladıkları birkaç gelişmeye göz atalım:

• FED, dijital doları yaratarak USD'nin hegemonyasını korumak isterken, Çin dijital Yuan projesine çok erken safhalarda başlamasının ödülünü alarak bu alanda ABD'nin

önünde bulunmaktadır.

- Yine Çin, Pekin'in küresel blockchain merkezi olması için resmi bir strateji geliştirmiştir.
- Hem ABD hem de Çin, ülkedeki kriptopara madencileri için ekonomik teşvikler sağlayarak bu alandaki üstünlüğü ele geçirmek için yarışmaktadırlar.
- AMB'nin de dijital Euro için resmi olarak çalışmalar yürüttüğü bilinmektedir.
- İran, ekonomik yaptırımları aşmak için kriptopara ile ilgili ulusal stratejiler geliştirerek bu sektörün ülkede lisanslı bir şekilde çalışması için hukuki altyapıyı tamamlamıştır.
- Singapur, G.Kore, İskandinav ül-

Tuna Ercilli
Genel Müdür
BV Crypto

kelerinin ise bu alanda yetişmiş insan gücü ve sermayesiyle gelişmiş kripto-para ekosistemlerine sahip olduklarını görüyoruz.

TCMB'nin resmi planlamasında, 2021 yılının sonuna kadar kriptoparalarla ilgili gerekli altyapının sağlanması hedeflenmektedir. Dijital Türk Lirası için pilot çalışmaların ise 2021'in ikinci yarısında hayata geçmesi beklenmektedir.

16 Nisan 2021 günü Resmi Gazete'de kriptoparaların ödeme aracı olarak kullanımının yasaklanması, kriptopara regülasyonlarına başlayan ülkelerin, benzer reflexler gösterdiklerini kanıtlamaktadır. Ülkemizde olduğu gibi dünyada da finans otoriteleri, öncelikle yasaklamalar yoluyla sektörü kontrol altına almak istemektedir, ancak sonrasında entegrasyon sürecini başlatma eğilimi göstermektedirler. Dolayısıyla mevcut yasaklamanın, bir kriptopara karşıtlığından ziyade, vergi altyapısını kurmak amacıyla yapılmış bir düzenleme olarak görülmesi daha sağlıklı olacaktır.

Merkez Bankalarının CBDC projelerinin hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesinin temelinde, piyasadaki yüksek talep dışında Facebook'un Diem adlı dijital parasının da olduğunu söylemek gerekir. Facebook, sahip olduğu

Whatsapp, Instagram ve Snapchat uygulamaları ile milyarlarca kullanıcıya sahiptir. Tüm kullanıcıların Diem parası ile alışverişlerini gerçekleştirilmesi, ülke paralarının itibarında ve sirkülasyonlarında ciddi kayıplara neden olabilir.

Baş döndürücü bir hızla büyüyen kriptopara sektörünün, son zamanlardaki yıldızları olan DeFi ve NFT sektörlerinden bahsetmeden geçmemek gerekir. Mini bir bankacılık sektörü olarak tanımlayabileceğimiz DeFi sektörü, piyasadaki kredi-faiz döngüsünü sağlarken, NFT'ler dijital sahiplik alanında yeni bir perspektif oluşturmaktadır.

Kriptoparaların merkeziyetsiz sistemlere ve net para politikalarına sahip oldukları sürece uzun vadede ayakta kalabileceklerini öngörebiliriz. Bu şekilde bakıldığında DeFi sektörünün, kuralları net şekilde belirlenmiş bir sistem ve merkeziyetsiz platformlar içermesi nedeniyle, topluluk tarafından hızlıca kabul edildiğini söyleyebiliriz. DeFi piyasasının 1.5 yıl gibi bir sürede \$64 milyarlık bir sektöre dönüştüğünü de ekleyelim.

DeFi'nin işleyişine kısaca baktığımızda; kriptopara teminatı ile kredi veren Defi platformlarının, kullanıcıların kriptopara yatırımlarını koruyarak nakit ihtiyaçlarının giderilmesini sağladığını görebiliriz. Bu sistemde kredi verilecek tutar, platforma kriptoparalarını faiz geliri karşılığında borç veren kullanıcılar tarafından sağlanmaktadır. Kriptopara sektörünü bir üst seviyeye taşıyan DeFi platformlarına ek olarak, NFT piyasası da son zamanlarda popüler hale gelmiştir. Kullanıcılar tarafından, NFT yaratılmasına izin veren platformlar üzerinde kolayca üretilebilen ancak üzerinde bir daha değişim yapılmaması mümkün olmayan bu tokenler, NFT (Non Fungible Token/Değiştirilemez Token) olarak adlandırılır. Değişime kapalı olmaları ancak

transfer edilebilmeleri nedeniyle NFT'ler, sanat eserleri veya arsa gibi eşsiz varlıkların temsil edilmesinde kullanılmaktadır. Telif hakları, dijital sanat eserleri, oyun eşyaları gibi konularda da kendine uygulama alanı bulan ve sınırlı sayıda olan herhangi bir dijital varlık ile eşleştirilebilen NFT'ler kullanıcıya kesin olarak doğrulanabilen bir aitlik sağlamaktadır. NFT piyasalarının gelişmesi sayesinde, içerik ve eser üreticilerinin, ürünlerini; platformlar üzerinden ve gelir paylaşmak zorunda kalmadan pazarlamaları mümkün hale gelmektedir. NFT'ler aynı zamanda üreticisinin her bir transferden pay alabilmesini sağlayarak, uzun vadeli bir yatırımı da temsil etmektedir. Madencilik faaliyeti yürüten veya platformların kriptoparasına sahip topluluklar tarafından yönetilen merkeziyetsiz kriptopara platformları, günümüz şirket yapılarıyla farklılık göstermektedirler. Kodlara dayalı dijital ekonomide, devletlerden daha çok şirketlerin kendi paralarıyla oluşturdukları yeni ve otonom bu yapı, hayatımızı kısa süre içerisinde önemli ölçüde etkileme potansiyeline sahiptir. Her gün yeni gelişmeler gördüğümüz bu piyasada, programlanabilir paranın değerini anlayarak adaptasyon sürecini en hızlı şekilde geçiren ülkelerin, yeni ekonomide güçlü bir yere sahip olmaları beklenebilir. Son söz olarak; kredi kartlarının dünya genelinde yaklaşık 40 yıldır günlük hayatımızda yer aldığını, Euro para biriminin ise 2002 yılından beri piyasada bulunduğunu düşündüğümüzde, 2008'den bu yana sadece 13 yıllık bir geçmişe sahip olan Bitcoin'in ve beraberinde oluşturduğu kriptopara ekonomisinin bu süre içerisinde gerçekleştirdiklerine bakarak, kriptoparaların günlük hayatımızda giderek artan bir role sahip olmasının kaçınılmaz gözüktüğünü söyleyebiliriz.

Nitelikli, eğitilmiş profesyonel finansal yönetici ve yönlendiricilere her alanda ihtiyaç var

Istanbul Finans Enstitüsü Kurucu ve Başkanı Çetin Altay, finans sektöründe nitelikli işgücü ihtiyacı ve eğitim modeline ilişkin Kurumsal Yatırımcı'nın sorularını cevaplandırdı.

Ülkemiz için nitelikli finansal işgücü oluşumunun rolü ve önemi nedir?

Nitelikli işgücü her alanda ülkelerin kalkınması, toplumun refahı ve gelir düzeyinin artması için en temel göstergelerden bir tanesidir. Gelişmiş ülkelerde en önemli faktör, yetişmiş insan kaynağı ve buna bağlı olarak da teknoloji dahil her alanda rekabetçi olabilmeleridir.

Ülkeler ekonomileri için, şirketler de ekonomik faaliyetlerini sürdürbilmeleri için net gelir elde etmek zorundalar. Bunu sağlamada en önemli rol finansal yönetimden geçmektedir. Finans her ekonomik faaliyetin tanımlandığı ortak bir dildir.

Finansal işgücünü biz sadece şirketler ve kamu olarak düşünmemeliyiz. Bireysel yatırımlar, tasarruf gibi finansal okuryazarlık bilincinin oluşması için de önemlidir. Her alanda nitelikli, eğitilmiş profesyonel finansal yönetici ve yönlendiricilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Istanbul'un bölgesel bir finans merkezi olma projesinin de sonlarına doğru yaklaştığımız bu dönemlerde,

her alanda "Nitelikli" finansal işgücüne talebin artması da kaçınılmazdır.

Nitelikli işgücüne ulaşmada örgün eğitim mi, işgücü eğitimi mi ön planda olmalıdır?

Örgün eğitim (Üniversite Eğitimi) ile mesleki işgücü eğitimi uzun yıllardır üzerinde durulmamış ve gerçekten hem ülkemize hem de topluma kayıplar yaşatan bir sorun olarak ortaya çıkmıştır. Üniversiteden yeni mezun olan bir genç için iş bulmak konusunda en büyük engel, her zaman deneyim ve tecrübe olmuştur.

Son yıllarda hem üniversitelerin hem de iş dünyasının bu sorunu farketmeleri sonucunda öğrenciler için staj konusunda bir seferberlik başlatılmıştır.

Üniversitelerin temel amaçlarını özetle şu şekilde açıklayabiliriz;

- ▶ Öğrencilerin kişisel öğrenimine ve gelişimine adanmışlık,
- ▶ Uzmanlık ve mesleki kimlik,
- ▶ Bilimsel araştırma, bilgi üretmek, yaratıcılık, gelişim ve iş dünyasına işgücü sağlamak,
- ▶ Topluma ve uluslara katkı sağlamak.

Üniversiteler hem iş hem de yaşam odaklıdır. Ekonomik ve Toplumsal Kalkınma için üniversiteler nitelikli insan kaynağının yetişmesini sağlamaktadır. Günümüzde hızla gelişen teknolojiye bağlı olarak, işgücünün de nitelik olarak gelişimini sürdürebilmesi sadece üniversite eğitimi ile mümkün değildir. Dolayısı ile hem üniversite dönemlerinde hem de sonrasında Endüstri ile Üniversitelerin çok sıkı bir işbirliği içinde olmaları gerekiyor. Üniversiteler kesintisiz olarak endüstrileri desteklemeli, endüstriler de sürekli geri bildirimler ile bilim yuvalarına destek olmalılar.

Dolayısı ile hem üniversitelerin eğitimi hem de işgücü eğitimi birlikte, birbirini besleyecek şekilde de süreklilik arzetmelidir.

İşgücü verimliliğinin artırılmasında sertifikasyonun önemli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?

Kesinlikle "Evet". Her alanda olduğu gibi finans alanında da uzmanlıklar çok belirgin şekilde ayrılmış durumdadır. Sertifika, özellikle üniversite sonrasında kısa sürede (yaklaşık 6 ay ile 1 yıl) bir konu hakkında kapsamlı bir bakış

Çetin Altay
İFE İstanbul Finans Enstitüsü
Kurucu | Founder
Yönetim Kurulu Başkanı

açısı sunan programdır. Uzmanlık seviyesini belgelediği için iş gücü verimliliğine pozitif katkı sağlamaktadır.

Sertifikaların bir diğer önemli yönü de, ilgili uzmanlık alanında bilgilerin sürekli güncellenmesi, uzmanlık networkleri ile sürekli uluslararası etkileşim sağlamasıdır.

Sertifikaların belirli dönemlerde yenilenmesi için de çeşitli şekillerde bilgilerin güncellenmesi gerekliliği vardır. Bu da uzmanlık alanında aktivitelerin (eğitim, panel, konferans) devamlılığını sağlıyor.

Bir çoğu yüksek lisans seviyesinde olan sertifika programları, süre ve maliyet açısından daha avantajlı olmaları nedeniyle de tercih edilmektedir.

Uluslararası bir sertifika sahibi olmanın profesyonel ve kişisel bir diğer faydası da, uluslararası alanlarda ve yabancı sermayeli şirketlerde daha yüksek ücretlerle iş bulmalarını kolaylaştırmaktadır.

Ülkemizde uygulanmakta olan lisans sınavlarının yeterlilik ölçümlenmesinde mev-

cut kalitesini nasıl değerlendirirsiniz? Lisans sınavlarına hazırlık için yeterli ve uygun kaynak mevcut mudur?

Bu konuya biraz eleştirel yaklaşmak istiyorum. Orta öğretimde yeterli eğitim kalitesini oluşturamazsak, hem meslek seçimi hem de üniversite/bölüm tercihlerinde istediğimiz niteliği yakalama şansımız zorlaşmış olur.

Lisans sınavları ve hatta orta öğretimden başlayarak, öğretim modellerinin gelecek yıllarda çok fazla tartışılacağını zannediyorum. Özellikle Z kuşağı, artık gelecekte kendilerinin neye ihtiyaç duydukları beceri setlerinin neler olduğunun farkındalar. Eğitim modellerini yapanlar bu durumu anlamak ve onların yanında olmak zorundalar.

Merkezi bir yöntemle ve sadece puanlama ile üniversiteye yerleştirme modeli, son derece sıkıntılı ve işlevsiz hale gelmiştir. Amaç nitelikli iş gücü yetiştirmek ise mutlaka ihtiyaç ve yetenekler göz önünde bulundurulmalıdır. Yaklaşık 1.300.000 civarında üniversite mezunu işsiz var ve 2020 yılı itibarıyla da 4.500.000 lisans ve 3.000.000 ön lisans olmak üzere toplam 7.500.000 üniversite-lerde okuyan öğrencimiz mevcut. Mutlaka iyi bir planlama yapılması ve mümkün olduğunca iş gücüne katılmalarını sağlamak gerekir.

Finans sektörünün sizce özellikle hangi alanlarda eğitime ağırlık vermesi, niteliğini artırması gereklidir?

Yeterli ve nitelikli finans iş gücüne sahip değiliz. Üniversitelerin lisans seviyelerinin bu alanda derinleme-

sine bilgi ve beceri kazandırmaları sağlanmalıdır.

Finansal Teknolojiler başta olmak üzere, hem şirketlerin hem de toplumun finansal alanlardaki eğilimlerinin farklılaştığını görüyoruz. Blok zincir, kripto paralar, uluslararası yatırımlar, sermaye hareketleri, birleşme ve devralmalar ile birlikte finans da nitelik olarak farklı alanlarda derinlemesine bilgi sahibi olunmasını gerektiriyor.

Finansın ortak dilinin de İngilizce olması, mutlaka bu alanlarda uzmanlaşacak olanların dil öğrenmelerini gerektirmektedir.

FinTech, finansal piyasalar, finansal ürünler başta olmak üzere, risk yönetimi, yatırım yönetimi ve kişisel yatırım danışmanlığı konularında da eğitime ağırlık verilmelidir.

Genç profesyonellere tavsiyeniz ne olur?

Fırsatlarda da zorluklarda da dünya ile eşit koşullardayız. Yeni bir dijital dönüşüm ve değişim içerisindeyiz. Yapay zeka, robotik kodlama, online yaşam ile iş modellerinin yeniden şekillenmesi gibi bir çok alanda yenilikler yaşıyoruz.

Genç profesyoneller için öncelikli tavsiyem, fırsatları da görerek "Girişimci" olmalarıdır. Yetenek ve ilgi alanlarında fırsatları değerlendirmeleri, bunun için mutlak ve fazla zaman ayırarak kendilerini geliştirmeleridir.

Girişimcilikten kastım, sadece bir sermaye ve iş modeliyle kendi nam ve hesaplarına iş yapmaları değil. Profesyonel çalışma alanlarında da mutlaka yaratıcı, yenilikçi ve inovatif bir bakış açısıyla katkı sunmalı, iş ve mesleklerine yenilikler yapabilmeliler.

Yatırım Fonları ve Emeklilik Fonları 1. Çeyrek 2021 Analizi

- Yatırım, Serbest ve Gayrimenkul&Girişim Fonları, 2021 yılının ilk üç ayında da büyümeye devam etti ve 26 milyar TL büyüme ile 169,9 milyar TL'ye ulaştı.
- Yılbaşından bugüne fon sepeti fonları 2,6 milyar TL ile 11,6 milyar TL'ye ulaşarak en fazla büyüyen fon türü oldu.
- Hisse senedi fonları ilk üç ayda 1,3 milyar TL büyüdü ve toplam 11,4 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Bu fon türünün pazardaki ağırlığı 2019 yılı sonundan bugüne yüzde 4'ten yüzde 10'a yükseldi.

Küresel çapta 2020 yılının en önemli gündemi salgın oldu. 2021 yılının ilk çeyreğinde de yine küresel salgın ile ilgili gelişmeler yakından takip edilmeye devam etti. Hem önde gelen ekonomilerin hem de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın kararları önemli olmaya devam ederken, ekonomik canlanma ve merkez bankalarının aldığı aksiyonlar en kritik gündem maddeleri oldu.

2020 yılında yüzde 29 büyüyerek toplam 143,8 milyar TL büyüklüğe ulaşan Yatırım, Serbest ve Gayrimenkul&Girişim Fonları, 2021 yılının ilk üç ayında da büyümeye devam etti ve 26 milyar TL büyüme ile 169,9 milyar TL'ye ulaştı. Kısıtlı baktığımızda yatırım fonları toplam 17,1 milyar TL, serbest fonlar 6,9 milyar TL büyürken, girişim sermayesi fonları yeni kurulan fonlar ile yaklaşık iki milyar TL büyüdü. Yatırım fonları pazarını detaylı incele-

Ceren Angılı
Bölüm Müdürü, Pazarlama ve Stratejik
Planlama
Yapı Kredi Portföy Yönetimi A.Ş.

Belirli varlıkların 2021 ilk çeyrek itibariyle değişimleri;

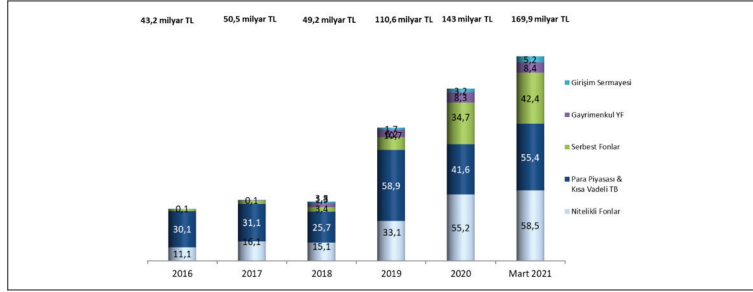
	31.12.2020	31.03.2021	Değişim
USD/TRY	7,4371	8,2439	10,8%
EUR/TRY	9,0833	9,6745	6,5%
TRY Sepet	8,2635	8,9592	8,4%
EUR/USD	1,2213	1,1728	-4,0%
BİST 100 Endeksi	1.477	1.392	-5,8%
TL 2 Yıllık Gösterge Tahvil*	14,96%	19,15%	419 baz puan
TL 10 Yıllık Gösterge Tahvil*	12,90%	18,86%	596 baz puan
10 Yıllık UST	0,9120%	1,7460%	-
S&P 500 Endeksi	3.756	3.973	5,8%
Nasdaq 100 Endeksi	12.695	13.091	3,1%
Altın (USD/Ons)	1.896	1.707	-10,0%

* Reuters Jenerik Endeksi verileridir.

diğimizde, 17 milyar TL'lik büyümenin 13,8 milyar TL'sinin para piyasası ve kısa vadeli tahvil&bono fonlarından, 3,3 milyar TL'sinin ise nitelikli fonlardan kaynaklandığı görülüyor. Yılbaşından bugüne fon sepeti fonları 2,6 milyar TL ile 11,6 milyar TL'ye ulaşarak en fazla büyüyen fon türü oldu. Bu fon türü içinde ise yurtiçi fon pazarındaki fonlara yatırım yapan fon sepetlerinin yaklaşık 2,2 milyar TL, küresel pazardaki farklı borsa yatırım fonlarına yatırım yapan fon sepetlerinin ise yak-

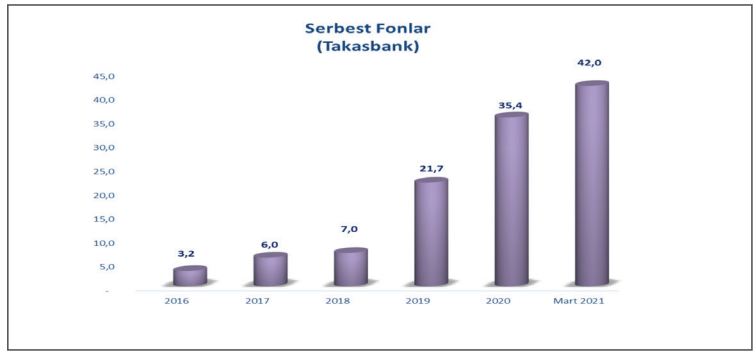
FON PAZARI GELİŞİMİ

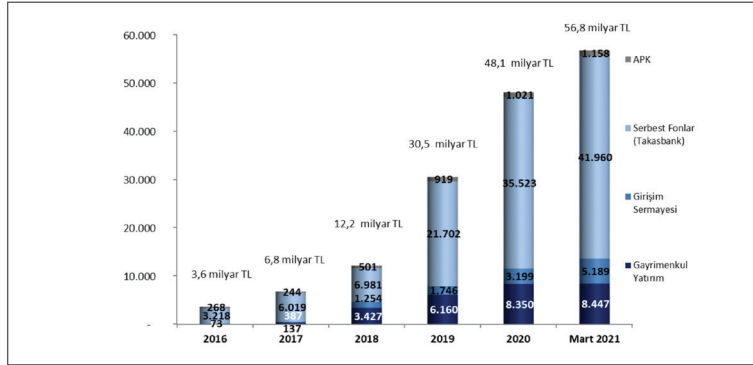
*Grafik Rasyonet verileri ile düzenlenmiştir.

laşık 400 milyon TL büyüdüğünü görüyoruz. Hisse senedi fonları ilk üç ayda 1,3 milyar TL büyüdü ve toplam 11,4 milyar TL büyüklüğe ulaştı. Bu fon türünün pazardaki ağırlığı 2019 yılı sonundan bugüne yüzde 4'ten yüzde 10'a yükseldi. 2021 yılında katılım fonları 550 milyon TL ile 3,8 milyar TL'ye ulaşırken, borsa yatırım fonları ile anapara korumalı fonlar sırasıyla 194 milyon TL ve 137 milyon TL büyüyerek 4,1 milyar TL ile 1,2 milyar TL'ye ulaştı. Borçlanma Araçları türünün alt kırılımı olan özel sektör borçlanma araçları fonlarında 2020 yılında çıkış görmemize rağmen, 2021 yılının ilk üç ayında yaklaşık 200 milyon TL giriş yaşandı ve toplam 2,2 milyar TL büyüklüğe ulaştı.

Altın beklentilerinin negatife dönmesiyle beraber 2020 yılı sonunda başlayan çıkışlar 2021 yılında da devam etti. Kıymetli madenler fonları değer kaybının da etkisiyle 700 milyon TL ile yılbaşından beri en fazla küçülen fon türü oldu ve 4,5 milyar TL büyüklüğe geriledi. En fazla küçülen ikinci fon türü ise Karma&Değişken fon türü oldu. Bu fon türü nette en fazla çıkış olan tür oldu. Karma&Değişken fonlardan yılbaşından beri nette 1,1 milyar TL çıkış gerçekleşmişken, büyüklüğü 685 milyon TL gerileyerek toplam 13,5 milyar TL oldu. Yılbaşından beri yüksek net çıkış gören bir diğer fon türü ise yaklaşık 760 milyon TL ile eurobond fonları oldu ve toplam büyüklükleri 5 milyar TL'ye geriledi.

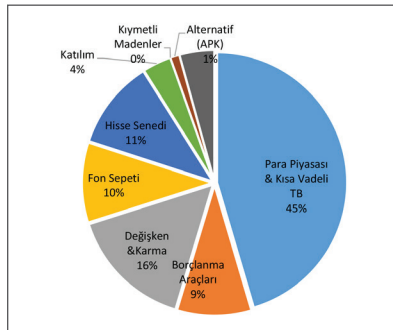

ALTERNATİF FONLAR DEĞİŞİMİ

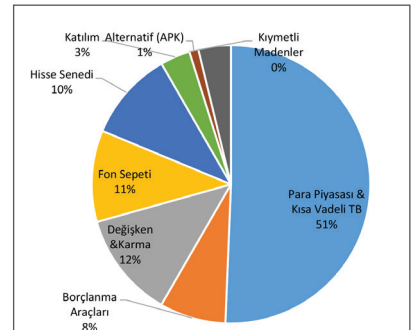

*Serbest Fon büyüklükleri Takasbank'dan alınmıştır.

2020 yılı Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

Mart 2021 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

*Tabloya Serbest, Gayrimenkul ve Girişim Sermayesi Fonları eklenmemiştir.

Bireysel Emeklilik Fonları Pazarı

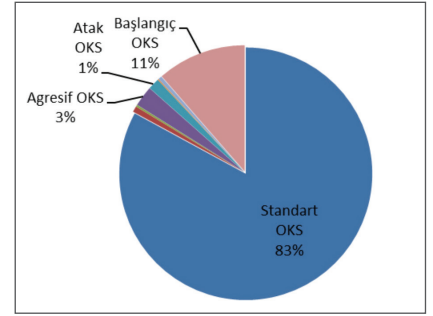
Otomatik katılım fonları yılbaşından beri yüzde 5 artış ile 11,9 milyar TL'ye ulaşırken, bireysel yatırımcıların emeklilik birikimlerinin değerlendirildiği emeklilik fonlarının büyüklüğü ise binde 5 azalarak 158,4 milyar TL'ye geriledi.

Emeklilik fon pazarı 2020 yılında yüzde 34 büyüyerek 170,5 milyar TL büyüklüğe ulaştı. 2021 yılında ise pazar, 1,3 milyar TL'lik net girişe rağmen toplam büyüklükte yaklaşık 200 milyon TL azaldı ve ilk çeyrek sonunda 170,3 milyar TL'ye geriledi. Otomatik katılım fonları yılbaşından beri yüzde 5 artış ile 11,9 milyar TL'ye ulaşırken, bireysel yatırımcıların emeklilik birikimlerinin değerlendirildiği emeklilik fonlarının büyüklüğü ise binde 5 azalarak 158,4 milyar TL'ye geriledi.

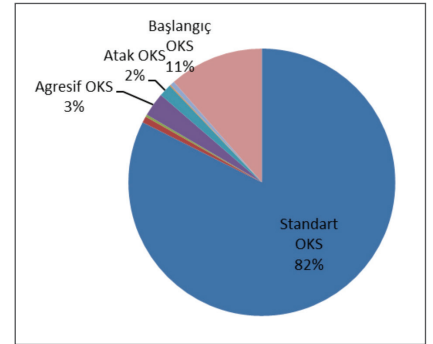
Fon türleri bazında en fazla net çıkış 1 milyar TL ile kamu dış borçlanma fonlarında oldu ve bu fon türü toplam 20,5 milyar TL'ye geriledi. Emeklilik fonlarında net çıkış görülen bir diğer kalem ise 300 milyon TL ile kamu iç borçlanma

fonları oldu ve toplam büyüklüğü 10,9 milyar TL'ye geriledi. 2020 yılında oldukça yüksek talep gören altın fonlarında ise 2021 yılında girişler durdu ve toplam büyüklükleri yıl sonundaki 36 milyar TL seviyesinde kaldı. En fazla fon büyüklüğüne sahip ikinci fon türü olan değişken fonlar ise büyümeye devam ederek 34,8 milyar TL'ye ulaştı. Daha muhafazakar yönetilen likit fonlar yılbaşından beri 1 milyar TL ile en fazla net giriş gören tür olurken, toplam büyüklüğü yüzde 13 artarak 1,4 milyar TL'ye ulaştı. Diğer yandan katkı fonları 520 milyon TL ile en fazla net giriş görülen fon türlerinden biri oldu ancak değer kaybı nedeniyle toplam büyüklüğü yaklaşık 2 milyar TL azaldı ve yüzde 9 geriledi.

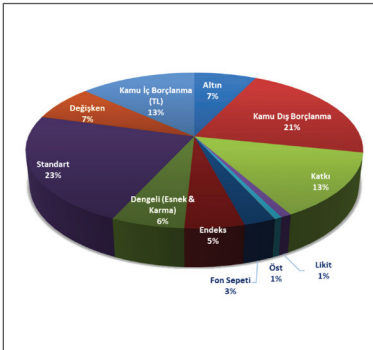
2020 Tür Bazında Otomatik Katılım Sistemi Fon Türü Dağılımı

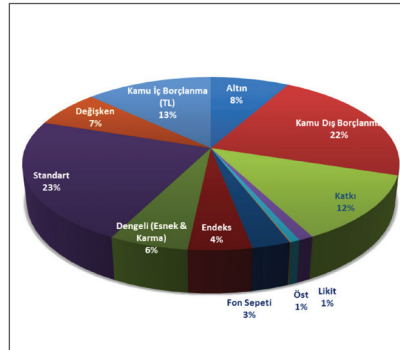
Mart 2021 Tür Bazında Otomatik Katılım Sistemi Fon Türü Dağılımı

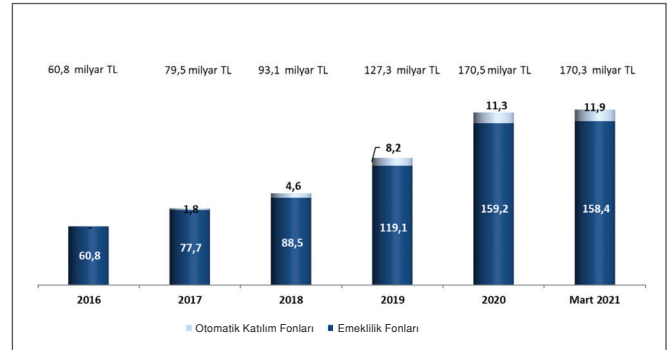
2020 Yılı İtibarıyla Tür Bazında Pazar Payı

Mart 2021 Tür Bazında Pazar Payı Dağılımı

Emeklilik Fonları Pazar Gelişimi (milyar TL)

SCALA YAYINCILIK'TAN YEPYENİ IRMAK NURAL

Düşen piyasalarda kazanmak mümkün...

TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLERLE
VADELİ PİYASALARIN KORUNMA
(HEDGE) AMAÇLI KULLANIMI

Elinizdeki kitap bu zamana dek anlatılmayı anlatmak, gösterilmeyeni göstermek ve hiç yapılmamış bir tartışmanın kapısını aralamak içindir. Gelin finansal terimlerin karmaşık teorik ifadelerini bir kenara bırakıp, Türev piyasaları bir 'gözlük', fiyat oluşumunu bir 'kalem', opsiyonları ise yabancı bir şehirde mülk edinecek bir kişi örneğinden yola çıkarak anlayalım. Kitap boyunca 'Fırsat Maliyeti' kavramından, 'Spekülasyon'a, 'Tezgaah üstünden' 'Organize' piyasalara uzanırken, arada 'Vix endeksi' ve 'Hedge Fonları' gibi bir çok konuya da göz atacağız. Kitabı okudukça hep birlikte anlayacağız ki, dünyada çok eskiden beri deneyimlenen 'Vadeli İşlem' yani bizce 'Gelecek' Piyasalar, kötü günler için korunaklı bir sığınak, fiyat risklerini en aza indirmek için kullanılan bir enstrümandır. Peki nasıl mı? Bu sorunun cevabını Türk piyasalarına uyguladığımız nesnel güncel ve bilimsel verileri kapsayan örnekler sayesinde, akıcı ve akılcı bir şekilde birlikte bulacağız. Bundan sonra VIOP kullanıp kullanmamak bilmekten ziyade bir tercih meselesi olacaktır.

ISBN

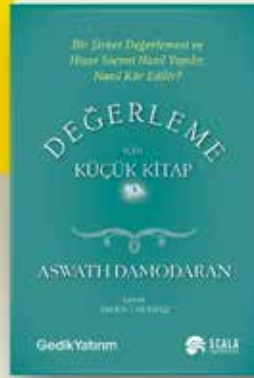
9786257191180

80 TL,
336 sayfa,
Türkçe

 SCALA
YAYINCILIK

İstiklal Cad. Han Geçidi Sk. Hazzo Pulo Pasajı
No: 116-38 Galatasaray Beyoğlu, 34430 - İstanbul
Tel: 0 212 251 51 26 Faks: 0 212 245 28 43
scala@scalakitapci.com.tr
www.scalakitapci.com

SCALA YAYINCILIK'TAN YEPYENİ ASWATH DAMODARAN

Bir şirket değerlemesi ve hisse seçimi nasıl yapılır, nasıl kâr edilir?

"Damodaran'ın Değerleme için Küçük Kitabı hakkında 'küçük' hiçbir şey yoktur. Tüm işletme değerlemelerinin dayanağını oluşturan ve kendisinin yüzlerce sayfalık klasiklerinde anlatılan çeşitli fikirler bütünü, aynı özen, açıklık, keskinlik ve akıl seviyesinde buradadır."

Anant K. Sundaram,
Profesör, Tuck İşletme Fakültesi, Dartmouth Koleji

"Değerleme için Küçük Kitap öğrencilerime ve arkadaşlarıma tavsiye edeceğim harika bir kitaptır. Bu kitap, güçlü bir teori ve iyi uygulamaların etkileyici bir sentezidir. Yeni başlayanlar için tamamiyle uygundur. Aynı zamanda finans uzmanlarının profesyonel kütüphanesine yapılan önemli bir katkıdır. Tereddütsüz sahip olun."

Pablo Fernandez,
Finans Profesörü, IESE İşletme Fakültesi, İspanya

"Damodaran'ın hızlı okunan kitabı, gerek kurumsal gereke de çok yönlü bireysel yatırımcılar için değerli açıklamalar sunmaktadır. Damodaran, 'değer yaratan etkenleri'; 'işsel' (gelir yaklaşımı) ve 'göreceli' (piyasa yaklaşımı) analiz sınırlarında, farklı hisse senetleri için geniş bir kategoride tanımlamaktadır. Damodaran ayrıca bakılacak en önemli faktörleri ve her bir kategori için bunların değerlendirilme nasıl ele alınacağını da göstermektedir."

Shannon Pratt,
Başkan ve İcra Kurulu Başkanı, Shannon Pratt Valuations

ISBN

9786257191203

74 TL,
264 sayfa,
Türkçe

 SCALA
YAYINCILIK

İstiklal Cad. Han Geçidi Sk. Hazzo Pulo Pasajı
No: 116-38 Galatasaray Beyoğlu, 34430 - İstanbul
Tel: 0 212 251 51 26 Faks: 0 212 245 28 43
scala@scalakitapci.com.tr
www.scalakitapci.com

 SCALA Kitapçı
Şşşt... Okuyorum!

her kitap
başka bir
yolculuk...

www.
scalakitapci.
com

Sorularımızı cevaplayın, kitap kazanın!

Kurumsal Yatırımcı'nın 52. sayısında (Ocak-Mart 2021) Fon Dünyası sayfalarında yayınlanmış bilgilerden oluşan soruların doğru cevaplarını **12 Temmuz 2021** tarihine kadar **info@kyd.com.tr** adresine gönderen 10 okuyucumuza Scala Yayıncılık'tan kitap hediye ediyoruz.

1- Büyüklüğü ilk kez 1 trilyon doları aşarak tarihe geçen Vanguard hisse fonunun kuruluşundan bu yana kümülatif getirisi ne olmuştur?

2- ABD'de ICI'nin her yıl düzenlediği Yatırım Fonu anketinde 2020 katılımcılarının ne kadarı yatırım fonu sahibiydi?

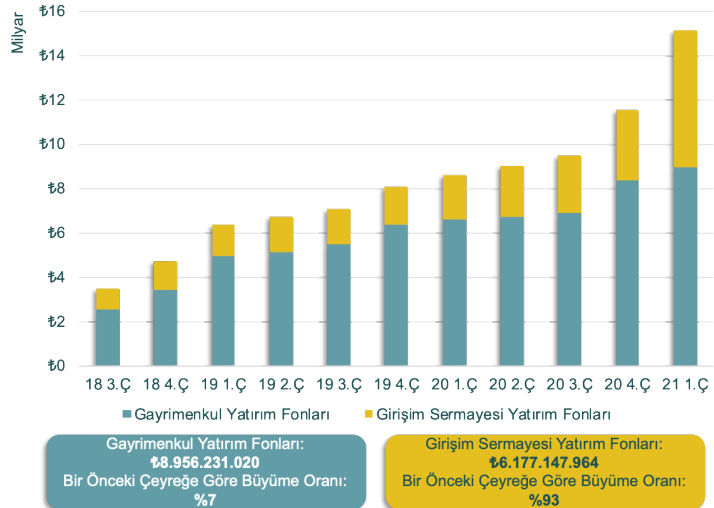
ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜLTENİ - Mart 2021

RE-PIE Portföy Yönetimi A.Ş.

Türkiye'de alternatif yatırım fonu pazar büyüklüğü 31 Mart 2021 sonu itibari ile 15,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır.

ALTERNATİF YATIRIM FON PAZAR BÜYÜKLÜKLERİ

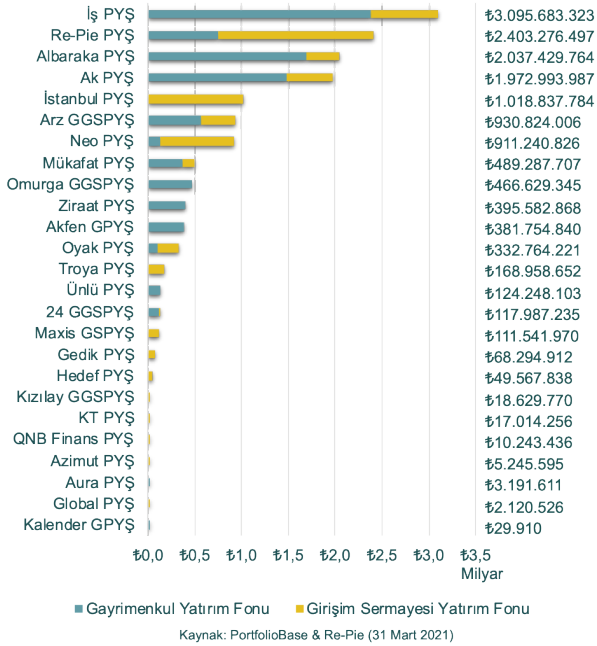

Kaynak: PortfolioBase & Re-Pie (31 Mart 2021)

Alternatif Yatırım Fonları:

31 Mart 2021 sonu itibarı ile sadece alternatif yatırım fonları olan Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kurmak üzere SPK tarafından yetkilendirilmiş 25 portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerden altı tanesi sadece Gayrimenkul Yatırım Fonu kurmak üzere, 10 tanesi sadece Girişim Sermayesi Yatırım Fonu kurmak üzere ve dokuz tanesi her iki türde alternatif yatırım fonu kurmak üzere yetkilendirilmiş portföy yönetim şirketleridir.

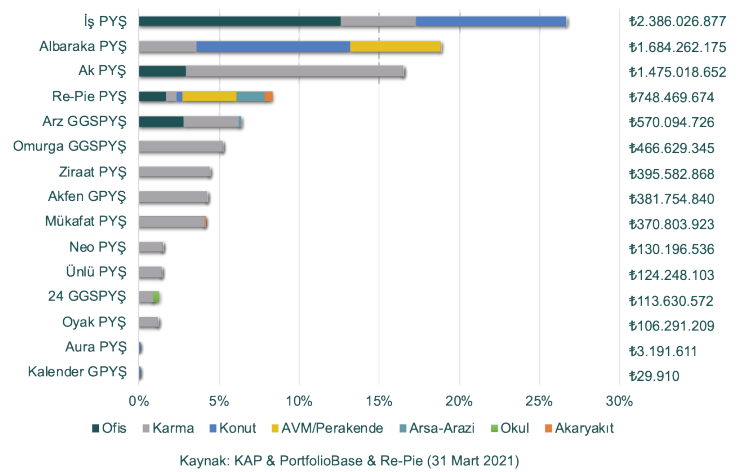
PORTFÖY YÖNETİMİ ŞİRKETLERİNİN YÖNETTİĞİ ALTERNATİF YATIRIM FONLARI BÜYÜKLÜĞÜ

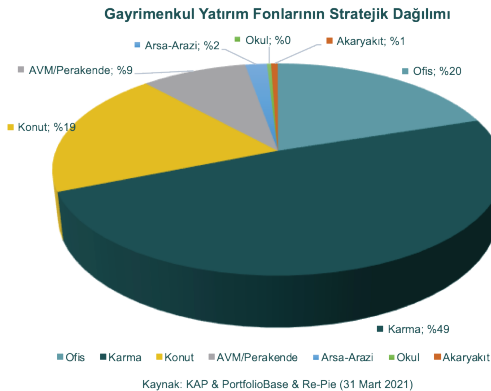
Gayrimenkul Yatırım Fonları:

İhraç dönemi devam eden ve ilk defa yatırım almış olan fonlar dahil olmak üzere toplam 49 gayrimenkul fonu yatırım almıştır. Gayrimenkul Yatırım Fon büyüklüğü bir önceki çeyrek döneme göre %7 artış göstererek, 8,9 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Eylül 2020 ile Aralık 2020 arasında SPK tarafından 17 yeni gayrimenkul yatırım fonuna kuruluş izni, 17 gayrimenkul yatırım fonuna ihraç belgesi onayı verilmiştir. Fon büyüklüğü 10 milyon TL seviyesinin üzerinde olan fon sayısı 40'a ulaşmıştır. 2016 yılında ihraç edilen iki fon, 2017 yılında ihraç edilen yedi fon, 2018 yılında ihraç edilen 16 fon, 2019 yılı içerisinde ihraç edilen dokuz fon ve 2020 yılından sonra ihraç edilen altı fon 10 milyon TL fon büyüklüğünü geçmiştir.

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN YÖNETTİĞİ GAYRİMENKUL YATIRIM FONLARI DAĞILIMLARI

Aşağıdaki tabloda stratejilerine göre gayrimenkul yatırım fonlarının dağılımları yer almaktadır:

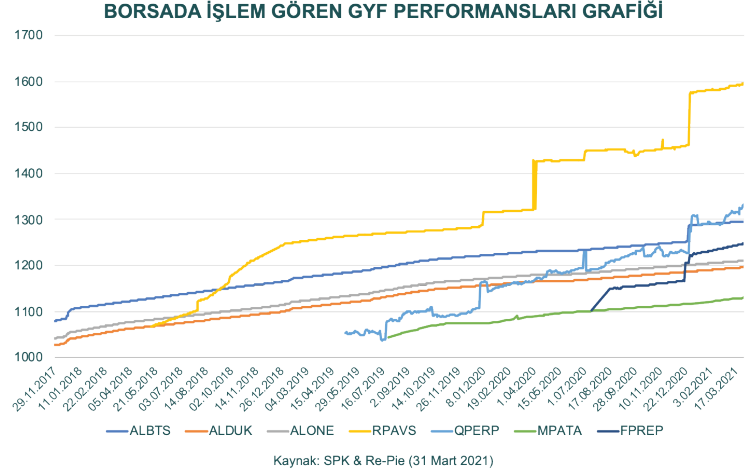
GAYRİMENKUL YATIRIM FONLARI

Fon Kurucusu	GYF'ler
Re-Pie PYŞ	14 Anadolu, Avrasya, Avrupa, Asya, Maslak 1453, Milenyum, Novada Urfa, Neva,Atar,Yıldız,Trakya,Levent,Fırat,Dicle A1, Altın Başak, Al-Zamil, İkinci Al-Zamil, Portakal Çiçeği, Primo, Plan B
24 GGSPYŞ	7 Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Tekstil Sanayi,
Neo PYŞ	6 Batışehir, Dükkan, One Tower, Flora, Eksim, Form,
Albaraka PYŞ	5 Birinci, İkinci, Üçüncü, Dördüncü, Beşinci
Arz GGSPYŞ	5 Birinci, İkinci, Quasar İstanbul Konut, Quasar İstanbul Konut Katılım, Quasar İstanbul Ticari
İş PYŞ	4 Birinci, İkinci, Dördüncü, Sampaş Holding Özel
AK PYŞ	3 Ataşehir Metropol, Birinci Akaryakıt Sektörü, Birinci
Mükafat PYŞ	2 Birinci, İkinci
Ünlü PYŞ	2 Birinci, İkinci
Omurga GGSPYŞ	2 Ufuk Karma, İkinci, Üçüncü
Qinvest PYŞ	2 Re-Pie, Birinci
Atlas PYŞ	2 Esta, A&AK
Kalender GPYŞ	2 Konutfon, Trakya
Akfen GPYŞ	1 Birinci
Aura PYŞ	1 Konut Alfa Katılım
Fiba PYŞ	1 Re-Pie
Oyak PYŞ	1 Birinci
Ziraat PYŞ	1 Üsküdar
Toplam	64

Kaynak: SPK & Re-Pie (31 Mart 2021)

ALTERNATİF FONLAR

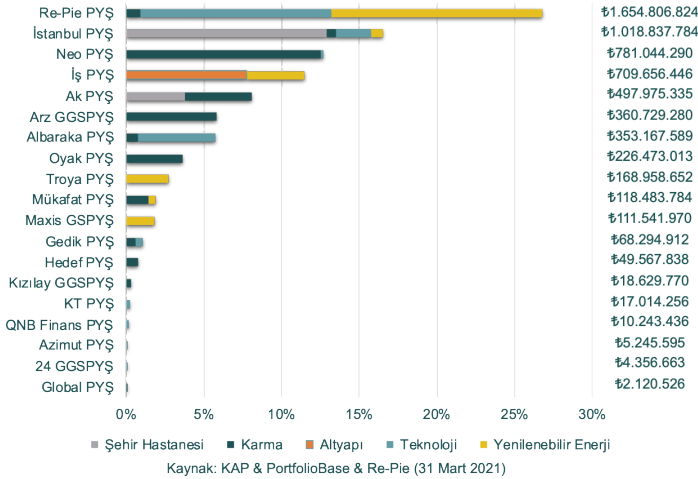
Borsa İstanbul Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı'nda yedi adet gayrimenkul yatırım fonu işlem görmektedir. NYİP'te işlem gören gayrimenkul yatırım fonları, Qinvest Portföy Yönetimi Re-Pie GYF (QPERP), Re-Pie Portföy Yönetimi Avrasya Stratejik GYF (RPAVS), Fiba Portföy Yönetimi A.Ş. Re-Pie GYF (FPREP), Albaraka Portföy Yönetimi Batışehir GYF (ALBTS), Albaraka Portföy Yönetimi Dükkan GYF (ALDUK), Albaraka Portföy Yönetimi One Tower GYF (ALONE), Mükafat Portföy Yönetimi Ataşehir Metropol GYF (MPATA)'dır. Fonların borsa fiyatlarının değişimleri yanda gösterilmiştir:

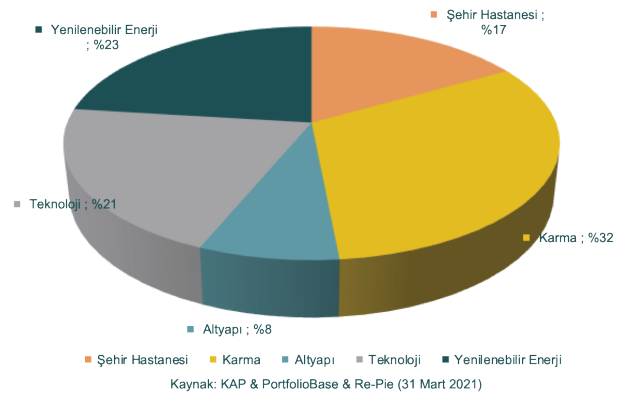
Girişim Sermayesi Yatırım Fonları:

31 Mart 2021 sonu itibarı ile yatırım almış 54 girişim sermayesi yatırım fonu bulunmakta olup toplam GSYF fon büyüklüğü %93 artış göstererek 6,2 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde ihraca başlayan fon stratejileri arasında karma strateji, yenilenebilir enerji ve teknoloji sektörleri yer almaktadır.

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİNİN YÖNETTİĞİ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONLARI DAĞILIMLARI

GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONLARI STRATEJİK DAĞILIMI

Ekim 2020 ile Aralık 2020 sonu arasında SPK tarafından 27 yeni girişim sermayesi yatırım fonuna kuruluş izni, 25 girişim sermayesi yatırım fonuna ihrac belgesi onayı verilmiştir, bu dönemde tasfiye edilen girişim sermayesi yatırım fonu olmamıştır.

KURUMSAL ^{12.yılı}
yatırımcı www.tkyd.org.tr
TÜRKİYE KURUMSAL YATIRIMCI YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

TURKCELL DERGİLİK
UYGULAMASINDA!

Halim Çun
Genel Müdür,
Gedik Portföy Yönetimi A.Ş.

YASINDAN FON HABERLER

FON DÜNYASINDAN HABERLER

Salgın sonrası dünyada uluslararası fon merkezlerinin geleceği

IFI Global tarafından bu ay yayınlanan ve Jersey Finance tarafından desteklenen yeni araştırmaya göre, sürdürülebilir finansın yükselişi, Brexit'in etkisi, AB düzenlemesi ve salgının etkisi alternatif fon merkezi seçimine yönelik değerlendirmeleri şekillendirme potansiyeline sahip. Dünyanın en büyük alternatif yatırımcılarından bazıları da dahil olmak üzere Kuzey Amerika, Avrupa ve Avustralasya'daki alternatif yöneticilerin, hukuk firmalarının ve danışmanların görüşlerine dayanan, 'Uluslararası Fon Merkezlerinin Geleceği 2021' başlıklı bu yeni raporun araştırması Ekim 2020 ile Şubat 2021 arasında gerçekleştirildi. Nisan 2020'de yayınlanan ve yatırımcıların ve yöneticilerin fon merkezleri söz konusu olduğunda istikrar istediğini ortaya koyan bu serideki ilk IFI Global raporuna dayanarak bu yeni rapor, ESG hızlandırma, Brexit ve düzenleme de dahil olmak üzere son 12 ay içinde yatırım alanı ortamındaki bazı önemli gelişmeler ışığında yatırımcı ve yönetici tutumlarının nasıl değiştiğini gösterdi. Genel olarak anket, yatırımcıların fon merkezi kararlarının arkasındaki kilit itici güç olmaya devam ettiklerini ve iyi bir itibara sahip, tanınmış yargı bölgelerinde bulunan fonlara tahsis yapmak istediklerini ortaya koydu. Buna ek olarak anket, İngiltere ve ABD'li yöneticilerin merkez seçimindeki

önceliklerinde farklılıklar olduğunu gösterdi. Birleşik Krallık yöneticilerinin çoğunluğu AB yatırımcı beklentilerini karşılamak için belirli bir düzenleyici eşliği karşılayan yargı bölgelerinde yerleşik fonlara ihtiyaç duyarken, ABD'li yöneticiler aşinalık dışında, maliyet hususları ve yerel düzenleyici şartlarının kendileri için en önemli olduğunu söyledi. Raporun diğer ana bulguları şöyle sıralandı:

- Katılımcıların %69'u karar alırken ESG konularının, fon yerleşim merkezi de dahil olmak üzere artan bir rol oynayacağına inanıyor
- Yatırımcılar genellikle ESG ile yöneticilerden daha fazla ilgileniyorlar – yatırımcıların % 100'ü, fon yetki alanlarının ve hizmet sağlayıcıların seçiminde ESG kriterlerini dahil etmenin, daha önemli hale geleceğini düşünüyor. Yöneticilerin ise %74'ü bu düşünceye sahip.
- Görüşülenlerin sadece %12'si ESG için üzerinde anlaşmaya varılan uluslararası bir düzenleme standardı olmasının yararlı olacağına inanırken, çoğu yargı bölgelerinin kendi ESG düzenleyici standartlarını geliştirme gerektiğini öne sürüyor.
- Yöneticilerin %37'si AB pazarlarında büyüme için gerçek bir fırsat görmediğini belirtti. ABD ve Asya-Pasifik bölgesine çok daha fazla ilgi var.
- Covid-19 fon yerleşim merkezi kalıplarını

etkilemedi, ancak seyahat kısıtlamaları bu yılın ötesinde devam ederse, yerleşim merkezini oldukça etkilemeye başlayabilir. Jersey Finance fon başkanı Elliot Refson şunları söyledi: "On iki aydan biraz fazla bir süre önce desteklediğimiz bir önceki çalışmanın sonuçları açıklı – yatırımcılar fon yerleşim merkezi kararlarında önemli etkileyicilerdir ve istikrar ve yargısal itibarı ödüllendirirler. Bu mesaj bugün yerleşim yeri için temel olmaya devam etse de, bu araştırmanın derlenmesinden bu yana ne kadar çok şey olduğu göz ardı edilemez." IFI Global CEO'su ve raporun yazarı Simon Osborn ise şunları belirtti: "2020 kesinlikle uluslararası portföy yönetimi endüstrisi için olaylı bir yıldır ve küresel salgın bunun birkaç nedeninden sadece biriydi. ESG, Brexit, AB kara listeleri ve BEPS ve tüm fon yetki alanlarında daha fazla madde talepleri gibi ilgili konular da gelecekteki fon yerleşim merkezi kararları üzerinde bir etkiye sahip -veya etki olma yolunda tehdit ediyor. Merkezler küresel olarak yatırımcıların ihtiyaçlarına hizmet etmeye devam edecekse, bu eğilimlere karşı duyarlı olmaları gerekiyor."

Raporun tamamı için <https://www.jerseyfinance.je/our-work/the-future-of-international-fund-domiciliation-2021/>

Avrupa'da finansal danışmanlık için talep artıyor

DeVere Group'un Avrupa başkanına göre, küresel salgının getirdiği değişen tutumların önemli bir itici güç olmasıyla, Avrupa'da finansal danışmanlık talebi "bu yıl %20'den fazla" artacak.

Dünyanın en büyük bağımsız finansal danışmanlık ve fintek gruplarından biri olan deVere Group, küresel çapta yönetimi altında \$12 milyar düzeyinde bir portföy büyüklüğü bulunduruyor ve bunun bir milyar'ı Avrupa'da yer alıyor.

Portföy yönetimi, sigorta ve yatırım dahil olmak üzere 11 farklı düzenleyici lisansa sahip olan deVere Europe'un cesur 2021 tahmini, geçen yıl başlayan ve önümüzdeki 12 ay boyunca hızlanacak üç temel ayağa dayanıyor.

deVere Europe Bölüm Müdürü James Green, bunların ilkinin salgının dünyadaki bireyler, haneler ve işletmeler üzerindeki finansal etkisi olduğunu belirterek şöyle açıkladı: "Aniden, beklenmedik bir şekilde, birçok kişi arkalarında yeterli para olmadığını, acil durum planları olmadığını fark

etti. Siz ve sevdiğiniz için yaşam fırsatları söz konusu olduğunda profesyonel finansal tavsiyelerin değeri ortaya çıkar."

Avrupa'daki gelişmiş ekonomilerdeki birçok hanehalkının, gelirlerini harcayacakları hizmet, seyahat ve boş zaman aktiviteleri eksikliği nedeniyle normalden daha fazla tasarruf biriktirdiğine dikkat çeken Green, ekledi: "Bu insanlar, özellikle günümüzün neredeyse sıfır faizli ortamında fazla birikimlerini kendileri için nasıl çalıştıracakları konusunda tavsiyeye ihtiyaç duyacaklar ve yatırım portföylerini zirveye çıkarmak için arayış içinde olacak."

Green, ikinci ana ayağın sektörün daha erişilebilir hale gelmesi yönündeki ihtiyaç olduğunu kaydetti. Son bir yıl içinde, pazara daha düşük maliyetli çözümler getirmeye ve böylece finansal tavsiyelerin faydalarını daha da fazla kişiye açmaya yöneldiklerini belirtti.

Green, sektörün konsolidasyonunun da artan faaliyete yol açtığını, birçok Avrupalı IFA firmasının "değişen düzenleyici gereksinimler ve değişen

eğilimler ve müşteri beklentileri" nedeniyle bu yıl pazardaki konumlarını sağlamlaştırılmalarının beklendiğini de sözlerine ekledi.

Bazı firmaların sektörden çıktığı veya küçüldüklerinin görüleceğini ve "bir satın alma telaşı" olabileceğini belirten Green, "Sadece Avrupa'da ilk çeyrekte 1 milyar portföy büyüklüğünü aşmamız, dünya salgın sonrası geleceğe bakarken 2021'in deVere Avrupa ve daha geniş sektör için önemli bir büyüme ve gelişme yılı olacağını gösteriyor," diye konuştu. (www.devere-group.com)

ESG, 2019'dan bu yana tüm hisse yatırımlarının %84'ünü oluşturuyor: araştırma

Calastone'un son rakamlarına göre, ESG fonları son iki yılda hisse yatırımlarının %84'ünü oluştururken, net girişler 2019'dan bu yana 18,1 milyar dolarlık hisse fonların toplam 15,1 milyar dolarına ulaştı.

Calastone'un küresel yatırımcı raporuna göre, aktif fonlardan pasif fonlara yatırımda artan bir küresel değişimle aktif fonlardan son iki yılda 5,4 milyar

dolar çıkış görülürken, pasif/endeks fonlarına net girişler 23,5 milyar dolara ulaştı. Raporda, pasife geçişin tüm küresel pazarlarda yaşandığı da belirtildi.

ESG fonlarındaki genel ciro sadece iki katına çıkmasına rağmen, net girişler 2019 ve 2020 yılları arasında yedi kat arttı ve 2020'nin son dört ayında, 2020'nin geri kalanından ve 2019'un tamamından daha fazla giriş gerçekleşti.

Son iki yılda Avrupalı yatırımcılar 7,5 milyar dolar satışla ESG dışı fonlardan ESG fonlarına geçtiler ve 4,3 milyar dolarlık alım yaptılar. (www.calastone.com)

Dünyada ilk DeFi fonu ABD'de kuruldu

Kripto varlıklar konusunda uzmanlaşmış bir ABD fon yöneticisi, merkezi olmayan finansa (DeFi) odaklanan dünyanın ilk fonu olduğunu iddia ettiği fonu kurduğunu açıkladı.

Bitwise Asset Management halihazırda 800 milyon dolarlık BitWise 10 Crypto Index Fund'ı işletiyor ve şimdi de DeFi

olarak bilinen eşdeğerler arası dijital kredi dünyasını hedefliyor.

Özel yerleştirme yoluyla akredite yatırımcıların kullanımına sunulan BitWise DeFi Kripto Endeksi fonu, DeFi tekliflerinde kullanılan kripto-varlıklardan oluşan bir portföye sahip ve BitWise tarafından geliştirilen bir endeksi takip edecek.

Fonun saklamasını yapan Anchorage Digital Bank, Ocak ayında ABD'deki ilk dijital federe banka oldu.

Firmanın CIO'su Matt Hougan'a göre, DeFi pazarının hızlı büyümesi fonun piyasaya sürülmesinin ana nedeni. Şu anda 30 milyar doların üzerinde borç verme hacmini idare eden merkezi olmayan işlem yerleri varken, DeFi

ile ilgili kontratlarına ait fonların toplam tahmini değeri son dönemde 40 milyar doları aştı.

ABD'de geride kalmasına rağmen, Avrupa DeFi pazarı büyüyor, en azından DeFi start-upları için toplam pazarın %12'sini oluşturan İngiltere'de. Bununla birlikte, piyasa büyümesinin mevcut durumda erişilebilirlik sorunları ve kullanıcıların genellikle hizmetleri yalnızca kripto para birimleri aracılığıyla kullanabilmesi nedeniyle geride kalabileceği düşünülüyor. Geriye, AB düzenleyicilerinin Eylül ayında önerilen Kripto Varlık Piyasaları düzenlemelerini yayınlamasından bu yana piyasayı nasıl denetlemeye çalışacaklarının görülmesi kalıyor. (www.bitwiseinvestments.com)

Küresel yatırımcılar kripto ETF'leri izliyor-anket

Brown Brothers Harriman tarafından gerçekleştirilen sekizinci yıllık duyarlılık testi-ne göre, kripto para borsasında işlem gören fonlar (ETF'ler) ABD, Avrupa ve Büyük Çin'deki yatırımcılar için izleme listelerinin en tepesinde yer alıyor.

Finansal danışmanlar, kurumsal yatırımcılar ve fon yöneticilerini kapsayan 382 yatırımcıyı inceleyen 2021 Küresel ETF Anketi, özellikle ETF evreninde 'yenilikçi' olarak kabul edilenleri ele aldı. Bulguların ön saflarında, ABD, Avrupa ve Büyük Çin yatırımcıları için ilk üç sıradaki tek strateji türü olduğu için kripto para ETF'lerine yönelik artan bir iştah olduğu yer aldı.

ABD'de kripto paraların yanı sıra, piyasa değeri endeksleri ve tematikler öne çıkarken, aktif ve ESG ise Avrupa'daki diğer iki noktayı işgal etti. ESG ve tematikler Büyük Çin'de favoriler oldu. Bu, genel olarak ETF'lere olan ilginin giderek arttığı bir ortama karşılık ortaya çıkıyor. Her üç ana pazar

da önümüzdeki 12 ay içinde ETF'lerin planlı bir şekilde benimsenmesinde belirgin bir artış gösterirken, Avrupalı yatırımcıların %62'si hem ABD'de hem de Büyük Çin'de %76 ile karşılaştırıldığında daha fazlasını da eklemek istiyor. ETF seçimi, pazara bağlı olarak çeşitli faktörlerle belirlenecek. ABD'li yatırımcılar gider oranına, geçmiş performans ve ihracçıya öncelik verirken, Avrupa ihracçı ve gider oranına göre tarihsel performans arayacak. Büyük Çin'in en büyük üç önceliğinde de anahtar endişe kaynağı olarak tarihsel performans yer aldı, ancak aynı zamanda ana hususlar olarak işlem hacmi ve işlem fiyatı aralıkları da sıralandı.

Tüm pazarlarda ortak olan şey, bir ETF stratejisine yatırım için düşünülen asgari büyüklüğün 100 milyon dolar olmasıydı. Grup olarak, beşte ikiden fazlası bu miktarı seçerken, Büyük Çin'deki katılımcıların yaklaşık %60'ı bunu tercih ettikleri temel kural olarak belirtti. 2020 raporunda, sadece üçte biri 100 milyon dolar veya daha yük-

sek bir bütçe seçmişti.

ESG sektör genelinde artan bir endişe iken, Brown Brothers Harriman raporu, katılımcıların üçte birinin bir ürünün güvenilir olup olmadığını değerlendirmek için firmalarının dahili bilgisine güveneceğini ortaya koydu.

Bu, ihracçının marka bilinirliğinin, üçüncü taraf derecelendirmelerinin ve söz konusu şirketin değerlendirilme/incelemlerinin çok üzerinde bir oranla yer aldı.

ABD piyasaları önümüzdeki beş yıl içinde ETF'lerinin %11-20'sinin ESG uyumluluğunu karşılamasını beklerken, Büyük Çin de burada benzer güçlü bir trend bekliyor. Avrupa'nın tahminleri, önümüzdeki beş yıl içinde %6-10 arası bir düzeye ulaşılacağı yönündeydi.

Raporun tamamı için: <https://www.bbh.com/content/dam/bbh/external/www/investor-services/insights/2021-global-etf-survey/2021-Global-ETF-Survey-Results.pdf>

İngiltere ikinci kamu sukuk ihracı ile İslami finans konumunu güçlendirdi

İngiltere hükümeti, batı dünyasında kamu İslami tahvili ihrac eden ilk ülke olduktan yedi yıl sonra 500 milyon sterlinlik sukuk ihrac etti. Hazine'den yapılan açıklamada, sukuk'un İngiltere'de ve Orta Doğu ve Asya'daki İslami finansın önemli merkezlerinde bulunan yatırımcılara satıldığı belirtildi. Maliye Bakanı Rishi Sunak, "İngiltere'yi dünyanın en açık ve

dinamik finans merkezi haline getirmek için iddialı planlar hazırladık," dedi ve ekledi: "İkinci Sukuk'umuzu ihrac ederek, İngiltere'nin İslam dünyası dışında İslami finans için önde gelen küresel merkez konumunu pekiştiriyoruz." Sunak, bu Sukuk için gelen güçlü yatırımcı talebinin, vergi mükellefi için iyi bir fiyat elde edildiği ve dün-

yadaki İslami ekonomilerle ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olacağı anlamına geldiğini kaydetti. İngiltere'nin 2014 yılında bu alana ilk girişimini takip eden 22 Temmuz 2026 vadeli bu ikinci ihrac, toplam 625 milyon sterlini aşan talep çekti. Sukuk, bir dizi merkezi devlet dairesi mülkünden elde edilen kira gelirine dayanıyor.

Küresel tarım sektöründeki inovasyonda kurumsal yatırımcılar rol oynuyor

Dünyanın artan nüfusu için daha fazla gıda üretme baskısı karbon emisyonlarını, ormansızlaşmayı, tatlı su kaynağının tükenmesini ve toprak bozulmasını yoğunlaştırdıkça, tarım endüstrisi karbon ayak izini azaltmak için yenilikçi yollar arıyor.

S&P Global Trucost tarafından yapılan analiz, küresel sanayileşmiş tarım uygulamalarının çevreye yılda yaklaşık 3 trilyon ABD Dolarına mal olduğunu gösterdi. Mahsul üretiminin yılda 1,15 trilyon ABD doları olan maliyeti de üretim değerinin %170'inden fazlasına eşdeğer.

Trucost'un küresel araştırma ve inovasyon başkanı Steven Bullock'un da belirttiği gibi, tarım küresel nüfusun yaklaşık %30'u için bir geçim kaynağı sağlıyor - "ve her birimizi de besliyor". Bullock, "Küresel gıda üretimi, artan girdi maliyetleri, iklim değişikliği, sağlık endişeleri, sosyal eşitsizlik, kaynak rekabeti ve ekosistemin bozulması gibi zorlu bir manzarayla karşı karşıya. Bunlar, sektördeki pek çok kesimin başa çıkmaya çalıştığı zorluklardan bazıları," dedi.

Bullock, üreticiler, yatırımcılar ve

hükümetlerin biyoçeşitlilik kaybına, su kıtlığına ve iklim değişikliğine yol açan ormansızlaşmaya odaklandığını ve bunların önümüzdeki yıllarda gündemi belirleyeceğini söylüyor.

Merkezi Hollanda'da bulunan TerraProtein Equity Partners'in ortağı ve CEO'su Bor Boer ise, "Geleneksel tarım, hayvansal proteinler ve bunun gibi şeyler karbon ayak izi bırakıyor. Üreticiler, genetikten üretim zincirine kadar uzanan çözümler arıyor. Burada itici güç, sürdürülebilirlik hakkında bir düşünce değişikliği yapmaktır," dedi. Boer, "Yatırımcıların ve tarım şirketlerinin karbon tecridini düşündüklerini görüyoruz ve müşterilerimizden biri Namibya açıklarında 800 hektarlık bir alanda yosun yetiştirdiğimiz bir pilot proje başlattı," dedi. Namibya çiftliğinin kurulması 65 milyon ABD dolarına mal olmasına karşın, Boer bunun CO2 azaltımı üzerinde "büyük bir olumlu" etkisi olduğunu belirtti. Projeyi, aralarında İklim Fonu Yöneticilerinin de yer aldığı bir grup emeklilik fonu ve kurumsal yatırımcı finanse etti.

Başka bir endişe alanı olarak Su'ya işaret eden Bullock, "2030 ve sonrasında doğru ilerlerken, tatlı su arzı

ve talebi arasında %40'lık bir açık olacağı tahmin edilmektedir. Şu anda tarım, küresel olarak tüm tatlı su çekilmelerinin %70'ini oluşturmaktadır," dedi.

Bullock ufukta, çevre maliyetleri ve çiftçilik uygulamalarıyla ilgili başka, belki de daha büyük sorunlar görüyor. Bullock, "En önemli şeylerden biri, çevresel maliyetlerin şu anda gıda fiyatlarına yansıtılmış olmasındır," dedi ve ekledi: "Bu, iklim değişikliği etkisi kötüleştikçe tedarik zinciri kesintisine ve fiyat şoklarına karşı oldukça savunmasız bırakıldığımız anlamına geliyor." (IPE Magazine, Jan-Feb 2021)

Blockchain kullanımında 'dramatik' artışı şeffaflık talepleri belirleyecek

Araştırmalara göre portföy yöneticileri, fonlarına daha fazla güvenlik ve şeffaflık sağlamak için blockchain teknolojisini kullanmaları yönünde yatırımcıların artan baskısı altında kalacak. Borsada işlem gören bir fon tarafından gerçekleştirilen kurumsal yatırımcılar ve servet yöneticileri anketi, katılımcıların %90'ının blockchain'in önümüzdeki beş yıl içinde daha belirgin bir şekilde öne çıkmasını beklediğini ve yarısı tarafından da önümüzdeki üç yıl içinde 'dramatik' bir artış beklendiğini ortaya koydu. Katılımcıların sırasıyla %51'i ve %35'i tarafından belirtildiğine göre, öne çıkma yatırımlar hakkında daha fazla şeffaflık ve bilgi sağlama eğiliminden

kaynaklanacak. Daha küçük bir sayıda (%12) katılımcı ise artan kullanımın düzenlemelerle yönlendirileceğini söyledi. Araştırma, blockchain'i geleneksel takas kayıt tutmanın yanı sıra ek bir fon bilgi kaynağı olarak kullanan, İngiltere ve Almanya'da borsada işlem gören bir emtia fonu olan Global Palladium Fund (GPF) tarafından gerçekleştirildi. GPF Genel Müdürü Alexander Stoyanov'a göre, teknolojinin bir fonun portföyünün değişmez bir kaydını oluşturmak için kullanılması, "değerli maden yatırımcılarına daha fazla şeffaflık getirmek için blockchain kullanımının ilk adımı". Ocak 2021'de gerçekleştirilen ankete İngiltere ve Almanya genelinde 100 kurumsal yatırımcı ve servet yöneticisi katıldı. (www.gfp.global)

Norveç Kamu Fonu hisse senedi sayısını %25-30 azaltacak

Norveç hükümeti Nisan ayında yaptığı açıklama ile, dünyanın en büyük kamu fonu olan Government Pension Fund Global'in (GPF) €1,1 trilyon'luk hisse senedi göstergesinden en küçük şirketlerin çıkartılmasını önerdi. Bu fonun yatırım yaptığı hisse senedi sayısını %25 ila 30 arasında azaltabilecek bir değişiklik. Ülkenin daha küçük, yurtiçi yatırım yapan Hükümet Emeklilik Fonu Norveç'i içeren kamu fonu hakkındaki 2021 raporunu yayınlayan Maliye Bakanı Jan Tore Sanner, maliyetleri düşürmek ve bazı sahiplik komplikasyonlarından kaçınmak için referans göstergenin azaltılacağını söyledi. Norveç kamu fonuna ilişkin diğer önemli planlar arasında fonun gelişmekte olan piyasalar evrenine yeni ülke eklememe kararı da yer aldı. Bakanlık ayrıca, silah satışına yeni bir dış-

lama kriteri ekleyerek, yolsuzluk kriterini diğer ciddi mali suçları da kapsayacak şekilde genişleterek ve eğlence amaçlı bir uyuşturucu olarak kenevir üreticilerini hedefleyen bir kriter ekleyerek fonun etik çerçevesini "güçlendirmek" için bir dizi tedbir önerdi.

Tore Sanner düzenlediği basın toplantısında, "GPF'nin hisse endeksindeki şirket sayısını azaltarak endeksi basitleştirmeyi öneriyoruz. Bu, maliyet tasarrufu sağlayacak ve yönetim karmaşıklığını azaltacaktır," dedi.

Sanner, bakanlığın şirket sayısını %25 ila %30 oranında azaltarak yaklaşık 6 bin 600'e düşürmeyi planladığını söyledi. Bakan, zaman içinde hisse senedi endeksindeki şirket sayısının önemli ölçüde artarak

2007 yılında 7 bin iken 2020 sonunda 8 bin 800'e yükseldiğini belirtti. Aynı zamanda, en küçük şirketlerin endeksin toplam piyasa değerinin çok küçük bir kısmını oluşturduğuna işaret eden Sanner, fonun risk-getiri oranının iyileştirilmesine çok az katkı yaptıklarını da sözlerine ekledi. Sanner, "Endeksteeki yüksek sayıda küçük şirket, fon büyük olduğu ve küçük hisselerde büyük miktarlarda işlem yapmak pahalı olabileceği için maliyetlerin artmasına da yol açmaktadır," dedi. Gelişmekte olan piyasalar için hisse senedi alt endeksinde daha fazla pazar eklememe planı konusunda ise Tore Sanner, bu tür piyasaların genellikle daha zayıf kurumlar, daha az şeffaflık ve azınlık hissedarlarının çıkarlarının daha zayıf korunması ile karakterize edildiğini söyledi. (https://www.regjeringen.no/)

KONFERANS AJANDASI

11 Mayıs 2021 Salı

ESG&Impact Investment Strategies for Pension Funds
<https://www.ipe.com/sps-virtual-esg-and-impact-investment-strategies-for-pension-funds/10051662.article>

19 Mayıs 2021 Çarşamba

Annual Online Global Funds Conference (2 gün) <https://www.irishfunds.ie/events/online-annual->

1 Haziran 2021 Salı

Blockchain for Business Summit <https://tmt.knect365.com/blockchain-in-business-summit/>

7 Haziran 2021 Pazartesi

MIPIIM 2021 (3 gün), Cannes www.mipim.com

8 Haziran 2021 Salı

IMIPower Connect Private Markets&Alternatives virtual www.informaconnect.com

14 Haziran 2021 Pazartesi

Fund Forum International Virtual www.informaconnect.com

15 Haziran 2021 Salı

European Risk Management Conference, virtual <https://events.alfi.lu/european-risk-management-conference-2021/>

22 Haziran 2021 Salı

Sustainable Investment Festival (3 gün), <https://www.sustainableinvestmentfestival.co.uk/sustainableinvestmentfestival2021/en/page/home>

30 Haziran 2021 Salı

The Network Forum Annual Meeting Virtual (3 gün) <https://www.thenetworkforum.net/virtualannualmeeting2021>

6 Temmuz 2021 Salı

IPEM (3 gün), Cannes <https://www.ipem-market.com/>

13 Temmuz 2021 Salı

AsiaTechX (3 gün) <https://asia-techxsg.com/>

Tesadüfle başlayan deneyim, merak ve keşif ile açılan besleyici yol: Kendine iyi bakma sanatı yoga

Ne zaman ve neden otomatik pilottan hareket ediyoruz, var olan verileri gözden kaçıırız bunun farkına varabilmek çok keyifli olmaz mı? Bugün bir ekonomist ve yoga eğitmeni olarak bilim ve verinin hem bireylerin hem de kurumların gelişiminde temel oluşturduğuna, farkındalığın da her ikisini anlamaya yarayan bir beceri olduğuna inanıyorum.

Yaşamın özünde belirsizlik ve değişim var. Kişinin risk algısı yaşamındaki tercihlerini etkileyen önemli faktörlerden bir tanesi. Eğer ayırabileceğimiz gelirimiz varsa, genelde finansal olarak riskin yaratabileceği zarara karşı kendimizi koruyabileceğimizi düşünürüz. Kimimiz daha temkinli olmayı severiz, kimimiz daha fazla risk alırız. Peki maddiyat içermeyen duygusal konularda yaşamın özü ile, belirsizliklerle ve değişimle aramız nasıl? Koşuşturup duruyor ve bu koşuşturmadan rahatsız olmasak, birçok şey elde etsek de bir şeyler eksik gibi mi geliyor? Alternatifler yok gibi mi geliyor? Maddi imkanlar dışında yaptığımız tercihlere dair artı eksileri görmekte zorlanıyor muyuz? Önceliklerimizin farkında mıyız?

İşte ben bu soruları böyle açık olmasa da 2013 sonunda kendi tercihimle ciddi bir iş dönümü yaşadığım bir dönemde, yoga ile tanıştığımda sormayı öğrendim. Bir dost tavsiyesi ile deneyimlemeye başladığım yoga bana çok iyi geldi ve arka planını öğrenme

merakımla hemen hocalık eğitimlerine başladım. Daha fazla bilgi, daha fazla deneyim, daha fazla merak oluşturdu ve eğitimler devam etti. Bir yandan fırsat buldukça Pro bono paylaşımlar, eğitimler yaparken özellikle ergenlikte (Psikolog S. Hall tanımıyla 14-24 yaş arasındaki) gençler için beden ve zihni birlikte çalıştıran yoga, meditasyon, bilinçli farkındalık, nefes gibi çalışmaların ne kadar basit ama bir o kadar da yaşam becerilerini destekleyici olabileceğini fark ettim. Yoga eğitmenliğini desteklemek için de İstanbul Üniversitesi Açık Öğretimde Çocuk Gelişimi Lisans eğitimime başladım. Bu yıl üçüncü yılımı tamamlıyorum. Yani yaşam boyu öğrenmenin canlı bir örneği olmaya büyük bir zevkle devam ediyorum.

Son dönemde öğrenmeye devam ederken paylaşım yaptığım en önemli platform da NTV Radyo'da bir yıldır yaptığım Dinle isiminde bir yoga programı. Kökeni 5000 yıl önceki Hint uygarlığı ve inancına dayanan deneyim odaklı beden ve zihin pratiği yoga, 19. Yüzyıldan bu yana dönüşüm halinde farklı kültür ve inanç-

Sengül Dağdeviren
Ekonomist, Yoga-Meditasyon Eğitmeni

larla iç içe tüm dünyada uygulanmaya devam ediyor. Ülkemiz dahil birçok ülkede bütünleyici tıp alanında tamamlayıcı olarak kullanılıyor. Yoganın ve daha çok da meditasyonun bir anlamda kardeşi diyebileceğim bilinçli farkındalık (mindfulness) çalışmaları da 1970'lerin sonunda Jon Kabat Zinn'in oluşturduğu Bilinçli Farkındalık Temelli Stres Yönetimi (MBSR) programı ile tıpta kullanılmaya başlamasından bu yana eğitimde, rehabilitasyonda, terapide hatta sosyal değişim, sürdür-

“2013 sonunda kendi tercihimle ciddi bir iş dönümü yaşadığım bir dönemde, yoga ile tanıştığım sormayı öğrendim. Bir dost tavsiyesi ile deneyimlemeye başladığım yoga bana çok iyi geldi ve arka planını öğrenme merakımla hemen hocalık eğitimlerine başladım. Daha fazla bilgi, daha fazla deneyim, daha fazla merak oluşturdu ve eğitimler devam etti.”

rülebilirlik alanlarında yayılmaya devam ediyor. Örneğin MIT Sloan School of Management kıdemli hocalarından Otto Scharmer, U-Theory olarak isimlendirdiği sistem analizinde bilinçli farkındalık çalışmalarından faydalanıyor. Dünyadaki yaşanan sorunların yüzeyde görünen kısmı ile değil ilgili tüm ortakların iş birliği ile temelden çözülebileceği yaklaşımıyla, birlikte farkındalığı geliştirmenin (otomatik pilottan çıkmanın) yöntemlerini sunuyor ve geleceğin ancak bu şekilde dönüşeceğini ileri sürüyor. Değişim için, yaygın ve bloke edici olan yargılayıcı iç sesi, merak ve ilgi ile açık bir zihne, şüphesiz sevgi ile açık kalbe, korkuları cesaretle açık iradeye dönüştürmenin gerekli olduğuna işaret ediyor, her bir aşamada dinleme becerimizin değiştiğini vurguluyor.

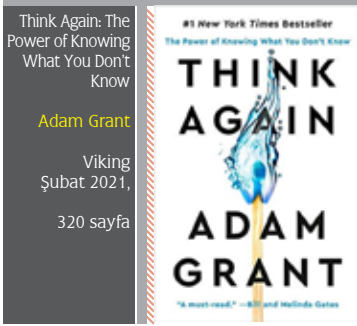
Sonuçta tüm bu pratikler, deneyimler bence insanı diğer canlılardan farklı kılan özelliğini, üst bilişini daha etkin kullanmasını sağlıyor. Davranışsal Ekono-

mi Profesörü, psikolog Dan Ariely'nin aynı isimli kitabında söylediği gibi “öngörülebilir şekilde irrasyonel” canlılarız. Psikoloji profesörü Daniel Kahneman 2002'de tam da bu konudaki katkıları ile ekonomi alanında Nobel aldı. Ne zaman ve neden otomatik pilottan hareket ediyoruz, var olan verileri gözden geçiriyoruz bunun farkına varabilmek çok keyifli olmaz mı?

Bugün bir ekonomist ve yoga eğitmeni olarak bilim ve verinin hem bireylerin hem de kurumların gelişiminde temel oluşturduğuna, farkındalığın da her ikisini anlamaya yarayan bir beceri olduğuna inanıyorum.

Diğer bir deyişle, herhangi bir sosyal ekonomide sürdürülebilirliğin temel taşı farkındalık ve deneyimden beslenen bu beceriyi geliştirmek mümkün. Yoga, meditasyon, bilinçli farkındalık hangisi hoşunuza giderse denemenizi tavsiye ederim, farklı bir bakış açısı hepimize lazım olabilir.

Sorgulama ve zihinsel esneklik ile bilgeliğe ulaşma

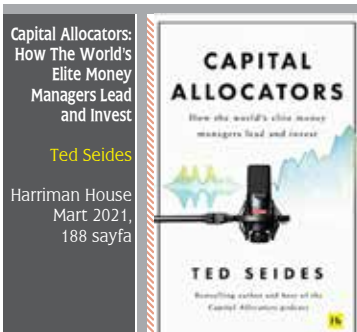
Rekrar Düşün: Ne Bilmediğini Bilmenin Gücü (Think Again: The Power of Knowing What You Don't Know), Wharton Üniversitesi psikologu Adam Grant'ın düşündüğümüz her şeye inanmak veya hissettiğimiz her şeyi içselleştirmek zorunda olmadığımızı ortaya koyan son kitabı... Adam Grant, bu kitabında, yeniden düşünme sanatını inceliyor; fikirleri-

nizi sorgulamayı ve diğer insanların zihinlerini açmayı öğretiyor. Bunlar sizin işinizde mükemmelliğe ve hayatta bilgeliğe yönelmenizi sağlayacak. Başkalarının ve kendi zihnimizi açma konusunda uzman olan örgütsel psikolog Adam Grant, Wharton'ın en beğenilen profesörlerinden biri... Tekrar Düşün, düşündüğümüz her şeye inanmak veya hissettiğimiz her şeyi içselleştirmek zorunda olmadığımızı ortaya koyuyor. Artık bize iyi hizmet etmeyen görüşleri bırakmaya ve aptalca tutarlılık yerine zihinsel esnekliği ödüllendirmeye davet ediyor. Diyor ki: Bilgi güçse, bilmediğimizi bilmek bilgeliktir. Bill ve Melinda Gates, kitapla ilgili olarak, "Evde, işte veya okulda bir öğrenme ve keşfetme kültürü oluşturmak isteyen herkesin

okuması gereken bir kitap... Giderek bölünmüş bir dünyada, bu kitaptaki dersler her zamankinden daha önemli" diyor. Grant'ın son kitabının bizi inançlarımızı, düşüncelerimizi ve kimliklerimizi yeniden gözden geçirmeye, yeniden düşünmeye, yeniden değerlendirmeye ve yeniden tasarlamaya zorladığını belirten Forbes dergisi, "Yaptığımızın neden inandığımızın, neden bizim için bu kadar önemli olduğunun özüne inmeye zorluyor. Adam Grant, bizi apaçık olanı incelemeye iterken, düşünce tarzımızı bir kez daha alt üst etmeyi başardı," yorumunu yapıyor. Washington Post ise, kitabın bilmediğimiz varsayımlar ve kendimizi merakla alçakgönüllülüğe açmamız konularında akıllıca tavsiyeler verdiğini vurguluyor.

Ekonomi alanında Nobel Ödülü sahibi ve çok satan Hızlı ve Yavaş Düşünme (Thinking, Fast and Slow) adlı kült kitabın yazarı Daniel Kahneman da, "Adam Grant, açık fikirli olmanın öğretilebilir bir beceri olduğuna inanıyor. Ve hiç kimse bu son derece değerli beceriyi bu harika okumada ondan daha iyi öğretemez. Bu harika kitabın içerdiği çarpıcı bilgiler, fikirlerinizi ve en önemli kararlarınızı yeniden gözden geçirmenizi garanti ediyor," diyor. Grant, Wharton Üniversitesi'nin üst üste yedi yıldır en çok oy alan örgütsel psikoloji profesörlerinden ve TED'in en popüler konuşmacılarından biri... Kitapları milyonlarca kopya sattı, konuşmaları 25 milyondan fazla izlendi. Ayrıca, dünyanın en etkili 10 yönetim düşünüründen biri...

Dünyanın en seçkin para yöneticilerinin sırlarını öğrenin

Hayır kurumları, vakıflar, aile servet ofisleri, emeklilik fonları ve devlet varlık fonlarındaki yatırımdan sorumlu başkanlar (CIO'lar) finans dünyasının liderleridir. Kurumları adına trilyonlarca doları yönetirler ve sermayenin dünya çapında akışını etkilerler. Ancak bu seçkin yatırımcılar halkın gözü önünde yaşamazlar.

Küresel yatırım endüstrisinde çok az katılımcı, krallığın anahtarlarına sahip olan bu kişilerin zamanlarını ve sermayelerini nasıl yönettiklerini bilir. Dahası, işlerini nasıl yaptıklarına ilişkin bir bilgi de yoktur. Öyleyse bu etkili CIO'lar zanaatlarını nasıl uyguluyor? Hangi becerilere sahipler? İşe alma kriterlerinden portföy oluşturmaya kadar her konuda nasıl kararlar alıyorlar? Sermayeyi Dağıtanlar: Dünyanın Seçkin Para Yöneticileri Nasıl Liderlik Eder ve Yatırım Yapar? (Capital Allocators: How The World's Elite Money Managers Lead and Invest) yatırım ortamının bu sisli köşesindeki perdeyi ilk kez aralıyor. Sermayeyi Dağıtanlar adlı

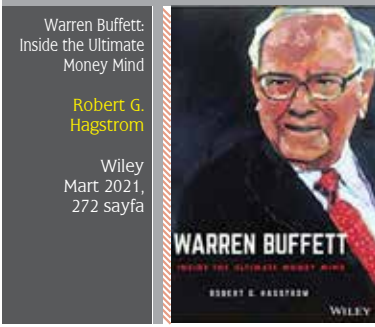
podcast'in ilk bölümünden yapılan röportajlardan yola çıkan Ted Seides, dünyanın en iyi profesyonel yatırımcılarının en iyi bilgilerini, pratik görüşlerini ve tavsiyelerini okuyuculara sunuyor. Bu öngörüler şunları içeriyor: - Görüşme, karar verme, müzakere, liderlik ve yönetim için en iyi uygulamalar. - Yönetişim, strateji, süreç, teknolojik yenilik ve belirsizlik genelinde yatırım sistemleri. - Sermayeyi Dağıtanlar podcast'indeki konuklardan en akıllıca ve en etkili alıntılar. Ted Seides, Sermayeyi Dağıtanlar'da yatırım dünyasının en iyi beyinleriyle konuştu. Bu kitap sayesinde Michael Bloomberg ve George Soros'un

aile ofislerinden, Princeton ve Notre Dame'ın bağış kurumlarından, Florida Eyaleti emeklilik fonlarından, Kaliforniya, Kanada, Yeni Zelanda ve Avustralya'nın varlık fonlarından ve daha pek çoğundan bilgi edineceksiniz.

Rockefeller Capital Management'ın Başkanı ve CEO'su Gregory J. Fleming, kitapla ilgili olarak şöyle diyor: "Ted Seides, yatırım endüstrisi liderlerinin geniş bir kesitinin uzmanlığı ve deneyiminden yararlanarak dikkate değer bir kitap hazırladı. Yaptığı röportajları, yönetim, liderlik ve yatırım becerilerini ve derslerini kapsayan bir kitapta ustalıkla birleştiriyor."

Warren Buffett'ın Yatırım Aklı ve onu şekillendiren dünyaya davet

Warren Buffett: Yatırımın Zirvedeki Aklının İçindekiler (Warren Buffett: Inside the Ultimate Money Mind) büyük yatırım gurusunun temel bilgeliğinin derin bir analizi olarak özetlenebilir.

Ya da şöyle diyebiliriz: Buffett'ın Yatırım Aklı olarak adlandırıldığı geniş kapsamlı fikir

ve içgörülerin karmaşık bir mozaığı. Yatırım Aklı, sermayenin dağılımı gibi önemli finansal konular hakkında düşünmenin bir yolu ve günümüzün hızlı tempolu borsasına başarılı bir şekilde yatırım yapmak için genel bir zihniyet, öğrenme, uyum sağlama ve alakasız güdültüyle yüzleşmeye bağlı bir zihniyet olarak özetlenebilir. Bu bir yöntem kitabı değil. Bu bir düşünce kitabı. Aynı zamanda Warren Buffett'ın Yolu (The Warren Buffett Way) adlı bir milyondan fazla satan ve 18 dile çevrilen kitabın yazarı olan, Compass Investment Management'ın Yatırımlardan Sorumlu Başkanı Robert G. Hagstrom'un kaleme aldığı bu kitap, kendine güvenme,

metanet, akılcılık ve pragmatizm felsefelerini ve bunların akıllı yatırım kararları almaya katkılarını açıklıyor. Ayrıca, değer yatırımının evrimini ana hatlarıyla anlatıyor, iş odaklı bir yatırım zihniyetinin nasıl geliştirileceğini tartışıyor ve başarılı varlık yönetiminin tanımlayıcı özelliklerini ortaya koyuyor. Kısaca; Yatırım Aklı oluşturmaya giden yapı taşlarını okuyucuların anlamalarına yardımcı oluyor... Buffett'ın yatırım yöntemlerine ilişkin derinlemesine analizleriyle tanınan Hagstrom, bu kitabında çok daha geniş bir soruyu ele alıyor: Bu yöntemleri ne şekillendirdi? Buffett'ın düşüncesi üzerindeki çoklu etkilere ilişkin bu önemli çalışma ile Hagstrom,

yatırım pratiğine yansıyan, ancak bundan çok daha büyük olan karmaşık, incelikli bir dünya görüşünü ayırıştırıyor. İşte; Buffett bu dünya görüşüne unutulmaz bir isim verdi: Yatırım Aklı (Money Mind). Markel Corporation İcra Kurulu Başkanı Tom Gayner, kitap hakkında "Buffett'in yaşamı ve işinin etkisi ve düşünceli bir analizi" derken, Omaha'daki Nebraska Üniversitesi Executive MBA Programı Yöneticisi ve "Warren Buffett'ın Dehası" adlı kitabın yazarı Robert P. Miles, "O katıksız bir dahi... Bu kitap ise, yatırım kitaplarında ezber bozan bir şey..." yorumunda bulunuyor. George Washington Üniversitesi profesörü Lawrence A. Cunningham da, "Bilgi dolu bir baş yapıt..." diyor.

Mükemmel bir portföy için varlık dağılımı hakkında bilinmesi gerekenler

Varlık dağılımı, yatırımda iyi bir performansın anahtarıdır. Ne yazık ki, tek bir yaklaşım mükemmel şekilde çalışmaz. Doğru dengeyi geliştirmek, çeşitli yatırım yöntemlerine ve sizin veya müşterinizin risk toleransı düzeyine net bir bakış gerektirir. İşte bu önemli rehber burada devreye giriyor.

Çeşitlendirmenin Ötesinde: Her Yatırımcının Varlık Dağılımı Hakkında Bilmesi Gerekenler (Beyond Diversification: What Every Investor Needs to Know About Asset Allocation), Sébastien Page tarafından kaleme alındı. T. Rowe Price'in küresel çoklu varlık bölümü başkanı olan Page, firmanın franchise'ları da dahil olmak üzere 350 milyar dolardan fazla varlığı temsil eden portföy setini yöneten bir yatırım uzmanları ekibinin başındadır. Page, 2015 yılında firmaya katılmadan önce PIMCO'da başkan yardımcısıydı. Kitap, hedefleriniz için en iyi çeşitlendirme kararlarını verirken ihtiyaç duyduğunuz bilgi, anlayış ve yaklaşımları sağlıyor. Varlık dağılımının nasıl ve neden olduğuna dair bu derinlemesine

inceleme, başarılı bir şekilde çeşitlendirilmiş bir portföyün üç belirleyici bileşenini ortaya koyuyor:

- Getiri Tahmini; yatırımcıların aradıkları getiriye ele alır.
- Risk Tahmini; yatırımcıların bu getiriye elde etmek için öngörmeye hazır oldukları risk düzeyini belirler.
- Portföy Oluşturma; riskleri ve getirileri dengeleyen hisse senedi-tahvil karışımını oluşturur. Kitap, sürecin gerçek dünyada nasıl işlediğini gösteren T. Rowe Price'in varlık çeşitlendirme ekibinden örneklerle, ihtiyaçlarınız için en etkili varlık çeşitlendirme kombinasyonunu oluşturmanıza ve uzun vadede başarı şansınızı önemli ölçüde arttırmanıza yardımcı olacak. New York Üniversitesi Stern

İşletme Fakültesi finans profesörü Stephen Brown, "Bu harika bir kitap. Varlık yönetimi, risk ölçümü ve getiri tahmini ile ilgili konularda yakın zamanda yapılan geniş bir araştırma ve varlık yönetimindeki pratik uygulamalara vurgu yapan yetkin bir çalışma... Düşünceli, iyi yazılmış ve şaşırtıcı bir şekilde; eğlenceli... Yazar bu alanda fikir önderi ve kitabı çok önemli bir katkı," diyor. Gary P. Brinson Araştırma Direktörü Laurence B. Siegel ise, kitabın varlık çeşitlendirmesi, risk yönetimi, tahmin ve portföy oluşturma uygulamalarında ortaya çıkan birçok soruya sofistike cevaplar sağladığını dile getirerek, "Page, yatırım yönetiminde neyin önemli olduğuna dair muazzam bir anlayışa sahip ve bu kitap bu bilgeliği yansıtıyor," yorumunda bulunuyor.

British Council Türkiye Sanat Faaliyetleri

Türkiye'deki 80. yılında British Council'in sanat alanındaki çalışmalarına ilişkin olarak Kurumsal Yatırımcı'nın sorularını Türkiye Sanat Direktörü Esra A. Aysun cevaplandırdı.

"Sanatın izleyici kitlesini çeşitlendirmek amacıyla kültür alanında çalışacak kadın liderler ve sanatçılar yetiştirmek, programımızın temel unsurlarından birini oluşturuyor."

Geçen yıl Türkiye'deki 80. yıldönümünüzü kutladınız. Bu söyleşimizin konusu British Council'in sanat etkinlikleri olacak ancak öncelikle 80. Yıldönümünüzde hayata geçirdiğiniz "Yolu British Council'den geçmiş 80 Kadının Hikayesi" projenizden bahseder misiniz?

Elbette. Belirttiğiniz gibi, Birleşik Krallık'ın kültürel ilişkiler ve eğitim fırsatlarından sorumlu kuruluştur olarak Türkiye'de 80. Yılımızı kutluyoruz. Ve British Council olarak, kadınların güçlendirilmesi ve cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının, kapsayıcı ve açık toplumlar oluşturabilmek için büyük önem taşıdığını düşünüyoruz. Bu yüzden Türkiye'deki 80. yılımızda geçtiğimiz 80 yılda British Council ile yolları kesişen 80 kadının hikayesini anlatmak, 80 kadına ait ilham veren hikayeleri dinlemek ve o kadınların başarılarını kutlamak üzere 'Kesişen yollar: 80 yılda değişen hayatlar' adlı dijital projemizi hayata geçirdik. Geçtiğimiz yıl Haziran ayında düzenlenen altı haftalık bir kampanya ile bize

ulaşan ve son altmış yıla yayılan 100'ü aşkın hikayeden 80'ini seçerek, bu değerli deneyimleri ve hikayeleri online platformumuzda paylaşıyoruz.

British Council'in desteğiyle eğitim, sanat ve İngilizce alanlarında karşılaştıkları öğrenme, paylaşma, seyahat ve işbirliği fırsatlarının, bu 80 kadını kişisel ve mesleki açıdan nasıl etkilediğini anlatan ilham verici hikayeleri British Council'in internet sitesinden ve sosyal medya hesaplarından okunabiliyor.

Türkiye'de sanat çalışmalarınız ve bu alandaki desteğiniz nasıl başladı?

British Council olarak artık 80 yılı aşkın bir zamandır Birleşik Krallık ve Türkiye arasında dostluk, anlayış ve güven inşa etmek üzere faaliyetlerimizi sanat, kültür, eğitim ve İngilizce alanlarında sürdürüyoruz. Sanat alanına odaklanırsak, amacımız iki ülke arasında kültürel ve yaratıcı sektörlerle çalışarak toplumlar arası anlayışı güçlendirmek. Yaratıcı Ekonomiler, Dijital ve Erişilebilirlik ve Kül-

Esra A. Aysun,
Türkiye Sanat Direktörü
WOW İstanbul Festivali Kûratörü
British Council

türde Kadın Gücü olarak üç odakta tanımlayacağımız projelerimiz kapsamında birçok yaratıcı kurum, profesyonel ve sanatçılarla çalışarak birlikte üretim alanı yaratıyoruz. Tüm programımızın mümkün olduğu kadar kapsayıcı ve erişilebilir olmasını ve yeni fırsatlar ve diyaloglar yaratmasını hedefliyoruz. Türkiye’de hayata geçirdiğimiz sanat programları, sanatın ‘geleneksel’ alanlarının dışına çıkarak sanatın izleyici kitlesini çeşitlendirmeyi ve yeni toplumsal diyalog alanlarında daha katılımcı ve erişilebilir sanata giden yolu açacak yeni sanat kûratörleri ve yaratıcı girişimcileri belirleyerek onlara gereken becerileri kazandırmayı amaçlıyor. Bu sebeple, özellikle sanatın izleyici kitlesini çeşitlendirmek amacıyla kültür alanında çalışacak kadın liderler ve sanatçılar yetiştirmek, programımızın temel unsurlarından birini oluşturuyor.

2017 yılında ‘Kültür ve Sanat Alanında Kadın ve Liderlik’ programını başlattınız. Bu kapsamda neler yapıldı? Bu yıl hangi projeler gündemde?

2017 yılından beri sürdürdüğümüz Kültür ve Sanat Alanında Kadın ve

Liderlik programımız çerçevesinde, farklı programlarla kadın profesyonellerinin ve sanatçıların yanı sıra toplumsal cinsiyet eşitliği aktörlerini de desteklemek ve onlarla birlikte hareket etmek üzere projeler geliştirdik. 2016 yılından beri dünyanın farklı yerlerinde (Pakistan, Bangladeş, Nepal ve Brezilya) düzenlenen WOW Festivalleri ile küresel bir ortaklığımız olduğu için WOW İstanbul programını başlatmak istedik. Öncelikle, WOW Festivalleri ve WOW Vakfı’nın Kurucu Direktörü Jude Kelly’yi de 2018 Nisan’ında İstanbul’a davet ederek bu programımız çerçevesinde gerçekleştirdiğimiz, Türkiye’de yaratıcı sektörlerde yer alan kadın liderlerin profillerini, mevcut rollerini ve etkilerini inceleyen Kültürde Kadın Gücü araştırmasının sonuçlarının da açıklandığı program lansmanında festivalleri tanıtmalarını sağladık. Programın ikinci aşamasında dört başarılı kültür profesyoneli 2018 yılında, Birleşik Krallık’taki kurumlarla ve meslektaşları ile birlikte çalışma imkanı buldu ve fikir alışverişi yaparak, mentörlük desteği aldı. Efruz Çakırkaya, İKSV, İstanbul Müzik Festivali Direktörü; Ezgi Yalınalp, Puruli Kültür ve Sanat, Eş Kurucu Direktörü; Esra Gönen, ORİĞİNN Eş Kurucu Direktörü ve Simay Dinç, Recontact Digital Sanat, Oyun ve Teknoloji A.Ş Eş Kurucu ve Direktörü bu programa katılan kadın liderler oldu. Birleşik Krallık’taki deneyimlerinin ardından Türkiye’ye dönen kadın liderler, orada kazandıkları deneyim ve fikirleri çeşitli etkinliklerde kamu ile paylaştılar.

Bir yandan da Türkiye ve Birleşik Krallık’taki kadın sanatçılar arasında iş birliklerini desteklemek üzere önce 2019 yılında organizasyonlar sonra 2020’de de sanatçılar

için #KültürdeKadınGücü Destek Programı’nı başlattık.

Gene 2020 yılında ise bir radyo deneyimimiz oldu. Mayıs-Ekim 2020 tarihlerinde Açık Radyo’da, Festival Alanı adını verdiğimiz bir programla altı ay boyunca hem sivil toplum alanından hem de kültür ve sanat alanından iki konuyla toplumsal cinsiyet alanı hakkında sohbet etme imkanım oldu. Haziran 2020’de ise küresel salgın gerçeğinde dünyada ilk kez kadınları ele alan küresel ve dijital bir festival olan WOW Global 24’e iki saatlik bir Türkiye programını hazırladık. Tüm bu çalışmalar bizim için WOW İstanbul festivalinin içeriğini oluşturmamızda sonsuz bir destek ve kaynak oluşturdu. Bu yıl boyunca üç güne yayılan WOW İstanbul festival içeriklerini paylaşmaya devam edeceğiz. İzleyicilerimiz festivali izlemek için WOW Festivali İstanbul web sitesini ya da YouTube kanalımızı ziyaret edebilirler.

Gene **#KültürdeKadınGücü** programımız kapsamında yapacağımız yeni projelerimizi ise Eylül 2021’den itibaren duyurmaya başlayacağız.

Avrupa Yatırım Fonları Sektörü 2020 4.Çeyrek

UCITS ve AIFs net varlıkları 2020 yılı 4. Çeyrekte %6,6 büyümeyeyle 18,77 trilyon Euro düzeyine çıkarken, özellikle hisse fonlara 129 milyar Euro ile rekor düzeyde para girişi gerçekleşti.

Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) tarafından yayınlanan 2020 yılının 4.Çeyrek istatistiklerine göre, yüzde 6,6'lık büyüme ile UCITS ve AIF'lerin net varlıkları 18,77 trilyon Euro'ya ulaştı.

UCITS net varlıkları %7,6 artarken, AIF net varlıkları %5,1 büyüdü.

Dördüncü çeyrekte yaşanan başlıca gelişmeler şöyle:

- UCITS ve AIF'ler 4.Çeyrekte 290 milyar Euro net giriş elde etti. UCITS net satışları 226 milyar Euro'ya çıktı, 3. Çeyrekte 145 milyar Euro idi. AIF'ler 3. Çeyrekte 51 milyar Euro olan net para girişini dördüncü üç aylık dönem boyunca 64 milyar Euro'ya yükseltti.
- Hisse senedi fonlarına olan talep

arttı. UCITS hisse fonlarda güçlü net satışlar (122 milyar Euro) sayesinde hisse senedi fonlarının net satışları 129 milyar Euro'ya yükseldi. Bu sonuç, hisse senedi fonlarının üç aylık net satışları için yeni bir rekor olarak kaydedildi.

- Uzun vadeli fonlar güçlü net para girişi çekti. Çoklu varlık fonlarının net satışları 3. Çeyrek'teki 13 milyar Euro'dan 4. Çeyrekte 39 milyar Euro düzeyine çıktı. Tahvil fonları, 2. ve 3. Çeyrekten daha az da olsa pozitif net girişleri çekmeye devam etti. Para piyasası fonlarının (MMF) net satışları yüksek düzeyini korudu. MMF'lere olan talep 44 milyar Euro olarak gerçekleşti. Üçüncü Çeyrekte 41 milyar Euro idi.

Ekonomi ve Araştırma Kıdemli Direktörü Bernard Delbecque, "Yatırımcıların

güveni, olumlu aşı haberleri sayesinde 4. Çeyrekte güçlendi, UCITS ve AIFs net satışlarında bir artışa yol açtı ve Avrupa yatırım fonu varlıklarını tüm zamanların en yüksek seviyesine çıkardı. 2020 yılı boyunca yaşanan gelişmeler, Mart ayında salgının finansal piyasalar üzerindeki etkisine rağmen UCITS ve AIF'lerin yatırım aracı olarak cazibesini yansıtarak, net satışların derhal pozitif bölgeye geri döndüğünü gözler önüne seriyor," değerlendirmesinde bulundu.

Diğer taraftan 2020 yılının tamamı için öne çıkan istatistiklere göre:

Net varlıklar - UCITS ve AIF'lerin toplamı %5,7 artarak 18,8 trilyon Euro'ya ulaştı.

Net satışlar - UCITS ve AIF'lere net para girişi 2019 yılında 549 milyar Euro iken, 2020 yılında 647 milyar Euro net giriş kaydettiler. UCITS net satışları 2019 yılında 392 milyar Euro'dan, 2020'de 466 milyar Euro'ya ulaştı. AIF'lere net girişler de 2020'de artarak, 2019'daki 156 milyar Euro'dan 180 milyar Euro'ya yükseldi.

Hisse senedi fonları – Birinci çeyrekteki 52 milyar Euro'luk net çıkışlara rağmen, hisse senedi fonları 2020'de en çok satan uzun vadeli fon katego-

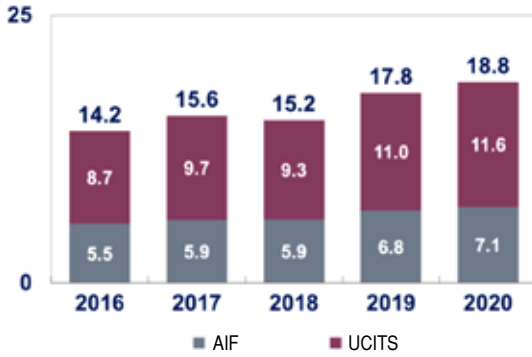
risi oldu, çünkü birçok yatırımcı Mart ayında küresel hisse senedi piyasalarındaki sert düşüşün kısa ömürlü olacağına inancını sürdürdü.

Tahvil fonları - Mart ayında sabit getirili piyasalardaki baskı, birinci çeyrek 2020'de tahvil fonlarından 82 milyar Euro'luk net çıkışlara yol açtı. Ardından gelen toparlanma ise, 2019'da 283 milyar Euro olan toplam net satışların 2020'de 105 milyar Euro'ya düşmesini önleyecek kadar güçlü olmadı.

Çoklu varlık fonları - Net satışların 2019'da 108 milyar Euro'ya karşılık 2020'de 51 milyar Euro'ya düşmesi, bu tür fonlar için yatırımcı ilgisinin azaldığını düşündürmektedir.

Para piyasası fonları – 221 milyar Euro'luk rekor bir net giriş, birçok yatırımcının Covid-19 salgınının kötüleşmesi durumunda kendilerini korumak için 2020'nin büyük bir bölümünde bekle ve gör tavrı takındığını gösteriyor.

Avrupa Yatırım Fonları Net Varlıkları (Euro Trilyon)

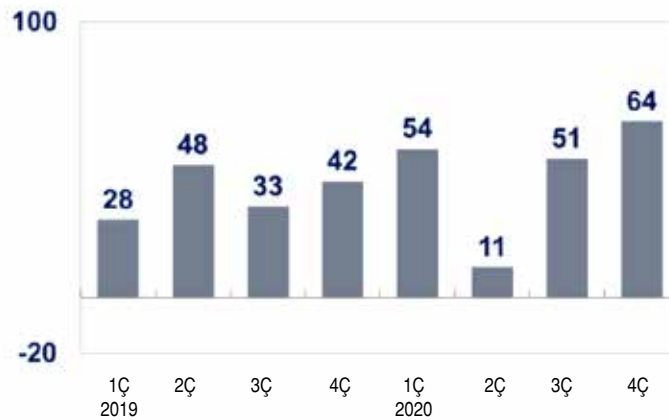

Fon Türüne Göre Net Satışlar (Euro Milyar)*

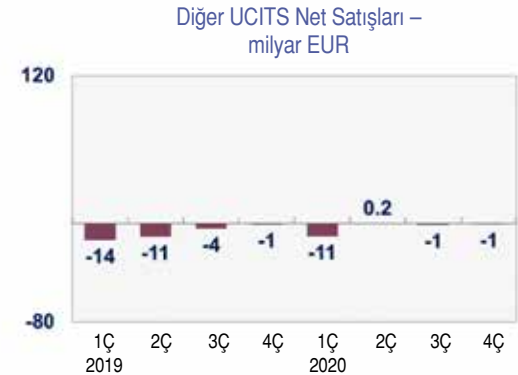
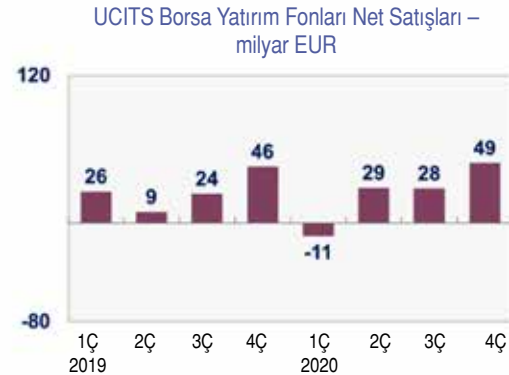
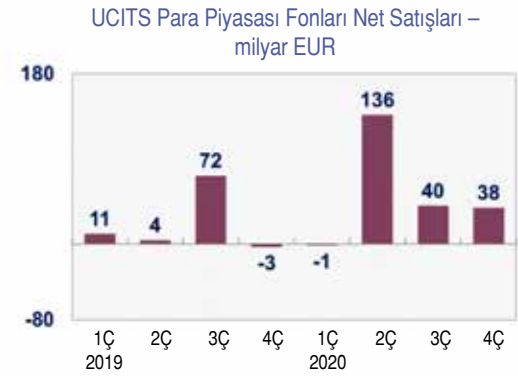
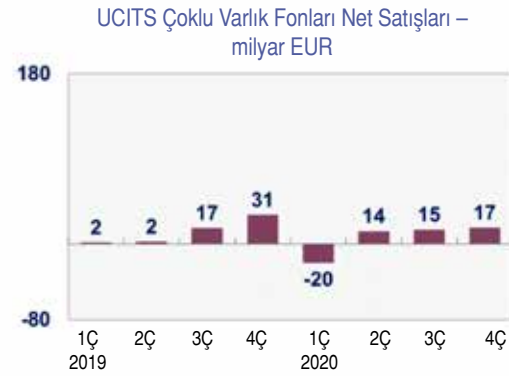
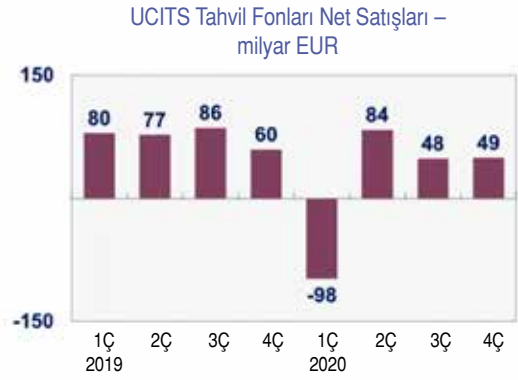
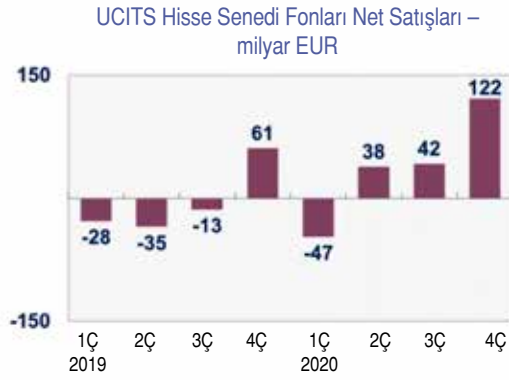
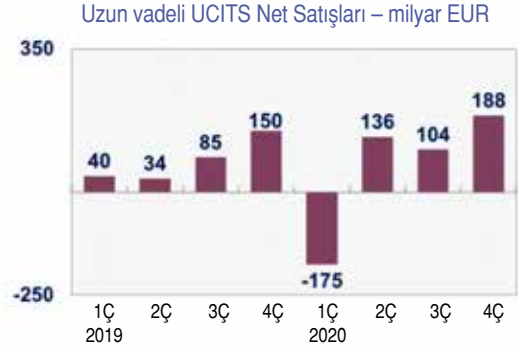
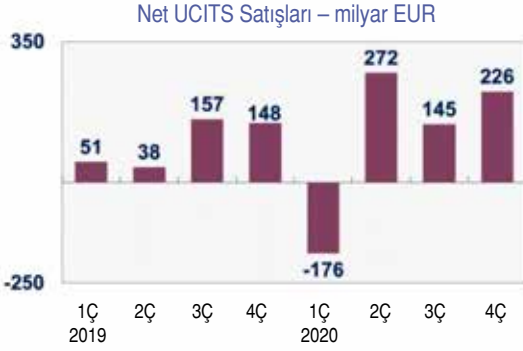
	Toplam	Hisse	Tahvil	Çoklu Varlık	Para Piyasası	Diğer
UCITS						
2020	466	155	83	26	214	-12
2019	394	-15	302	52	85	-30
AIFs						
2020	180	-1	22	25	7	128
2019	152	-18	-19	56	-22	155
UCITS&AIFs						
2020	647	154	105	51	221	115
2019	546	-33	283	108	63	125

*Belçika verilerini kapsamamaktadır

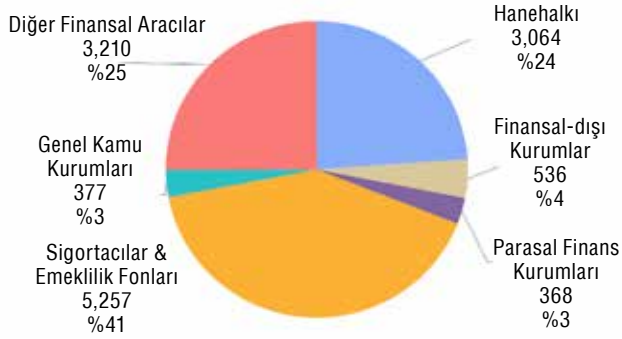
AIFs Net Satışları – milyar EUR

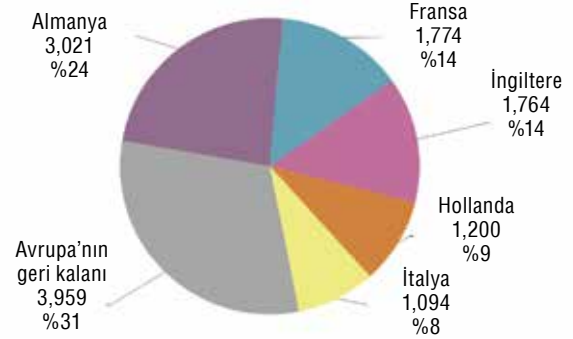
Avrupa Yatırım Fonları Sektörü Yatırım Türüne Göre UCITS Net Satışları¹

Yatırımcı Türüne Göre Yatırım Fonu Sahipliği (Milyar EUR ve toplamdaki payı, 2020 3Ç sonu)

Ülkeye göre Yatırım Fonu Sahipliği (Milyar EUR ve toplamdaki payı, 2020 3Ç sonu)

UCITS ve AIFs Toplam Net Varlıklar, Net Satışlar ve Fon Sayıları, 2020 4Ç - € Milyon)

	2020 4Ç sonu Net Varlıklar			2020 4Ç Net Satışlar			2020 4Ç sonu Yatırım Fonu Sayıları		
	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs	TOPLAM	UCITS	AIFs
Avusturya	201,589.7	89,947.2	111,642.5	3,032.4	1,468.6	1,563.8	1,958	901	1,057
Belçika	170,377.8	160,285.3	10,092.5				772	725	47
Bulgaristan	847.4	839.2	8.2	27.2	27.2		121	119	2
Hırvatistan	2,998.3	2,412.1	586.2	93.2	93.2		135	96	39
Kıbrıs	4,872.0	409.0	4,463.0	-310.0	18.0	-328.0	399	32	367
Çek Cum.	15,233.6	13,541.3	1,692.4	160.0	102.8	57.3	177	166	11
Danimarka	328,810.8	157,819.7	170,991.1	3,499.9	1,896.1	1,603.8	1,108	749	359
Finlandiya	132,389.9	116,898.7	15,491.2	1,946.5	1,600.9	345.6	494	397	97
Fransa	2,066,996.0	884,296.0	1,182,700.0	22,300.0	21,900.0	400.0	10,802	3,012	7,790
Almanya	2,511,384.8	418,145.0	2,093,239.8	45,937.3	4,582.6	41,354.8	7,137	2,481	4,656
Yunanistan	9,668.3	6,237.3	3,431.0	156.4	156.4		227	221	6
Macaristan	18,951.4	1,335.6	17,615.9	534.2	-16.6	550.9	555	34	521
İrlanda	3,324,194.0	2,528,072.0	796,122.0	115,132.0	110,962.0	4,170.0	7,948	4,843	3,105
İtalya	329,442.2	241,183.3	88,258.9	-477.3	-536.2	58.9	2,059	1,162	897
Lihtenştayn	55,021.5	28,647.7	26,373.8	732.9	-143.9	876.7	1,920	888	1,032
Lüksemburg	4,973,780.0	4,158,430.0	815,350.0	58,592.0	56,554.0	2,038.0	14,590	10,163	4,427
Malta	13,717.3	2,602.0	11,115.3	57.3	2.6	54.7	585	109	476
Hollanda	998,745.0	39,694.0	959,051.0	6,226.0	-1,709.0	7,935.0	1,759	93	1,666
Norveç	142,623.2	142,623.2		2,819.2	2,819.2		836	836	
Polonya	61,517.3	27,005.0	34,512.2	1,891.2	1,255.0	636.3	1,115	302	813
Portekiz	25,504.1	13,920.5	11,583.6	972.5	927.9	44.6	359	142	217
Romanya	8,409.6	4,037.2	4,372.3	177.6	171.9	5.7	114	81	33
Slovakya	7,832.6	5,791.9	2,040.7	111.9	21.9	90.0	90	68	22
Slovenya	3,410.3	3,227.5	182.8	54.5	54.5		129	82	47
İspanya	304,406.0	249,106.0	55,300.0	1,919.0	2,624.0	-705.0	2,764	2,248	516
İsveç	479,913.1	455,338.5	24,574.6	6,887.9	7,015.9	-128.1	639	545	94
İsviçre	762,034.6	592,249.5	169,785.1	8,621.7	7,035.9	1,585.8	1,126	940	186
Türkiye	26,245.3	14,423.5	11,821.8	-1,192.2	-1,375.1	183.0	702	566	136
İngiltere	1,784,304.4	1,285,995.0	498,309.4	10,063.7	8,392.0	1,671.7	3,379	2,350	1,029
Avrupa	18,765,220.5	11,644,513.2	7,120,707.3	289,966.9	225,901.5	64,065.4	63,999	34,351	29,648

Dünya Yatırım Fonları 2020 4.Çeyrek Verileri

- Küresel yatırım fonlarının net varlıkları 4. Çeyrek 2020'de yüzde 5,8 artarak 55,2 trilyon Euro'ya yükseldi.
- Net para girişi ise 657 milyar Euro ile üçüncü çeyrekte kaydedilen 244 milyar Euro düzeyine göre bızlı artış kaydetti.

Uluslararası Yatırım Fonları Birliği (IIFA) için Avrupa Yatırım Fonları ve Portföy Yönetimi Birliği (EFAMA) ve ABD Investment Company Institute (ICI) tarafından derlenen ve 46 ülkeyi kapsayan 2020 yılı 4. çeyrek dönem istatistiklerine göre, dünya çapında düzenlenmiş açık uçlu fon varlıkları, yüzde 5,8 artarak 55,2 trilyon Euro'ya yükseldi.

Dünya genelinde tüm fonlara net nakit akışı 657 milyar Euro oldu. Üçüncü çeyrekte 244 milyar Euro düzeyinde kalmıştı. Dolar bazında ise yatırım fonları net portföyü 67,8 trilyon USD düzeyine çıkararak %10,9 büyüdü.

Yatırımcıların güveni, olumlu aşı haberleri sayesinde yılın son çeyreğinde güçlendi ve dünya genelinde net varlıklarda ve girişlerde artışa yol açtı. Avrupa'daki hisse senedi fonu net satışlarındaki sert toparlanma ve ABD'deki tahvil fonlarına sürekli net girişler, uluslararası alanda uzun vadeli fon satış büyümesini destekledi. Bu arada, Çin ve Avrupa'daki güçlü net girişler nedeniyle dünya çapındaki para piyasası fonlarının satışları tekrar pozitifte döndü ve ABD'deki net çıkışları karşıladı.

Dördüncü çeyrekte yaşanan başlıca gelişmeler şöyle:

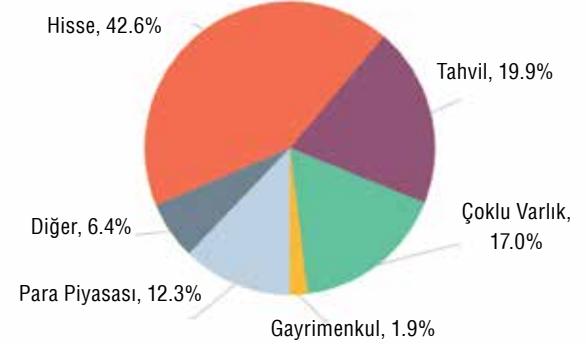
Net girişler - Dünya çapında uzun vadeli fonlara 3. Çeyrekte 411 milyar Euro olan para girişi, 4. Çeyrekte 582 milyar Euro'ya çıktı. Net satışların büyük bölümünü Avrupa ve ABD oluşturdu (sırasıyla 243 milyar Euro ve 194 milyar Euro)

Tahvil fonları - Tahvil fonları, çoğunlukla ABD (190 milyar Euro) ve Avrupa'da (47 milyar Euro) olmak üzere toplam 274 milyar Euro ile en yüksek net satış elde etti.

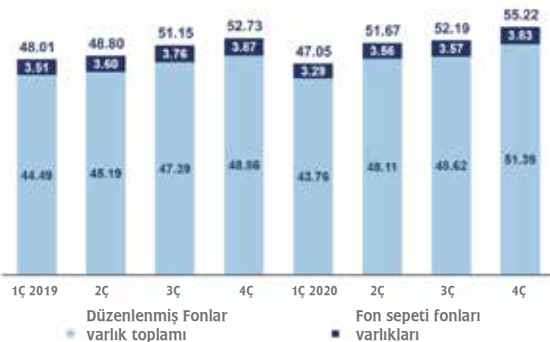
Hisse senedi fonları - Hisse senedi fonlarının net satışları 4. Çeyrek 2020'de 167 milyar Euro ile güçlü bir şekilde geri dönüş yaşadı. Üçüncü çeyrekte 24 milyar Euro net çıkış olmuştu.

Çoklu varlık fonları - Çoklu varlık fonları 121 milyar Euro ile

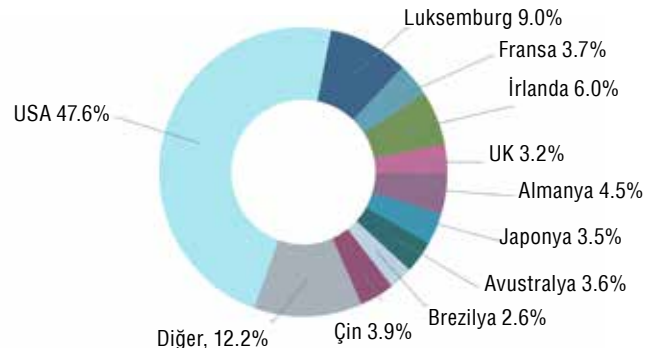
Düzenlenmiş Açık Uçlu Fonlar Küresel Net Varlıkları Tür Bazında 2020: 4Ç

Düzenlenmiş Açık Uçlu Fonlar Küresel Varlıkları (Trilyon Euro, çeyrek sonu)

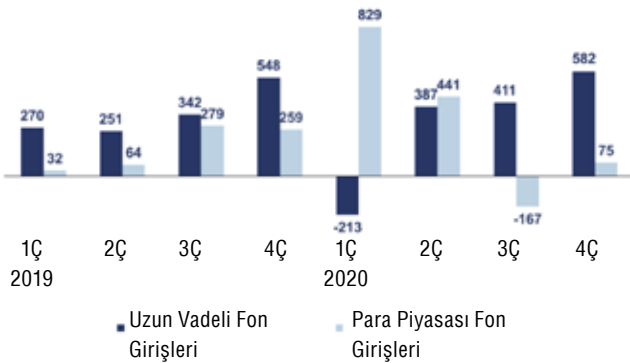
Küresel Yatırım Fonları Varlıklarında En Büyük 10 Yerleşim Yeri (2020 4Ç sonu pazar payı)

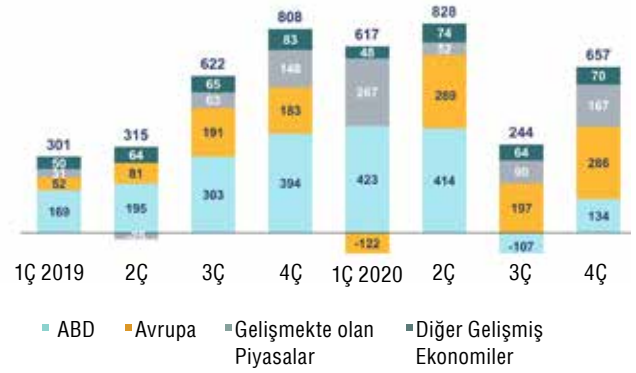
Küresel Uzun Vadeli ve Para Piyasası Para Fonları Girişi

Milyar Euro

Düzenlenmiş Açık Uçlu Fonların Küresel Net Satışları

Milyar Euro

güçlü net giriş kaydederken, Çin net satışlarda 49 milyar Euro'yu oluşturdu. Onu Avrupa (38 milyar Euro) ve Kanada (22 milyar Euro) izledi.

Uzun vadeli fonlar - Uzun vadeli fon varlıklarına yönelik satışlar, esas olarak Avrupa'daki hisse senedi fonu net satışlarında toparlanma ve ABD'deki tahvil fonlarına sürekli net girişler nedeniyle 4. Çeyrekte arttı.

Para piyasası fonları - Dünya çapında para piyasası fonları (MMF'ler), 3. Çeyrekteki 167 milyar Euro'luk net çıkışlara kıyasla 4. Çeyrekte 75 milyar Euro'luk net giriş kaydetti.

- Diğer Gelişmiş Ekonomiler IMF tarafından, ABD ve Avrupa dışında, kişi başı gelir düzeyi ve küresel finansal sisteme entegre olma derecesine göre tanımlanmış ülkelerden oluşuyor. Tüm gelişmiş ekonomilere ait veri bulunmamakta. Burada dahil edilenler: Avustralya, Kanada, Japonya, Güney Kore, Yeni Zelanda ve Tayvan.
- Gelişmekte olan piyasalar IMF tarafından tanımlanmış ülkelerden oluşuyor. Tüm gelişmekte olan piyasalara dair veri bulunmamakta. Dahil edilenler: Arjantin, Brezilya, Şili, Çin, Kosta Rika, Hindistan, Meksika, Pakistan, Filipinler ve Güney Afrika.

ABD'deki MMF'lerden net çıkışlar 59 milyar Euro'ya yavaşlarken, Avrupa net girişleri çekmeye devam etti (44 milyar Euro). Çin, 3. Çeyrekteki net çıkışlara kıyasla (21 milyar Euro) yüksek net MMF satışı (91 milyar Euro) kaydetti.

PORTFÖY YÖNETİCİLERİ VE ANALİSTLERİN TERCİHİ “FİNNET ANALİZ EXPERT”

Türkiye Sermaye piyasalarında işlem gören tüm yatırım araçlarının detaylı, geçmiş ve güncel veri setlerinin, 2000'den fazla fonksiyon aracılığıyla hızlı ve excel tabanlı kullanımını sağlayan araştırma ve analiz yazılımıdır.

- Hx Hisse Expert
- Fe Fon Expert
- Te Tahvil Expert
- Ve Viop Expert

- Me Makro Expert
- He Haber Expert
- EK Emtia-Kur Expert
- Ve Varant Expert

FON TRENDLERİ 2021 1. ÇEYREK

Pay Piyasası'nda Yerli Fonların Gerçekleştirdiği İşlemler

Tarih		Kıymet Tipi	Alım	Satım
01/01/2020-31/03/2021	İşlem Hacmi	HS	208.825.171.940	199.570.671.844
	İşlem Hacmi Toplam	HS	9.118.568.671.342	9.118.568.671.342
	Oran	HS	2,29%	2,19%
01/01/2021-31/03/2021	İşlem Hacmi	HS	63.079.612.426	59.807.788.453
	İşlem Hacmi Toplam	HS	2.586.484.187.844	2.586.484.187.844
	Oran	HS	2,44%	2,31%

Fon Türü ve Yaş Grubu Bazında Yatırımcı Sayıları ve Portföy Değerleri (31/03/2021)

Tarih	Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	0-19	36.157.561	5.385
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	20-29	279.185.172	48.026
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	30-39	1.291.744.598	152.790
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	40-49	3.683.051.020	242.236
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	50-59	4.871.853.491	238.896
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	60-69	4.050.093.911	192.599
31.03.2021	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	70+	4.590.111.077	149.480
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	0-19	14.807.895	2.361
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	20-29	154.077.151	7.354
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	30-39	637.098.029	15.684
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	40-49	1.693.267.732	25.938
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	50-59	2.201.453.264	23.394
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	60-69	1.831.790.200	16.427
31.03.2021	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	70+	2.292.352.790	13.291
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	0-19	30.337.352	269
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	20-29	138.216.245	4.129
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	30-39	583.408.121	10.292
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	40-49	1.765.440.488	14.292
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	50-59	2.593.966.722	10.897
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	60-69	2.360.318.935	6.509
31.03.2021	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	70+	2.315.028.213	4.659
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	0-19	31.400	1
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	20-29	179.005.092	12
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	30-39	187.843.791	38
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	40-49	192.292.581	68
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	50-59	291.144.563	64

Tarih	Kıymet Tipi	Yaş Aralığı	Portföy Değeri	Yatırımcı Sayısı
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	60-69	413.908.058	48
31.03.2021	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	70+	138.185.281	48
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	0-19	253.517	1
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	20-29	6.431.145	13
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	30-39	245.074.259	55
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	40-49	1.161.059.590	87
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	50-59	148.434.133	53
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	60-69	2.938.534	9
31.03.2021	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	70+	149.585.031	7
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	0-19	24.233.091	873
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	20-29	254.088.932	15.981
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	30-39	1.066.980.844	31.529
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	40-49	1.688.390.645	28.942
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	50-59	1.882.672.262	17.817
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	60-69	1.352.503.337	9.169
31.03.2021	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	70+	1.176.672.446	4.862
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	0-19	392.692.380	142.254
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	20-29	93.147.083	41.088
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	30-39	170.123.993	37.141
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	40-49	255.226.058	44.419
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	50-59	284.239.109	31.860
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	60-69	151.813.871	14.797
31.03.2021	KARMA ŞEMSİYE FON	70+	97.562.002	4.451
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	0-19	8.437.141	1.215
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	20-29	139.992.855	15.448
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	30-39	429.312.767	37.794
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	40-49	869.539.345	41.356
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	50-59	593.966.073	37.872
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	60-69	266.396.791	29.370
31.03.2021	KATILIM ŞEMSİYE FONU	70+	143.889.444	13.941
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	0-19	7.293.608	515
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	20-29	58.251.219	5.243
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	30-39	276.652.780	14.419
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	40-49	898.798.127	23.129
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	50-59	1.076.034.373	16.720
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	60-69	654.251.369	8.634
31.03.2021	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	70+	692.158.013	4.741
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	0-19	1.539.333	26
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	20-29	8.549.311	805
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	30-39	62.121.846	1.823
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	40-49	165.080.537	2.240
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	50-59	267.357.876	1.873
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	60-69	241.322.029	1.343
31.03.2021	KORUMALI ŞEMSİYE FON	70+	409.071.279	1.131
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	0-19	60.591.436	7.688
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	20-29	663.996.631	104.224
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	30-39	2.944.342.752	274.145
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	40-49	8.181.916.017	381.266
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	50-59	9.159.872.326	351.728
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	60-69	5.890.069.864	262.983
31.03.2021	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	70+	3.792.019.016	151.383
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	0-19	38.474.616	32
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	20-29	568.460.060	208
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	30-39	2.385.549.841	766
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	40-49	3.723.243.964	2.207
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	50-59	7.408.292.339	2.753
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	60-69	6.147.349.855	2.152
31.03.2021	SERBEST ŞEMSİYE FON	70+	4.977.959.983	1.705

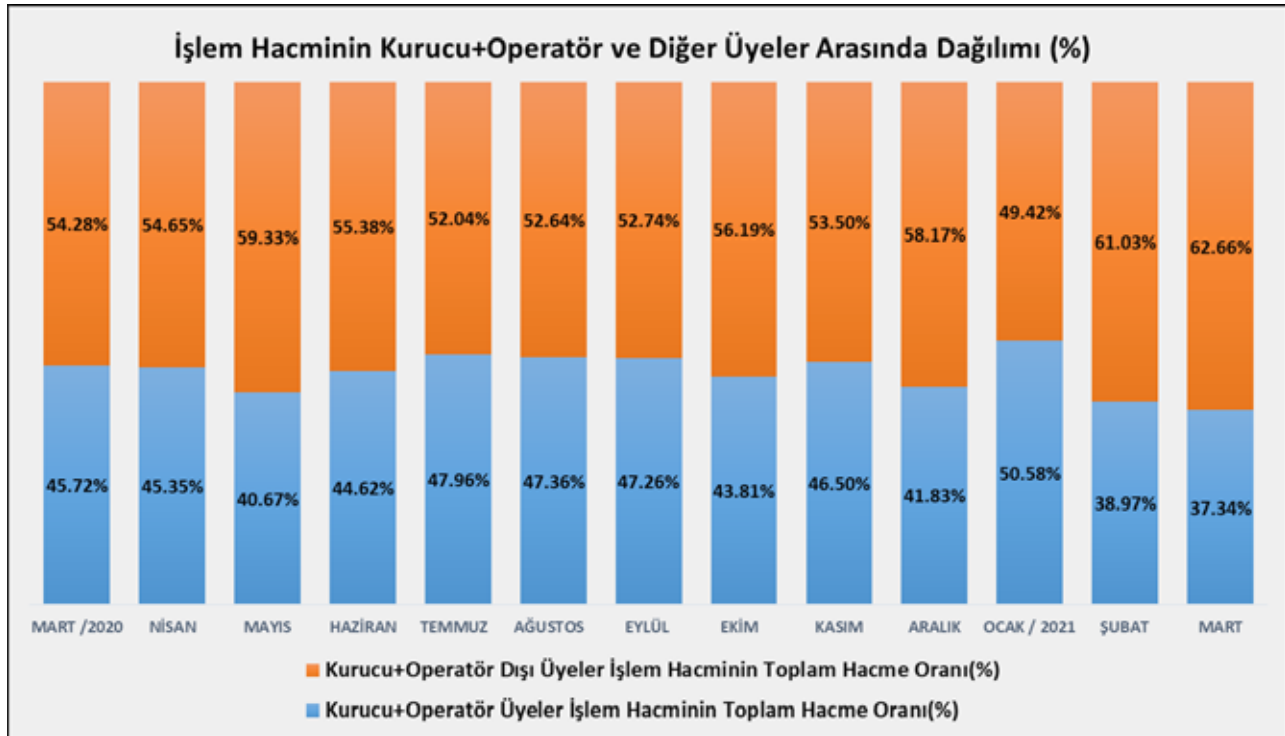
TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

Nakit Akışı

YIL/AY	KIYMET TİPİ AÇIKLAMASI	DÖNEM BAŞI FON SAYISI	DÖNEM BAŞI FON ADEDİ	DÖNEM BAŞI FON TUTARI	FON ADET DEĞİŞİM	FON NAKİT AKIŞ	DÖNEM SONU FON SAYISI	DÖNEM SONU FON ADEDİ	DÖNEM SONU FON TUTARI
202101	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202101	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	69	278.026.397.232	23.523.972.878	-11.028.955.588	-557.849.009	69	266.997.441.644	23.089.290.017
202101	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	63	64.024.476.796	10.570.220.840	2.168.058.604	839.341.823	66	66.192.535.399	11.558.064.674
202101	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	10	71.025.614.756	5.203.731.936	-4.254.511.940	-290.260.285	10	66.771.102.816	4.742.983.688
202101	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	18	79.238.295.408	9.257.203.721	-3.706.790.337	1.358.136.888	20	75.531.505.071	10.639.412.460
202101	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	30	244.123.091.547	26.597.595.276	10.105.931.897	2.199.269.014	30	254.229.023.444	29.134.053.126
202101	KATILIM ŞEMSİYE FONU	30	20.293.727.890	2.910.155.116	-521.709.471	18.853.306	31	19.772.018.419	2.931.558.138
202101	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	71	142.611.243.474	12.842.741.912	-2.697.753.425	432.312.450	72	139.913.490.049	13.412.233.234
202101	SERBEST ŞEMSİYE FON	236	136.793.434.991	35.649.414.319	25.052.237.706	1.265.702.137	248	161.845.672.697	37.133.821.670
202101	KORUMALI ŞEMSİYE FON	17	954.223.434	1.020.626.791	-82.151.754	-102.951.159	15	872.071.680	927.464.787
202101	KARMA ŞEMSİYE FON	4	2.848.940.631	1.317.544.763	184.595.911	334.903.915	6	3.033.536.542	1.682.459.849
202101	YABANCI YATIRIM FONU	9	47.553	12.291.271	0	0	9	47.553	14.441.555
202101	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	39	1.574.353.004	3.092.993.275	334.939.951	335.538.816	42	1.909.292.955	3.567.543.949
202101	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	43	4.992.072.202	8.330.198.392	16.052.547	15.765.375	43	5.008.124.749	8.362.770.653
202102	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202102	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	69	266.997.441.644	23.089.290.017	12.095.412.083	247.174.794	68	279.092.853.727	23.551.756.655
202102	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	66	66.192.535.399	11.558.064.674	3.214.443.772	212.714.682	66	69.406.979.171	11.792.497.914
202102	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	10	66.771.102.816	4.742.983.688	-4.278.373.236	-304.803.611	10	62.492.729.581	4.259.751.017
202102	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	20	75.531.505.071	10.639.412.460	-1.879.627.350	874.434.715	24	73.651.877.721	11.597.825.738
202102	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	30	254.229.023.444	29.134.053.126	6.677.138.711	2.199.689.808	31	260.906.162.155	31.706.906.950
202102	KATILIM ŞEMSİYE FONU	31	19.772.018.419	2.931.558.138	-1.069.734.541	5.271.626	32	18.702.283.878	2.939.772.025
202102	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	71	138.570.798.390	13.322.497.122	-10.953.632.219	-1.100.458.131	69	127.617.166.171	12.318.850.694
202102	SERBEST ŞEMSİYE FON	249	163.188.364.356	37.223.557.782	4.758.613.116	1.002.125.304	260	167.946.977.472	38.627.133.674
202102	KORUMALI ŞEMSİYE FON	15	872.071.680	927.464.787	158.045.416	156.862.633	17	1.030.117.096	1.102.036.262
202102	KARMA ŞEMSİYE FON	6	3.033.536.542	1.682.459.849	-9.185.263	6.843.539	7	3.024.351.279	1.667.673.781
202102	YABANCI YATIRIM FONU	9	47.553	14.441.555	0	0	9	47.553	14.836.966
202102	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	42	1.909.292.955	3.567.543.949	45.427.038	69.328.256	43	1.954.719.993	3.808.260.859
202102	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	43	5.008.124.749	8.362.770.653	2.820.354	14.294.100	44	5.010.945.103	8.372.921.006
202103	B TİPİ FON SEPETİ FONU	0	0	0	0	0	0	0	0
202103	BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU	68	279.092.853.727	23.551.756.655	10.071.460.776	387.536.381	70	289.164.314.504	24.509.528.848
202103	HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU	66	69.406.979.171	11.792.497.914	-1.132.718.494	-360.426.561	67	68.274.260.677	11.888.252.965
202103	KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU	10	62.492.729.581	4.259.751.017	-1.180.831.674	-64.462.870	10	61.311.897.907	4.501.841.103
202103	FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU	24	73.651.877.721	11.597.825.738	-4.715.069.702	-341.430.925	26	68.936.808.019	11.700.375.262
202103	PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU	31	260.906.162.155	31.706.906.950	48.794.489.956	6.963.416.189	34	309.700.652.110	39.166.678.711
202103	KATILIM ŞEMSİYE FONU	32	18.702.283.878	2.939.772.025	-579.763.877	356.333.160	32	18.122.520.001	3.383.912.869
202103	DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FONU	69	127.617.166.171	12.318.850.694	-6.322.560.573	-648.644.793	69	121.294.605.598	11.909.155.942
202103	SERBEST ŞEMSİYE FON	260	167.946.977.472	38.627.133.674	26.255.788.968	1.523.529.504	278	194.202.766.440	42.567.245.881
202103	KORUMALI ŞEMSİYE FON	17	1.030.117.096	1.102.036.262	55.892.523	54.870.841	19	1.086.009.619	1.157.781.496
202103	KARMA ŞEMSİYE FON	7	3.024.351.279	1.667.673.781	-75.342.851	-111.235.209	8	2.949.008.428	1.605.431.398
202103	YABANCI YATIRIM FONU	9	47.553	14.836.966	0	0	9	47.553	16.570.687
202103	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU	43	1.954.719.993	3.808.260.859	738.187.199	1.320.396.016	55	2.692.907.192	5.900.604.132
202103	GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	44	5.010.945.103	8.372.921.006	783.551.930	892.161.601	57	5.794.497.033	9.301.010.971

Kurucu Operatör Üye Dağılımı *

Kurucu+Operatör ve Diğer Üyelerin İşlem Hacim ve Oranları					
Dönem	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacmi (TL)	Toplam İşlem Hacmi (TL)	Kurucu+Operatör Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)	Kurucu+Operatör Dışı Üyeler İşlem Hacminin Toplam Hacme Oranı(%)
MART /2020	7,012,932,942.02	8,326,654,101.89	15,339,587,043.92	45.72%	54.28%
NİSAN	4,202,424,643.42	5,064,208,158.36	9,266,632,801.79	45.35%	54.65%
MAYIS	5,091,918,117.42	7,429,645,849.62	12,521,563,967.04	40.67%	59.33%
HAZİRAN	5,903,839,974.03	7,326,164,325.21	13,230,004,299.24	44.62%	55.38%
TEMMUZ	6,675,605,275.28	7,242,166,574.60	13,917,771,849.88	47.96%	52.04%
AĞUSTOS	7,781,816,325.20	8,650,450,844.98	16,432,267,170.19	47.36%	52.64%
EYLÜL	5,777,853,792.74	6,448,303,859.43	12,226,157,652.17	47.26%	52.74%
EKİM	5,505,670,403.55	7,062,498,018.61	12,568,168,422.16	43.81%	56.19%
KASIM	6,809,554,453.06	7,834,030,407.22	14,643,584,860.28	46.50%	53.50%
ARALIK	5,580,758,642.27	7,759,878,611.77	13,340,637,254.04	41.83%	58.17%
OCAK / 2021	9,158,452,566.48	8,948,588,524.22	18,107,041,090.70	50.58%	49.42%
ŞUBAT	6,091,586,456.88	9,541,324,628.19	15,632,911,085.07	38.97%	61.03%
MART	7,086,635,833.11	11,891,004,291.07	18,977,640,124.18	37.34%	62.66%
TOPLAM	82,679,049,425.48	103,524,918,195.18	186,203,967,620.66	44.40%	55.60%

YATIRIM VE EMEKLİLİK FONLARINDA 2021 1. ÇEYREK

Yatırım Fonlarında Büyüme

	Aralık 20		Mart 21		Değişim %	Aralık 20		Mart 21	
	İlk Portföy Değer		Son Portföy Değer			İlk Pazar Payı		Son Pazar Payı	
Yatırım Fonları	Borçlanma Araçları	23.421.253.108,79	24.434.951.077,86	4,33	8,79	8,64			
	Fon Sepeti Fonları	9.111.179.998,89	11.676.369.684,33	28,15	3,42	4,13			
	Hisse Senedi	11.857.559.181,72	12.748.783.377,19	7,52	4,45	4,51			
	Karma & Değişken Fonlar	13.886.177.382,63	13.525.011.586,12	-2,60	5,21	4,78			
	Katılım Fonları	3.245.909.401,11	3.815.176.782,96	17,54	1,22	1,35			
	Kıymetli Madenler	7.376.844.081,18	7.245.044.126,68	-1,79	2,77	2,56			
	Para Piyasası	26.586.646.810,67	39.031.332.091,57	46,81	9,97	13,79			
	TOPLAM	95.485.569.964,99	112.476.668.726,71	17,79	35,82	39,75			

Emeklilik Fonları Büyüme

	Aralık 20		Mart 21		Değişim %	Aralık 20		Mart 21	
	İlk Portföy Değer		Son Portföy Değer			İlk Pazar Payı		Son Pazar Payı	
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları Fonları	37.242.455.063,26	35.723.711.672,37	-4,08	13,97	12,62			
	Fon Sepeti Fonları	25.870.724,50	111.515.256,06	331,05	0,01	0,04			
	Hisse Senedi Fonları	9.135.350.572,40	9.213.030.172,14	0,85	3,43	3,26			
	Karma ve Esnek Fon	60.658.484.132,65	59.249.141.146,50	-2,32	22,76	20,94			
	Katılım Fonları	5.273.488.622,27	5.646.063.347,24	7,07	1,98	2,00			
	Kıymetli Madenler Fonları	36.029.893.032,14	35.896.716.831,66	-0,37	13,52	12,69			
	Para Piyasası Fonları	11.309.114.931,34	12.723.583.796,64	12,51	4,24	4,50			
	OKS-Başlangıç Fonları	616.940.974,06	654.393.065,03	6,07	0,23	0,23			
	OKS-Değişken Fonlar	277.522.202,00	307.982.192,35	10,98	0,10	0,11			
	OKS-Katılım Fonları	7.098.958.366,62	7.518.297.389,56	5,91	2,66	2,66			
OKS-Standart Fonlar	3.388.431.273,59	3.450.737.611,97	1,84	1,27	1,22				
TOPLAM	171.056.509.894,83	170.495.172.481,52	-0,33	64,18	60,25				

Yatırım Fonlarında Büyüklük ve Fon Sayısı

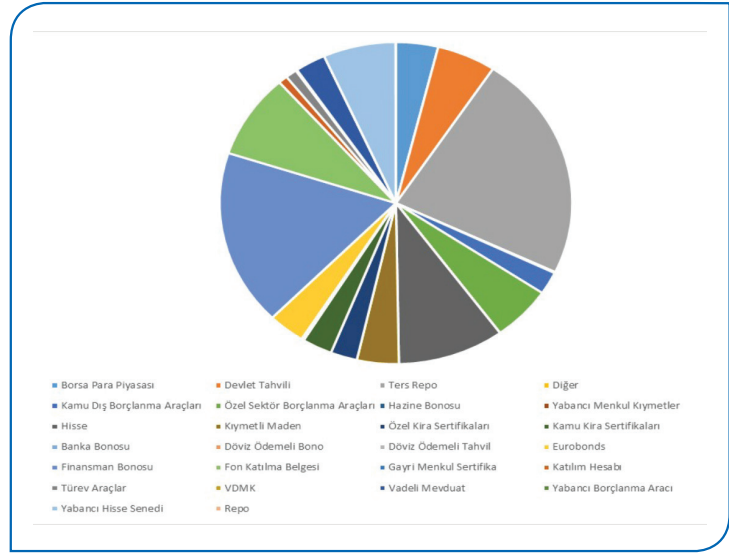
	Haziran 20		Eylül 20		Aralık 20		Mart 21	
	Büyüklük (Milyon TL)	Fon Sayısı	Büyüklük (Milyon TL)	Fon Sayısı	Büyüklük (Milyon TL)	Fon Sayısı	Büyüklük (Milyon TL)	Fon Sayısı
Borçlanma Araçları Fonları	32.512,54	70	27.130,16	70	23.421,25	70	24.434,95	72
Fon Sepeti Fonları	5.629,45	17	7.906,28	17	9.111,18	18	11.676,37	26
Hisse Senedi Fonları	7.088,91	61	8.958,69	65	11.857,56	68	12.748,78	72
Karma ve Değişken Fon	12.429,68	66	13.111,95	68	13.886,18	68	13.525,01	74
Katılım Fonları	5.501,31	32	4.242,29	35	3.245,91	36	3.815,18	37
Kıymetli Madenler Fonları	4.420,85	12	8.021,74	13	7.376,84	13	7.245,04	13
Para Piyasası Fonları	41.091,54	24	28.930,95	25	26.586,65	27	39.031,33	30
TOPLAM	108.674,28	282	98.302,05	293	95.485,57	300	112.476,67	324

Genel Değişim

	İlk Tarih 31/12/2020	Son Tarih 31/03/2021	Değişim (%)
Emeklilik Fonları	171.056.509.894,83	170.495.172.481,52	-0,33
Yatırım Fonları	95.485.569.964,99	112.476.668.726,71	17,79

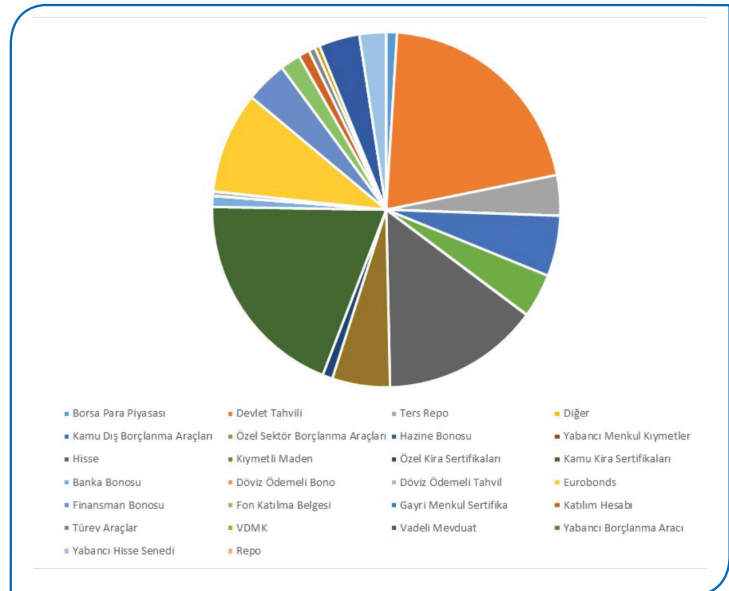
Varlık Dağılımları	31.03.2021
Borsa Para Piyasası	3,86
Devlet Tahvili	5,43
Ters Repo	22,78
Diğer	0,11
Kamu Dış Borçlanma Araçları	2,27
Özel Sektör Borçlanma Araçları	5,52
Hazine Bonosu	0,01
Yabancı Menkul Kıymetler	0,00
Hisse	9,79
Kıymetli Maden	3,84
Özel Kira Sertifikaları	2,45
Kamu Kira Sertifikaları	2,75
Banka Bonosu	0,07
Döviz Ödemeli Bono	0,00
Döviz Ödemeli Tahvil	0,16
Eurobonds	3,39
Finansman Bonosu	17,66
Fon Katılma Belgesi	8,48
Gayri Menkul Sertifika	0,00
Katılım Hesabı	0,83
Türev Araçlar	1,05
VDMK	0,13
Vadeli Mevduat	2,81
Yabancı Borçlanma Aracı	0,00
Yabancı Hisse Senedi	6,67
Repo	-0,01

Yatırım Fonlarında Varlık Dağılımı

Varlık Dağılımları	31.03.2021
Borsa Para Piyasası	1,00
Devlet Tahvili	20,86
Ters Repo	3,69
Diğer	0,00
Kamu Dış Borçlanma Araçları	5,51
Özel Sektör Borçlanma Araçları	4,00
Hazine Bonosu	0,00
Yabancı Menkul Kıymetler	0,03
Hisse	14,55
Kıymetli Maden	5,37
Özel Kira Sertifikaları	0,93
Kamu Kira Sertifikaları	19,30
Banka Bonosu	1,00
Döviz Ödemeli Bono	0,00
Döviz Ödemeli Tahvil	0,41
Eurobonds	9,26
Finansman Bonosu	3,85
Fon Katılma Belgesi	1,89
Gayri Menkul Sertifika	0,00
Katılım Hesabı	1,02
Türev Araçlar	0,61
VDMK	0,46
Vadeli Mevduat	3,78
Yabancı Borçlanma Aracı	0,00
Yabancı Hisse Senedi	2,48
Repo	0,00

Emeklilik Fonlarında Varlık Dağılımı

TÜRKİYE SEKTÖR VERİLERİ

Tür Bazında Büyüklük

		31.12.2020	31.03.2021	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim (%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı	
		İlk Fon Sayı	Son Fon Sayı						
Yatırım Fonları	Borçlanma Araçları Fonları	Diğer Borçlanma Araçları	9	9	289.866.970,76	465.977.726,96	60,76	0,11	0,16
		Dış Borçlanma (Eurobond) Araçları	10	10	5.547.574.061,65	5.036.598.008,48	-9,21	2,08	1,78
		Kamu Borçlanma Araçları Fonları	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
		Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	25	25	14.958.806.621,27	16.032.892.294,22	7,18	5,61	5,67
		Orta Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	7	9	402.169.594,99	396.202.542,34	-1,48	0,15	0,14
		Uzun Vadeli Borçlanma Araçları Fonları	3	3	52.228.184,98	61.415.245,75	17,59	0,02	0,02
		Yabancı Borçlanma Araçları Fonları	4	4	233.200.443,13	215.053.494,22	-7,78	0,09	0,08
		Özel Sektör Borçlanma Araçları Fonları	12	12	1.937.407.232,01	2.226.811.765,89	14,94	0,73	0,79
		70	72	23.421.253.108,79	24.434.951.077,86	4,33	8,79	8,64	
	Fon Sepeti Fonları	Borçlanma Araçları Fon Sepeti	0	0	0,00	0,00		0,00	0,00
Diğer Fon Sepeti Fonlar		10	15	6.973.824.600,45	9.170.476.671,49	31,50	2,62	3,24	
Emtia Yabancı Fon Sepeti Fonları		3	5	497.772.822,18	820.647.862,88	64,86	0,19	0,29	
Hisse Senedi Fon Sepeti Fonları		0	1	0,00	2.736.528,38		0,00	0,00	
Yabancı Fon Sepeti		5	5	1.639.582.576,26	1.682.508.621,58	2,62	0,62	0,59	
		18	26	9.111.179.998,89	11.676.369.684,33	28,15	3,42	4,13	
Hisse Senedi Fonları	Endeks Hisse Senedi Fonları	22	23	2.861.867.194,17	2.392.253.317,87	-16,41	1,07	0,85	
	Hisse Senedi Fonları	38	41	5.026.774.538,57	5.876.543.267,37	16,90	1,89	2,08	
	Yabancı Hisse Senedi Fonları	8	8	3.968.917.448,98	4.479.986.791,95	12,88	1,49	1,58	
		68	72	11.857.559.181,72	12.748.783.377,19	7,52	4,45	4,51	
Karma & Değişken Fonlar	Değişken Fonlar	63	65	12.491.562.119,55	11.827.603.175,63	-5,32	4,69	4,18	
	Karma Fonlar	5	9	1.394.615.263,08	1.697.408.410,49	21,71	0,52	0,60	
		68	74	13.886.177.382,63	13.525.011.586,12	-2,60	5,21	4,78	
Katılım Fonları	Altın Katılım Fonları	5	5	639.704.289,58	560.373.410,79	-12,40	0,24	0,20	
	Diğer Katılım Fonları	6	7	168.665.189,06	204.706.203,91	21,37	0,06	0,07	
	Hisse Katılım Fonları	5	5	356.434.159,68	446.083.199,10	25,15	0,13	0,16	
	Kira Sertifikası Fonları	20	20	2.081.105.762,79	2.604.013.969,16	25,13	0,78	0,92	
		36	37	3.245.909.401,11	3.815.176.782,96	17,54	1,22	1,35	
Kıymetli Madenler Fonları	Altın Fonları	12	12	6.876.441.742,08	6.634.388.119,18	-3,52	2,58	2,34	
	Kıymetli Madenler Fonları	1	1	500.402.339,10	610.656.007,50	22,03	0,19	0,22	
		13	13	7.376.844.081,18	7.245.044.126,68	-1,79	2,77	2,56	
Para Piy. Fonları		27	30	26.586.646.810,67	39.031.332.091,57	46,81	9,97	13,79	
		31.12.2020	31.03.2021	İlk Portföy Değer	Son Portföy Değer	Değişim (%)	İlk Pazar Payı	Son Pazar Payı	
		İlk Fon Sayı	Son Fon Sayı						
Emeklilik Fonları	Borçlanma Araçları	54	54	37.242.455.063,26	35.723.711.672,37	-4,08	13,97	12,62	
	Fon Sepeti Fonları	2	5	25.870.724,50	111.515.256,06	331,05	0,01	0,04	
	Hisse Senedi	29	29	9.135.350.572,40	9.213.030.172,14	0,85	3,43	3,26	
	Karma & Esnek Fonlar	117	117	60.658.484.132,65	59.249.141.146,50	-2,32	22,76	20,94	
	Kıymetli Madenler	16	16	36.029.893.032,14	35.896.716.831,66	-0,37	13,52	12,69	
	Para Piyasası	16	16	11.309.114.931,34	12.723.583.796,64	12,51	4,24	4,50	
	Katılım Fonları	28	28	5.273.488.622,27	5.646.063.347,24	7,07	1,98	2,00	
	Başlangıç Fonları	13	13	616.940.974,06	654.393.065,03	6,07	0,23	0,23	
	Değişken Fonlar	52	52	277.522.202,00	307.982.192,35	10,98	0,10	0,11	
	Katılım Fonları	64	64	7.098.958.366,62	7.518.297.389,56	5,91	2,66	2,66	
	Standart Fonlar	13	13	3.388.431.273,59	3.450.737.611,97	1,84	1,27	1,22	